

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. računi Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sara jevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljke in dneva po prazniku

Nov duh

V katoliškem mednarodnem akademskem klubu v Parizu je te dni predaval ideolog sodobne francoske katoliške mladine o novem katoliškem rodu v Franciji. Ustanovitelj znanih »Equippes sociales«, ravnatelj »La Nouvelle Revue des Jeunes« in eden najpriljubljenejših profesorov Sorbonne, Garric, je v silnem prerezu podal sliko hotenja modernega francoskega katoliškega mladinskega pokreta.

Dočim je pred vojno mladino označevala neka romantična borbenost in težnja po idealističnih konstrukcijah, gleda današnja mladina življenje popolnoma drugače. Neposredno pred vojno se je tedanja generacija nahajala v mladostni borbi za osvoboditev novih vrednot; to je bila faza Marc Sangierjevega pokreta. Današnja mladina pa se ne kako boji takih previsokih idej, ki v titanskem zaprosu hočejo ustvariti nov svet. Današnja mladina ima več smisla za realno življenje in naravnost sovražja ideološke spekulacije. Vera v zmago nedosegljivega se ruši, vse postaja nekoliko majhno in bolj enostavno in mladina je postala skromna. Pojavlja in okrepla se misel solidarnosti med prostimi in sedanjimi generacijami in nova katoliška mladina v Franciji smatra za svojo dolžnost, oziroma za osnovni problem: vse stare vrednote postaviti v novi red. V socialnem oziru je treba ustvariti generacijo največje aktivnosti, ki se bo zavedala svoje velike odgovornosti v praktičnem delu. Ena desetina vseh studentov pariških šol je razumela to odgovornost in dela danes na socialnem polju s silnim elanom. Tudi na polju mednarodne politike je mladina odklonila vse teoretsko razglabljanje in razpravljanje. Nadomestila je to s silnim in odkritim hotenjem po medsebojnem razumevanju, o čemer pričajo številni sestanki katoliške mladine.

Na verskem polju je današnja mladina osredotočila svoje hotenje predvsem na dvojce: na natančno poznanje vere, to je katekizma, in na prizadevanje po močnem notranjem verskem doživljanju. To je želja, živeti s Cerkvijo in ne obstati ob njenih vratih. Ni več človeškega strahu pred izpovedovanjem vere, ker za sodobno mladino vera ni gola ideologija ali intimni mysticism, ampak najenostavnejša realnost življenja. Kjer se razna nazoranja in struje križajo, tam je za sodobno mladino odločen argument lastnega iskrenega verskega življenja v praksi. V verskih zadevah in v doživljanju zahteva nova mladost striktno preciznost in vse je tako iskreno enostavno, kakor je enostavna in preprosta mladostnikova sportna obleka.

Okoli leta 1900 ni bilo v vodilni francoski šoli Ecole Normale od 500 slušateljev niti enega katoliškega diaka. Leta 1914 jih je bilo že 35, danes pa jih je 60 od vseh 150 učencev. Ta vodilna francoska katoliška mladinska skupina je razdelila svoje delo na tri panoge: študijsko skupino, duhovne vaje in socialno akcijo. Študijska skupina prireja tedenske sestanke, kjer se študirajo stari cerkveni teksti, vsako prvo nedeljo v mesecu prireja za vse duhovne vaje, poleg tega letno dvakrat po tri dni v enem izmed samostanov pariške okolice, socialno aktivnost pa osredotočuje v svoji Vincencijski konferenci. Ta socialna aktivnost je silno intenzivna. Skoraj polovica njenih članov že v soboto popoldne odhaja v delavska predmestja, kjer preobremenjenim župnikom pomaga pri verouku in pastirstvu. Na tej visoki šoli, ki je dala v preteklosti največ vodilnih framsonskih ideologov tretje republike, je to danes najmočnejša dijaška skupina, ki se v vseh oziрах dviguje nad socialistično in komunistično. O ostalih vodilnih pariških visokih šolah je možno reči, da sta dve tretjini dijaštva odločno katoliški, a na vsaki šoli ima vsaka skupina svoj način življenja. Toda vse so edine v zahtevi po močnem verskem življenju svojih članov in po pospešeni socialni delavnosti na zunan, ki je edina osnova velike notranje urejenosti. Kljub velikim stanovskim dolžnostim je večina teh dijakov dvakrat na teden po pol dneva v krogu mladine delavskih predmetov.

Toda to ni samo v pariških šolah, ampak v vseh francoskih šolah po provinci. Osemnajstletni fantje in dekleta povsod žive tako intenzivno versko življenje, da šestokrat vsej okolici dajo oznako svoje religioznosti. Velika je zavest odgovornosti te mladine, ki je najbolj srečna takrat, ko lahko zagradi najtežavnejše naloge. Trideset tisoč katoliških skavtov nosi popolnoma novega duha v rodbinsko življenje francoskih tradicij. V enem veličnih srednješolskih zavodov francoske province se je na pobudo duhovnika od 50 članov katoliškega kroga 25 odločilo za to, da po pisnih delih podok otrokom s podedovanimi boleznimi slaboumja in duševne manjvrednosti — najtežje delo, kar si ga je mogoče misliti. Ali drug zgled. V Lyonu se je nedavno vršil mladinski misijonski kongres. Na tem kongresu je vzbudil pozornost predvsem 18 letni predstavnik osmeroklasne misijonske dijaške skupine z univerze v Lillu. Teh osmero še ne dvajset let starih mladenčev je izdelalo velikopotezen načrt svoje delavnosti. Vso misijonsko propagando Severne Francije so vzeli v lastne roke in provincačno časopisje oskrbujejo sami z misijonskim gradivom. Trije medicinski te skupine so se odločili, da kot zdravniki odpotujejo po diplomu v misijonske province. Navzoči duhovni voditelj skupine ja mogel zatrditi le, da v aktivnosti svojim prijateljem ne more blizu. Med francosko katoliško mladino veje silna mistika aktivnosti, ki se izživlja v dokazih popolne predanosti.

V krogih proletariata je slika skorajda elična. Katoliški delavci — žostisti — v delavnice in tovarne zanašajo duha novega bratstva. Če je prej katoliški delavec nosil na sebi nek neviden »certificat de trahison« — izpričevalo izdajstva — je danes žostist oznevit propagandist posvočene stanovske

Velepretep v pruskem dež. zboru

Predsednik nove zbornice lajšist - Huda bitka med lajšisti in komunisti
Več komunistov hudo ranjenih

Berlin, 25. maja. tg. V pruskem deželnem zboru so danes izvolili predsedništvo. Za predsednika deželnega zbora je bil izvoljen narodni socialist Kerri z 262 glasovi, za prvega podpredsednika socialni demokrat Wittmaack s 167 glasovi, za drugega podpredsednika poslanec centruma Baumhoff s 354 glasovi, za tretjega pa nemški nacionalec Kries z 254 glasovi. Komunisti bi sicer imeli dobili tretjega podpredsednika, pa so propadli.

V svojem nastopnem govoru je izjavil predsednik Kerri, da bo opravljal svoje mesto nepristransko in po določbah poslovnega reda. Kerriove izjave so neprestano motili komunisti, radi česar je novi predsednik takoj zagrozil levičarskim radikalom z ostrimi odredbami. Potem je prišlo do nepopisnega viharja in zvečer do tako velikega pretepa, kakršnega še ni bilo niti v pruskem deželnem zboru, niti v nemškem državnem zboru. Narodni socialist dr. Kreisler je namreč zahteval, da naj se takoj sestavi preiskovalni odbor, ki naj pregleda sodnopravno postopanje na Pruskem. Med drugim je navajal, da je v nekem sodnem procesu radi uboja predlagal državni pravdnik proti narodnim

socialistom kazni ječe od 7 do 10 let in da mora pruski deželni zbor zavzeti v tem svoje stališče, še preden bo sodišče izreklo svojo razsodbo.

Nekateri socialnodemokratski poslanci so protestirali proti takemu poseganju v pravosodje. Komunistični poslanec Pieck je zaklical, da narodnosocialistična stranka nima nobene pravice razburjati se radi sodnih razsodb, ker ima vendar mnogo morilcev v svojih vrstah. To je bil signal za pretep. Narodnosocialistični poslanci so takoj skočili s svojih klopi in drvili proti govorniški tribuni, dočim je več komunističnih poslancev kar čez mize stenografov hitelo na pomoč Piecku.

Podpredsednik Baumhoff, ki je ravno takrat vodil predsedstvo, ni mogel storiti ničesar in je moral brez moči gledati pretep. Trdi se, da je neki komunistični poslanec s pestjo udaril narodnosocialističnega poslanca po obrazu. Narodni socialisti so bili v veliki premoči in so zagrabili za stole in z njimi udrihali po nasprotnikih. V par minutah so bili zapleteni v pretep skoraj vsi narodnosocialistični in komunistični poslanci. Predsednik Kerri je prevzel od Baumhoffa predsedstvo, pa tudi on

ni mogel ničesar popraviti. Zato je zaključil sejo. Pretep pa se je vršil dalje. Težki stoli pri vladnih mizah so kar letali po zraku. Poslanci se so obmetavali s tintniki, časami, pokrovi itd. Nekega komunističnega poslanca so nesli iz dvorane hudo ranjenega. Ker so bili narodni socialisti v veliki večini, so med neprestanim pretepom izrinili iz dvorane vse komuniste drugega za drugim. Pri tem je bilo ranjenih tudi več neudeleženih poslancev. Socialnodemokratskega poslanca Irgwena so odnesli iz dvorane nezvestnega z veliko poškodbo na spodnji čeljusti.

Ker so zapustili dvorano tudi skoraj vsi poslanci drugih etrank, so ostali v njej samo narodni socialisti. Pozneje se je izkazalo, da so bili v pretepu hudo ranjeni komunisti Gohle, Kunst, Krammer in Flasing, posebno zadnji. Zalosten je bil pogled v dvorano po pretepu. Mnogi stoli, posebno usnjati stoli pri mizah vlade, so razbiti in ležijo vsevpred. Razmetani so tintniki, klopi, raztresene so miznice s svojo vsebino, polomljene noge stolov štrlijo na vse strani. Najbrž bo prihodnja seja deželnega zbora sklicana na dan 1. junija.

Podonavje zopet na dnevnem redu

Angleži napovedujejo »Anschluss« - Podonavje in socialistična internacionala

Pariz, 25. maja. V zvezi z vestjo o prošnji Poljske za posojilo 600 milijonov frankov, nadalje v zvezi z glasovi, da je tudi neka druga prijateljska država prosila v Parizu denar za konec tega meseca, ter v zvezi z bližnjo proglašitvijo avstrijskega moratorija, se je pričel tukajšnji tisk zopet baviti s problemom Podonavja.

Ze iz informacij, ki jih je zbral dopisnik agencije »Havas« pri Zvezi narodov in pri Banki za mednarodna izplačila v Baslu, je razvidno, da namerava Francija na lausanski konferenci postaviti na dnevni red tudi to vprašanje. Da bi Francija zmanjšala odpor Nemčije in Italije, je pripravila načrt, po katerem naj bi izven petero podonavskih držav, ki bi tvorile gospodarski blok, tudi Francija, Nemčija, Italija in Poljska uživale posebne prednostne carine. Poročila iz Berlina pravijo, da se je celo nemški demokratski tisk uprl tudi temu francoskemu načrtu, ker so Nemci načelno proti vsakemu političnemu ali gospodarskemu bloku, ki bi utegnil odtegniti Avstrijo nemškemu vplivu in preprečiti Anschluss.

Ze načrt za finančno sanacijo Avstrije se je v Ženevi ponesrečil, ker je Francija stavila za posojilo pogoj, da mora Avstrija opustiti bojkotiranje ideje podonavskega gospodarskega bloka, prav tako kakor misel na Anschluss. Angleži, ki edini pridejo v poštev poleg Francozov kot posojevalci denarja, so na drugi strani zahtevali, naj se nov denar porabi za povrnitev starih angleških terjatev na Dunaju. V tem pogledu so značilni ostri napadi, ki jih priobneje desničarski tisk proti novemu ministrskemu predsedniku dr. Dollfusu. »Echo de Paris« vidi v pozdravni brzokavki, ki jo je poslal Dollfuss takoj po svojem nastopu kanclerju Brüningu, poseben simptom. Ako je brzojavil dr. Dollfuss dr. Brüningu, da bo deloval za utrditev in poglobitev prijateljstva med Avstrijo in Nemčijo in ako je dr. Brüning odgovoril, da bo Nemčija še nadalje z velikim zanimanjem in bratsko skrbjo sledila dogodkom na Dunaju, pomeni to mnogo. Dr. Buresch je padel, ker je iz svoje kabineta odstranil dr. Schobra, pobudnika carinske zveze z Nemčijo. Brezdvomno gremo z naglimi koraki naproti Anschlusu, ker se bo Avstrija vrgla v naročje Nemčiji, potem ko ni dobila denarja v Ženevi.

Pisanje angleškega tiska kaže, da je tudi v Londonu mnogo odkritih zagovornikov priklonitve Avstrije v Nemčiji. Tako je »Daily Express« protestiral proti namenu, da bi Anglija vnovič posodila Avstriji denar. »Avstrija itak ne bo mogla dolgo

zavesti. V Belgiji jih je danes 100.000 in v Franciji še enkrat toliko.

Med obema skupinama je pred desetimi leti Garric sam ustanovil »Equippes sociales« — »socialna krdele« dijaštva, ki naj tvori most med katoliško, delavstvu odtujeno inteligenco in proletariatom. Člani teh »socialnih krdele« se zavežejo, da bo vsakdo od njih z lastnimi metodami sam ustanovil šolsko edinicu delavske mladine, kateri bo moral biti učitelj, voditelj in družabni tovariš. Prva pot takega apostola krščanske ljubezni vodi na kako križišče v delavskem predmestju, kjer moidočim razdeljuje lastnoročno spisana vabila, da bo ta in ta dan v tej in tej delavski beznici na razpolago vsem, ki hočejo računati na pomoč in prijateljstvo mladega študenta. Po vseh ulicah pariškega predmestja danes obstajajo taki krožki. Leta 1920 so z Garricom bili trije, ki so enako mislili v teh zadevah. Danes jih je v Parizu nad 2400! Tako v pariški »rdeči conici« vstaja krdele apostolov živega, katoliškega bratstva.

Francoski katoliški mladinski pokret spominja nehotne na čase prvega krščanstva. Zato ima tako prepričevalno moč in deluje na okolico, ker je njena vera čista in neposredna. To je generacija, ki ve, da je to, kar živi. Resnica. J. Pariz, maja.

živeti kot samostojna država. Izbirati bo morala med Berlinom in Parizom. Njen zemljepisni položaj, jezik njenega ljudstva in razum ji nasvetujejo gospodarsko zvezo z Nemčijo. Francosko zlato in francoski bajoneti kažejo pot v Pariz. Avstrija se mora odločiti sama. To ni naša zadeva. Ako bi ji mi dali denar, bi samo problem odložili in povečali katastrofo, ko pride do končnega poloma.« »Times« se precej približuje francoskemu stališču, ko pravi, da je Avstrija deloma sama pripomogla do sedanje krize in da je mogoče rešiti vprašanje gospodarske obnovitve Avstrije definitivno edino v zvezi z rešitvijo vsega podonavskega problema. Trenutno bi Avstrijo lahko rešili s posojilom, ako bi ta hotela pristati na finančno nadzorstvo po Zvezi narodov, ki se je izkazalo že za izdatno.

Da je vprašanje Podonavja res zainteresiralo že širo evropsko javnost in da tvori še vedno predmet resnih razglabljanj mednarodne diplomacije, je razvidno iz tega, da je izvršni odbor socialistične interanacionala smatral za potrebno, da zavzame v tem pogledu stališče v posebni resoluciji.

Krvava zarja na Vzhodu

Japonska armada koraka proti severu

London, 25. maja. ž. Dopisnik Reuterjevega urada poroča iz Harbina, da je vrhovni poveljnik japonskih čet v Mandžuriji, general Honjo, s svojim štabom prispel v Mukden. Ohenem napreduje japonska vojska zelo hitro proti ruski meji, da odreže vstaje od njihove baze, ki se nahaja na ruskem teritoriju. Premestitev glavnega stana japonske vojske iz južne Mandžurije v Harbin zelo živahno komentirajo v mednarodnih političnih krogih, ker obstoja bojazen, da bo radi tega prišlo do hudega konflikta med Sovjeti in Japonsko. Ker Zveza narodov nima na Rusijo nobenega, na Japonsko pa le neznan vpliv, bo zelo težko konflikt

poravnati, ako bi pripeljal do oboroženega spopada. Edina nada bi v tem slučaju bila ta, da bi ostal konflikt omejen na azijsko bojišče, ker Amerika ni naklonjena niti Sovjetski Rusiji niti Japonski. Nemčija nima niti volje in ne razloga, da se vmeša in zavzame za to ali ono stran, Francija pa, če bi hotela kaj ukreniti, bi se morala najprej sporazumeti z Nemčijo, medtem ko bi Poljska in Rumunija lahko stopile v akcijo samo na francoski strani. Zaradi tega je skoraj neverjetno, da bi azijski požar zajel tudi Evropo: tako menijo angleški diplomatični krogi.

Imenovanje komisarja v Ljubljanski kreditni banki

Glej uredbo na 9. strani

Belgrad, 25. maja. AA. Na podlagi člena 5 zakona o zaščiti kmeti in o uveljavitvi posameznih predpisov o izvršbi in zavarovanju z dne 20. aprila je minister za trgovino in industrijo postavil g. dr. Frana Novaka, senatorja, za komisarja »Ljubljanske kreditne banke«, d. d. v Ljubljani. Komisarjeva naloga je:

1. da prisostvuje s pravico do posvetovalnega glasu vsem sejam upravnega odbora in ravnateljstva banke; 2. da kontrolira vse posle banke; 3. da prisostvuje rednim in izrednim pregledom blagajne in bančnih knjig; 4. da prisostvuje obnim zborom delničarjev, in 5. da sklicuje obne zore delničarjev, kadar se mu to zdi potrebno.

Če komisar vidi, da je kateri sklep upravnega

odbora, ravnateljstva ali obnega zbora delničarjev v nasprotju s pravili družbe ali v nasprotju z uredbo o rokih izplačila vlog in drugih dolgov »Ljubljanske kreditne banke« ali v nasprotju z lokalnimi zakoni, ga ima pravico sistirati in je dolžan o tem takoj obvestiti ministra za trgovino in industrijo, ki bo o tem izdal sklep v roku 15 dni. Ta sklep bo izvršen. Če minister za trgovino in industrijo v gori navedenem roku ne bi izdal svojega sklepa, stopi sklep zbora odnosno upravnega odbora ali ravnateljstva v veljavo.

Da bo komisar mogel uspešno vršiti svoje dolžnost, bo imel pravico zahtevati v to svrhu pojasnil od bančnih organov, ki so mu jih dolžni dati po svoji najboljši vednosti.

Grčija pred vojaško diktaturo?

Atene, 25. maja. tg. Ker se je prizadevanje za sestavo koalicijske republikanske strank izjalovilo, je popolnoma nejasno, kako se bo kriza vlade rešila. Zato stopa zopet v ospredje vprašanje vojaške diktature. General Kondilis je izjavil, da je pripravljen sestaviti novo vlado, zahteval pa je, da mora imeti popolnoma svobodne roke za rešitev grških, odnošajev napram inozemskim lastnikom grških obveznic. Šliši se, da je general Kondilis sklenil, da v slučaju, če se mu posreči sestaviti novo vlado, takoj proglasi preki sod. Nadalje bo uvedel cenzuro in splošno diktaturo. Finančni program Kondilisa vsebuje sledeče točke: 1. splošen

moratorij za inozemske dolge, 2. obdajenje uvo za, 3. uvedba novega davka na nove zgradbe od 20 do 30 odstotkov. Angleški poslanik v Atenah Ramsay je snoči obiskal zunanjega ministra Mihailokopulosa in mu priporočil, da se grška vlada sporazume z angleškimi lastniki grških obveznic. Mihailokopulos mu je odgovoril, da v tej zadevi ne more ničesar ukreniti, ker je v demisiji, da pa bo svojim naslednikom sporočil Ramsayevo željo.

Dunajska vremenska napoved: Dosedanji značaj vremena bo ostal še nadalja.

Poslanec Barle odložil mandat

Narodni poslanec g. Janko Barle, mestni župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani, je odložil svoj poslanski mandat s sledečim pismom:

Svojim volilcem in vseh slovenski javnosti naznanjam, da odlagam mandat narodnega poslanca v Narodno skupščino.

V vseh poslanskih zadevah se odslej obračajte na mojega dosedanjega namestnika g. Ivana Lončarja, župana v Trzinu.

Zivel kraj!
Zivela Jugoslavija!

V Ljubljani, dne 25. maja 1932.

JANKO BARLE, župnik.

Herriot odklanja socialiste

Pariz, 25. maja, tg. Tardieu je izročil danes svojemu nasledniku Herriotu vse uradne spise o lekočih in političnih vprašanjih, o razorožitveni konferenci, reparacijskem problemu, donavskem načrtu in o posojilni pomoči za Poljsko. Oфициalni krogi si prizadevajo pomiriti rastočo nervoznost golovega dela javnega mnenja. Tudi najmanjšemu varčevalcu hočejo viliti prepričanje, da tvori Francija mirni otok v razburkanem morju in da hoče to tudi ostati. Zato je razumljivo, da radikalna stranka ne sestavi skupno s socialisti kartelne

vlade, da se s tem ogne vsakemu povodu za paniko radi socializacije. Intransigence naglašja, da se ne da v prav nobenem zunanepolitičnem vprašanju doseči sporazum med radikali in socialisti. Treba se je samo spomniti na to, kako strastno so socialisti napadali kredite za Jugoslavijo, Romunijo in Madjarsko. »Information« dostavlja, da je razen tega pomislili tudi na težko vprašanje mednarodnega finančnega položaja. Z avstrijskim moratorijem se bo pač začelo zadnje dejanje evropske krize.

Britanski imperij še vedno prvi

London, 25. maja, ž. Radi predstoječe državne konference britanskega imperija v Ottawi je imel sredi MacDonald v svojem rojstnem kraju govor v radiu, v katerem je naglašal, da je svoboda nekaterih narodnosti v svetovnem britanskem imperiju mnogo večja kakor v drugih zveznih svobodnih državah. Britanski imperij se je do sedaj izogibal nevarnosti, da bi se trabantne države grupirale okrog enega središča, radi česar bi bil ogrožen mir kakor tudi nevarnost posameznih držav. Do rešitve govorjenih problemov do sedaj ni prišlo zaradi napačnih metod, katerih se je do sedaj v borbi posluževala indijska kongresna stranka. Za spremembo obstoječih pogodb obstoja le ena metoda, in ta je medsebojna diskusija in pogajanja, kajti le na ta način bo mogoče usvariti medsebojno stabilnost in zapanje. Metode, da se pogodbe proglašajo za krpe

ničvednega papirja, počivajo na sili in nikdar ne na poštenju. Te besede je MacDonald najbrže naperil proti Irski.

Kar se tiče državne konference v Ottawi, je MacDonald opozoril, da se morajo tam v prvi vrsti ustvariti temelji za politiko, od katere bo britanski imperij črpal koristi brez škode za splošno svetovno trgovino. Britanska vlada že več mesecev pripravlja točen program svoje nove gospodarske politike. Točno so preštudirani vsi problemi od najmanjšega pa do največjega ter so predvidena sredstva za okrepitev trgovine in dela v okvirju britanskega imperija. MacDonald upa, da bo oprostitev nekaterih dominijonov od carin zadosten dokaz, da angleška vlada v resnici skrbi za splošni gospodarski razvoj vsega britanskega imperija.

Jugoslovansko-češka pogajanja

Praga, 25. maja, tg. Jutri pridejo v Prago zastopniki jugoslovanske Narodne banke, da se obnovijo prekinjeni razgovori s prasko narodno banko o ureditvi medsebojnega plačilnega prometa. Posvetovanj se bodo udeležili tudi zastopniki trgovinskega ministrstva, ker gre predvsem za ureditev plačilnega prometa v interesu pospeševanja medsebojne izmenjave blaga.

Turško-ital. prijateljstvo

Rim, 25. maja, tg. Politična turška komisija z Izmet pašo na čelu je dospela danes v Rim, kjer jo je sprejel Mussolini z zastopniki najvišjih oblasti. Popoldne se je odpeljal turški ministrski predsednik M. Mussolini, zunanji minister pa se je razgovarjal z Grandijem. Izmet paša je naglašal politični pomen svojega obiska, ki je etapa za nadaljnji razvoj italijansko-turških odnosov. Z ozirom na zadnji obisk turških državnikov v Moskvi je se zanimivo, da je Izmet paša pristavil, da je prijateljstvo z Italijo v popolnem soglasju s prijateljstvom z drugimi državami. Danes popoldne sta Mussolini in Izmet paša podpisala važno listino, s katero se je italijansko-turška prijateljska pogodba, ki se ni potekla, podaljšala za nadaljnjih pet let.

Češka proti fašizmu

Praga, 25. maja, tg. Notranje ministrstvo je izdalo naredbi, ki nareča oblastem, da morajo razpustiti nelegalne češke fašistične organizacije. Policija je izvršila hišne preiskave v tajništvu fašistične stranke pri Gajdi in drugih funkcionarjih ter aretirala šest oseb.

Kreugerjeva alera

Stockholm, 25. maja, AA. Policija je aretirala ravnanja tvrde Kreuger et Toll in intimnega prijatelja pokojnega Kreugerja Ljestroema.

Rudniška nesreča

Johannesburg, 25. maja, AA. Tukaj se je zgodila eksplozija v rudniku, iz zasutih rovov so do slej odstranili 17 trupel. Nesreča se je pripetila v nedeljo. Po mnenju strokovnjakov so se v rudniku vneli plini.

Rekordi Kaye Dona

London, 25. maja, AA. Za danes ali jutri se pričakuje, da bo znani rekorder Kaye Don poskušal zboljšati svetovni rekord z motornim čolnom, ki znaša zdaj 111,7 milj na uro. Včeraj je Kaye Don na motornem čolnu »Miss England III« na Gardskem jezeru to hitrost že prekorajil; dosegel je namreč hitrost 112 in pol milje na uro (180 km), vendar rekord ni verificiran, ker ga ni službeno podvil. Kaye Don misli, da bo mogel s svojim motornim čolnom doseči še znatno večjo hitrost.

Washington, 25. maja, AA. Socialistični vodja Thomas je predložil svojo kandidaturo za predsednika republike.

Osebnosti

Belgrad, 25. maja, AA. Iz državne službe je odpuščen g. Pavle Gregorič, viši pristav šole narodnega zdravlja v Zagrebu v 7. skupini.

Kot zastopnik ministra za gozdove in rudnike na mednarodni lesni konferenci, ki se bo vršila 9. junija na Dunaju, je določen inž. Krešimir Katič, svetnik ministrstva.

V belgrajski finančni direkciji je postavljen za pomočnika finančnega direktorja v 4. skupini 2. st. g. Kosta Kostić, finančni svetnik iste skupine in iste finančne direkcije.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani je postavljen za višjega kontrolorja v 6. skupini prometnocomercialnega oddelka Vladimir Gomilšek, viši kontrolor iste skupine na postaji Ljubljana glavni kolodvor.

Odpuščen je iz državne službe Stanko Toplak, viši pristav kurilnice mariiborske direkcije državnih železnic v Ljubljani, v 7. skupini.

Odplačilo dolga pri Kreugerju

Belgrad, 25. maja, AA. Uprava državnih monopolov je položila 23. t. m. banki Lee Higginson & Co v New Yorku na račun švedske vžigalske družbe vsoto 687.500 dolarjev ali 38.648.431,25 Din, kolikor znašajo šestmesečne obresti za šest in četrt odstotno monopolsko posojilo 22 milijonov dolarjev, plačljive 1. junija t. l.

V skladu z določili pogodbe z gori omenjeno družbo je uprava državnih monopolov vnesla enkratno v fond za amortizacijo omenjenega posojila, ki se nahaja pri njej na obrestovanju, znesek 10.816.150 dolarjev ali 608.089.606 Din. Ta znesek se bo po besedilu pogodbe naložil v državne vrednostne papirje in prav tako tudi vsi ostali pologi na račun amortizacije vse dotlej, dokler ne bo kapital amortiziranega fonda dosegel vrednosti 22 milijonov dolarjev in omogočil popolno povrnitev sklenjenega posojila naenkrat.

Atentati se množe

Madrid, 25. maja, AA. Teroristični atentati se množe, posebno v Sevilji, Malagi, Mauresi in Badaloni.

Sporazum med Anglijo in Francijo

Berlin, 25. maja, ž. »Berliner Tageblatt« poroča iz Londona, da je bil med Veliko Britanijo in Francijo dosežen sporazum, ki bo imel praktično vrednost v reparacijskem vprašanju. Predvsem bo podaljšal Nemečiji moratorij in takoj, ko bo končana konferenca v Ottawi, bodo pričeli reševati reparacijski problem. Isti list trdi, da je sporazum dosežen v vseh podrobnostih. Sporazumeli pa se še nista v vprašanju odplačevanja nezaščitene anuitete.

Anglija plačuje svoje dolge

Washington, 25. maja, AA. Angleško-ameriška pogajanja o odplačilu anuitet vojnih dolgov, preloženih s Hooverim moratorijem, so bila končana s sporazumom o glavnih vprašanjih. Po tem sporazumu, ki se naslanja v bistvu na prejšnji sporazum v Londonu, bo Anglija plačala te anuitete v desetih letih od 1. julija 1933 naprej.

Anglija bo še bolj štedila

London, 25. maja, ž. Angleška vlada namerava izvesti novo varčevanje za kakih sto milijonov funtov šterlingov. Predvsem bodo zmanjšani vsi socialni izdatki, v prvi vrsti pomoč brezposelnim. Sliši se, da so liberalni ministri s tem načrtom zelo nezadovoljni.

Finančne operacije v Avstriji

Dunaj, 25. maja, tg. Avstrijski transferni moratorij bo služil obenem za zmanjšanje obkoka bankovcev, ki je kljub skrepi avstrijskega gospodarstva po polomu v Creditanstaltu narasel za 46 milijonov, to je na 951 milijonov šilingov. Služil bo takorekoč deflaciji. Zneski v šilingih, ki se bodo plačevali za inozemske dolge, ne bodo brezposojno na prosto razpolaga upnikov, temveč bodo za gotov čas popolnoma zaprti, potem pa se bodo mogli porabiti samo za nakup gotovih predmetov, posebno vrednostnih papirjev, posestev in hipotek.

Od te deflacije pričakujejo radi transfernega moratorija celo zvišanje vrednosti šilinga v inozemstvu in šele potem nameravajo razpisati že dolgo časa nameravano notranje posojilo. V ostale bo nova Dollfussova vlada tudi zopet spravila proračun v ravnotežje s tem, da bo izločila zavarovanje za brezposelnost iz proračuna in uvedla nov davek na nameščenice. Anglosaksonski odbor upnikov Creditanstalta je pod vodstvom sira Kindersleysa zopet došel na Dunaj radi ureditve dolgov Creditanstalta-potom državnih obligacij, toda brez vpliva na transferni moratorij.

Jos. V. Majec:

Četrto stoletje češke katoliške stranke

Politični pokret čeških katoličev, ki danes vedno bolj pridobiva na veljavi in moči, ni šele novejšega datuma, ampak sega njegov začetek že v prvo dobo splošne volilne pravice, v dne 14. in 21. maja je poteklo ravno 25 let, odkar je pri volitvah v dunajski parlament, ki so se vršile prvič na podlagi splošne volilne pravice, češko katoliško ljudstvo nastopilo samostojno. Bile so to prve volitve, ki so jasno pokazale diferenciacijo češke politike. Politična generacija, ki danes vodi državo in vse volilne politične osebnosti vseh strank so se takrat borile za zaupanje ljudstva. Večina današnjih voditeljev je takrat začela svojo politično kariero in bila izvoljena v parlament. Volilna borba v teh dveh majskih dneh je v grobih obrisih za celo generacijo razvrstila politično moč češkega naroda.

Leto 1907 je mejnik češke politike, posebno če katoliške. Že pred tem letom so potom diferenciacije nastala različna politična gibanja, ki so obračunavala s konservativnimi Staročehi in liberalnimi Mladočehi. Predvsem je nastopil dobro organizirano agrarno in socialistično gibanje. Češka politika, ki jo je vodila stranka Staročehov in Mladočehov je pokazala veliko nezmožnost in nerazumevanje za pereča vprašanja tedanje dobe in zato je rezultat majskih volitev pokazal velik preobrat. Pri teh prvih volitvah je bilo izvoljeno tudi prvih 7 katoliških poslancev iz Češke in 13 iz Moravske. Statistika iz teh volitev je sledeča: socialni demokrati 400.000 glasov, agrariki 200.381 glasov, stranka katoliškega ljudstva 184.304 glasove, Mladočehi 92.692 glasov, narodni socialisti 85.300 glasov, Staročehi 34.238 glasov, naprednjaki in realisti 13.008 glasov. Volilno pravico so imeli le možje od 24. leta dalje. Stranka katoliškega ljudstva, ki je na Moravskem nastopila kot katoliška-narodna stranka in krščanska socialna stranka na Češkem pa kot katoliška stranka je dosegla tretje mesto. Iz celotnega števila tej stranki oddanih glasov odpade na češko krilo 81.000 glasov. Pri prvih volitvah katoliški poslanci niso nikjer dobili absolutne večine, kljub temu, da je nekaterim manjkalo le nekaj glasov. Pri ožjih volitvah pa so bili izvoljeni: Dr. Rudolf Horšký, J. Adamek, F. Šabata, Sachl, dr. Josip Myslivec in njegov brat Václav Myslivec in Milo Zaruba. Na Moravskem pa so med drugimi bili izvoljeni: Dr. Hruban, dr. Stojan, Samalik, Kadlčák, Volaušek itd. Mnogo izmed takrat izvoljenih poslancev je igralo v češki politiki važno vlogo. Vodja češke katoliške stranke dr. Horšký, je prav za prav ustanovitelj katoliške političnega gibanja. Z Václavom in dr. Josipom Myslivcem je organiziral in vodil krščansko-socialno krilo. Umrl je v sredi prvega desetletja svobodne države v pozabljenju kot župnik v Šarki pri Pragi. Václav Myslivec, vedno čili ljudski tribun, je še danes ena najbolj popularnih političnih osebnosti v katoliškem gibanju. Razen njega še nekaj drugih takrat izvoljenih poslancev vodijo katoliško politiko še sedaj posebno dr. Hruban, ki je podpredsednik senata in v vseh krogih čislana osebnost. Dr. Stojan je umrl kot nadškof v Olo-mouci.

Po tej slavni zmagi je sicer prišla doba preizkušnje za katoliške volilce, kajti leta 1911 je vseh sedem poslancev v ožjih volitvah podleglo združenju

X. svetovni kongres PEN-klubov

Budapešta, 21. maja

Sinoči je bil z lepvo vožnjo po Donavi in zabavo v zdraviliškem hotelu St. Gellért zaključen X. mednarodni kongres PEN-klubov. Zastopanih je bilo po delegatih okrog 50 centrov iz nekako 20 držav celega sveta, predstavljajočih več tisoč uglednih pisateljev, publicistov in izdajateljev, torej praveciti parlament svetovne književnosti. Jugoslovanski centri so bili radi so-seščine z Ogrsko naravno precej številno zastopani. Od slovenskega centra so se kongresu udeležili: Jos. Vidmar in dr. Fr. Stelc kot delegat, F. S. Finžgar kot častni gost in dr. I. Cankar, dr. A. Gradnik in dr. N. Gruden kot člani. Seje so se vršile v veliki in mali dvorani madjarske akademije znanosti. Slovenska otvoritev je bila v nedeljo, 15. maja v slavnostni dvorani. Vodil jo je predsednik madjarske akademije in eden predsednikov madj. PEN-kluba Berzevizy. Drugi dan kongresa, 16. maja, je bil ves posvečen izletu na Blatno jezero, pri katerem so se delegatje in gostje mogli spoznati med seboj.

Pravo delo se je pričelo dne 17. maja in se zaključilo zvečer dne 19. maja. Pri prvi seji, dne 17. maja, je predsednik svetovne zveze PEN-klubov, J. Galsworthy, prečital najprej poslanico na navzoče, v kateri jim je v kratkih, jedrnatih ugotovitvah ponovil osnovne ideje, s katerimi PEN-klub stoji in pade, je to pred vsem ideja izključitve političnih metod in političnih ozirav iz delovanja PEN-kluba in ideja svetovnega mira, po katerem mora stremeti vse delo celote in posameznikov. Galsworthy je pravilno presodil položaj, kajti potek zborovanja je zadostno pokazal, da je to gibanje, ki je lansko leto praznovalo svojo desetletnico, v občutni krizi, predvsem za to, ker se je tu in tam zabrisalo jasno gledanje na načela in so se začele v gibanje vthetapljati ideje, ki so zmogline izpodkopati solidarnost celote. Poročila generalnega tajnika H. Olda je bilo mirno azeito na znanje, takoj na to pa se je pokazalo, da utegne priti do ostrejših nasprotstev, za kar je dal neposredni povod pozdravni govor italijanskega delegata Marinettija na otvoritveni seji, ker je vzbujal sum, da je bil narekovan od političnih ozirav italijanskega in madjarskega nacionalizma.

Prvi je dal duška temu občutku nemški komunistični pesnik Toller, ki je vprašal, ali se veljajo po predsedniku in pravihli proglašene osnovna načela ali ne. Pod utisom Tollerjeve izjave in temperamentnega Marinettijevega odgovora je ostal kongres vse do konga. Načel se je razgovor o osnovah gibanja, ki ga je s temperamentnim, deloma sarkastičnim govorom uvedel poljski delegat Kaden-Bandrowski. Dal je duška občutku, da je minul čas banketovanja in oficijelnih sprejemov. Prišel je čas revizije dosedanjih metod in intenzivnega dela; če tega nismo zmogli, je boljje, da se razidemo. Toller se je zavzel v zvezi s tem za preganjanje književnosti in njene predstavnike in naštel celo vrsto imen iz raznih držav, kar je izzvalo burno izražanje simpatij za preganjanje književnike in tudi gromoviti Marinettijev odgovor ni mogel zabrisati tega odziva. — Marinetti je ugotovil, da je v Italiji resnična, visoka književnost popolnoma svobodna in kot primer navedel B. Croceja; to je izzvalo burne ovacije Croceju. Zdelo se je, da si stojita nepomirljivo nasproti dve fronti, ki ategneta

agrarno-socialistični koaliciji, vendar pa je kader volilcev ostal zvest, dobili so 83.000 glasov. S tem kadrom je tudi stopila novo prerajena stranka po prevratu v boj. V konstituantu bi morala stranka po svoji volilni moči poslati najmanj 50 zastopnikov, vendar se je agrarno-socialističnim manevrom posrečilo omejiti jo samo na 24 zastopnikov.

Če primerjamo statistiko, vidimo, da katoliška stranka stalno, četudi počasi narašča. Njena moč ne leži v pridobitvi pristavev drugih strank, ampak v vzgoji naraščaja in v tem je njena bodočnost in moč, kajti na Češkem nobena druga stranka nima tako stalnega naraščaja kot ravno katoliška. Češke katoliške stranke so leta 1907 dobile 184.304 glasove, leta 1929 pa 599.208 glasov, kar je proti letu 1907 prirastek 225%, splošni prirastek volilcev pa znaša okoli 244%. Iz tega je videti stalnost ljudskega gibanja v korist katoliško orientirane politike.

Danes se vrši v Pragi kongres ljudske stranke za Češko. Ni ta kongres samo pregled izvršenege dela, kajti na to je ljudska stranka lahko ponosna. Pod vodstvom kanonika Bogumila Staška, ki je preje kot generalni tajnik in sedaj kot predsednik stranke izvršil reorganizacijo in ustanovil široko razširjeno mrežo strankinih organizacij, je stranka izvršila predvsem konsolidacijo ter se pripravila za odločilno borbo. Položaj stranke je na Češkem veliko bolj težak kot oni na Moravskem, zato je zasluga g. Staška tim večja, ker se ima boriti z organizacijsko in finančno sijajno opremljenimi nasprotniki. Njegova zasluga je, da ves aparat stranke dobro funkcionira. Kot dalekoviden politik je sprevidel in ocenil moč časopisja in njemu gre zasluga, da ima stranka v Pragi eno izmed najbolj modernih tiskarskih podjetij, kjer se razen dveh dnevnikov tiska nebroj tednikov in mesečnih listov ter revij. Zadnje občinske volitve so pokazale, da stranka vsled dobro vodene politike stalno in presenetljivo napreduje, zato je grožnja novih volitev ne straši, ampak si jih celo želi.

Strankin kongres pa ima razen običajnega pregleda političnega in organizatornega še posebno nalogo rešiti nastop mlade generacije. Splošno se opaža v vseh strankah močno gibanje mladih, ki niso popolnoma zadovoljni z dosedanjim politiko. Stari politiki ki danes vodijo državo se po miselnosti niso nič spremenili iz predvoje dobe. Mlada generacija, ki jo je že 14 volilnih letnikov, kar gotovo predstavlja premisleka vredno moč, skoro v nobeni stranki ni zadovoljna z oficijelno politiko starih. Mladina išče nova polja in ne more doumeti težnje starih še predvojnih programov, ki so za razmere svobodne države bile le deloma prikrojene. Ona zahteva udeleževanja. Hitlerov in komunističen vzgled vlečeta. Ni trdnih, jasnih smernic. Edino katoliška omladina, ki je vzgojena v večnih bojih po prevratu, ta ima jasni cilj pred seboj: pokristjanjenje republike. Kakšno taktiko bo izbrala mlada generacija, se bo videlo kmalu. Gotovo pa je, da bo strankin kongres odprl nova polja možnosti udeleževanja in to nove generacije hočejo. V ljudski stranki že danes stojijo na čelu raznih panog mladini, kar je stranki le v korist. Mlada generacija češke ljudske stranke trdno in neomajno stoji za programom stranke, kar pa ni tako tudi v drugih strankah.

razklati enoto PENklubskega gibanja. V imenu Nemcev je poskusil ta atis zabrisati F. Salten z lepim nagovorom, v katerem je branil živovitost principov PENkluba in se odločno zavzel za preganjanje književnosti. Češki delegat Konrad je sporočil, da se je večletnim prizadevanjem češkega centra posrečilo doseči, da jo s 1. junijem 1932 ukinjena prepoved madjarske literature v Češkoslovaški republiko pod pogojem, da ni politična. Pod vtisom te debate je prešla osnovna točka programa sedanjega kongresa, vrsta kratkih izjav oddelčnih književnikov, ki so bili za to posebej naproseni, o tem, kako naj pisatelj nepolitično deluje za mir, kar nekam neopazeno. Govorili so: F. Salten, Svěcar Korrodi, Jugoslovanci dr. S. Stefanović, Madjar Babies, Nemeč Svovd in dr. toda niso mogli ogreti slušateljev. V toku debat je bilo predlaganih mnogo resolucij, katerih končna formulacija je bila poverjena posebnemu odboru, ki jih je pretesel v seji dne 19. maja popoldne. Vsak center je določil za to posvetovanje enega zastopnika, predsednik Galsworthy sam pa je predložil v imenu Angležev in osrednjega izvršilnega odbora formulo, ki naj bi v bistvu izbovala vse želje in bila oblikovana tako, da bi varovala PENklub vsakega občita kake pristranosti. Debat je stala zopet pod vtisom ankete Toller-Marinetti; pri večini je končno zmagala angleška diplomatičnost, ki je oblikovala Galsworthyjevo besedilo. S to resolucijo, ki je bila v zaključni seji soglasno odobrena od plenuma kongresa, je storjen vsekakor važen korak k realiziranju PENklubskega ideala; ustanovila se je namreč institucija PENklubskega protesta, ki v slučaju preganjanja književnih del ali književnikov, kadar se ugotovi, da je kdo preganjan zato, ker je uveljavil svoje svobodno mišljenje v literarnem delu. Da PENklub more v tem oziru doseči praktične uspehe, če se povzpe preko vseh političnih in nacionalističnih ozirav na strogo načelno stališče, je dokazal češko-madjarski slučaj.

Važen je tudi sklep, s katerim se pripotožajo manjši kongresi med sosedji, med katerimi vladajo razne disharmonije.

Zaključeno sejo je vodil jugoslovanski delegat dr. S. Stefanović, ki je v imenu jugoslovanske delegacije povabil svetovni PENklub na XI. svetovni kongres l. 1935 v Dubrovnik. Na zaključnem banketu je še enkrat prišel do izraza odpor proti prvemu Marinettijevemu govoru in Pekarijevemu pozdravu, ki je prezlil Sloane, s tem, da je Poljak Kaden-Bandrowski v francoskem govoru ugotovil velike zasluge Slovanov za svetovno književnost ter med izbranci, ki opravljenejo vsestransko enakopravnost slovenskega elementa v svetovni književnosti, ponesko proglasil tudi ime našega Ivana Cankarja. Našo enakopravnost je manifestiral tudi s kratkim nagovorom na slovenske udeležence v poljščini.

Ugotovili je treba končno, da so bila poročila nekaterih časopisov, med njimi posebno pri nas mnogo čitenega »Neues Wiener Journal« o kongresu več kot netočna. Končno je, tako se nam zdi, vsestransko zmagala PENklubska načelnost, ki je dala v instituciji PENklubskega protesta, ki se ho vršil v diplomatsko službeni obliki pri prizadetih vladah, prav gotovo važno pozitivno vrednoto. Nacionalizem, komunistem in fašizem, ki so zaplesali pred tem kongresom, so vzbudili lene duhove in sami pomagali, da se je kongres, čeprav kompromisno, toda jasno povzpelo do njega.

Zagrebska vremenska napoved. Oblačno, nestalno, plohe, hladnejše.

Pred evharističnim kongresom v Sarajevu

**Sv. oče pokrovitelj kongresa - Pomen in važnost te velike
katoliške manifestacije**

Bosansko-hercegovaški škofje: zgoraj sarajevski nadškof dr. Ivan Sarič, spodaj mostarski škof fra A. Mišić in banjaluški škof fra J. Garič.

Sarajevo, 24. majnika.

Samo nekaj dni nas še loči od velike katoliške manifestacije v Sarajevu. Na evharističnem kongresu bodo bratje Slovenci imeli priliko, da skupno s Hrvati izpovedo neomajno vdanost sveti katoliški veri, katero so skozi stoletja branili. Braneč katoliško vero so tako Hrvati kakor Slovenci ohranili obenem tudi svojo narodno individualnost ter zapadno civilizacijo, zato se bodo na tem skupnem slavlju združili v veliki misli, da bodo tudi nadalje ostali zvesti svoji veri, ki je v najburnejših časih preteklosti ščitila njihova stremjenja.

Sarajevski katoličani so srečni, da bodo s to javno manifestacijo najboljšje demantirali zlobne glasove o primitivnosti, divjaštvu in nekakem razbojniškem značaju njihove ožje domovine. Nekaj izjemnih napadov z nožem ali handžarjem se jemlje na žalost kot splošno pravilo in zato tudi v najbližjem inozemstvu slabo sodijo o Bosni in Sarajevu. Evharistični kongres pa se bo najboljšje poslužil velikega cilja, da ovrže te glasove, ker se evharistični kongres — največja verska katoliška manifestacija — ne prireja v razbojniških jamah, marveč v mestih in krajih, ki so zvesti katoliški veri in ki so dolgo civilizirani.

Kako živimo in prenašamo krizo

Sličica enega tedna

Rajhenburg-Senovo, 25. maja.

Odkar je prišla v naše kraje ta pošast, ki ji je pravega slovenskega imena ne znamo dati, ta tuji nestor, kriza, gre pač vse nekako narobe. Mrkih obrazov in tiho godrnjanje hodimo po svojih opravkih in tuhtamo, kako bi se te zlodjeve krize znebili, katera se tiho vleče med nami in pušča povsod svoje sledove. Tako živimo iz dneva v dan, ne vedoč danes, kaj nam prinese jutri. Ko pride pa nedelja, se pa skušamo vsak po svoje razvedriti, ker je to že stara navada, da po delu morata priti počitek in razvedrilo. In tako si ob nedeljskih popoldnevih privoščimo vsak po svoje. Taki, katerim tudi najbolj premeten žepar ne bi mogel ukrasti kovača, se napravimo, pa gremo na sprehod, zatečemo se v gozd, poslušamo petje ptic, vdihavamo sveži gozdni zrak, ki je pomešan z opojnim vonjem pomladanskega cvetja, pokamo z bukovim perjem in take stvari počenjamo, zraven pa sanjamo o lepih časih, ki so bili, in se izprašujemo, če se bodo še kdaj vrnili. Seveda je tako raz-

Evharistični kongres bo razpršil vse neugodne glasove o Bosni in Sarajevu, ker se bodo udeleženci kongresa osebno najboljšje prepričali, da je ta dežela, četudi je na meji vzhoda in zapada, po svoji duši in čustvovanju za civilizacijo in kulturo. Uprav zaradi tega velikega pomena kongresa in njegove važnosti za kulturni značaj katoliško mešanstvo Sarajeva z radostjo pričakuje bližnjih slovesnosti.

Z velikim veseljem je bila sprejeta vest, da je sv. oče prevzel pokroviteljstvo te velike katoliške manifestacije. Apostolski nuncij Hermenegild Pellegrinetti je sporočil našemu nadškofu, da bo prišel na kongres kot legat sv. očet. Večje časti ni mogel izkazati katoličanom Bosne vrhovni poglavar katoliške cerkve. Duhovnemu in kulturnemu slavlju takozvanih »barbarov« se postavlja na čelo kot pokrovitelj prvi predstavnik civilizacije. Ali ni to najboljši odgovor tistim ljudem, ki so to plemenito deželo zaradi nekaterih vročerknežev proglasili za razbojniško jamo?

Vsi naši škofje so sporočili svoj prihod, da povišajo slavo svojih bratov v Kristusu. Posebno zastopstvo bratov katoličanov Čehov in Slovakov pride, da bo sodelovalo pri slavlju slovanskih bratov, pa tudi naši bratje Slovenci, s katerimi so Hrvati skozi stoletja delili veselje in žalost, nas bodo obiskali v velikem številu, da tudi na tem slavlju ponovno potrdimo svojo bratsko vdanost in zvestobo.

Katedrala v Sarajevu

mišljanje podobno razmišljanju vojaka v svetovni vojni, ko se je gladen vlekel k počitku, pa si je mislil, koliko pečenke in klobas je včasih ostalo na domačih kolinah, ko jih niso mogli pojesti, če bi sedaj imel tiste ostanke, kako prijetno bi bilo, — da je potem v tistih mislih zaspal in se mu je sanjalo o klobasah, čeprav je bil potem še bolj lačen ko se je zbudil...

Seveda tisti, ki imajo še kaj denarja, — teh je pa bolj malo, napravijo drugače. Ti se zberejo v skupine pa napravijo izlet, da se potem zatečejo v senco kakšne smrekove vejice. No, in ni to velesocialno, če se danes da komu kaj izkupiti? Po 4—5 Din liter se pa sedaj dobi že taka kapljica, da bi jo angelji pili, če bi imeli taka usta kakor mi. In če vsak član take skupine riskira enega kovača, potem je pijače dovolj, možgani začno delovati, jeziki se razvežejo, in vsak posameznik bi ugnal tri dohtarje. Koliko vzvišenih idej se porodi v takih slučajih. Ali ni to vzvišeno, če se soglasno sklene, da bi bilo treba tiste kaznovati,

preko vej in listja, da bo slavil Jezus svoj odhod pod čudovitim baldahinom. Sredi trav se blešči Marijini lasi, zlatice, krhki mlečki, masčobne kalužnice. Kraj ščavja rdijo kislice, v kostanjevi senci se ponuja regrat. Ob stezicah so se razsule drobne marjetice, bele in nežne: ponižno čakajo, kdaj bo stopil tudi med nje Jezus.

Ob Borovniščici se podjijo libele in bliskajo z dolgimi, modrimi krili. Družine pisanih metuljev se selijo po poljih, od ravnine na koševine, od cvetja v senco in roso. V česmilju se napajajo kosi z medenim vinčkom, vsak cvet je dolgo skrival sladko kapljico, ki jo je ustvarila v njegovi čudoviti časi pomladna noč s svojim hladnim dihom. S travnatih jas pod svetlimi bukovimi gozdovi vrh Pokojišča se še utrinjajo zvonci čred. Kmalu tudi ti zamro. Pastirji so danes bolj zgodaj zavrnili živino, jo napojili in spravili v hleve. Hlapci so jenjali s težkim delom. Samo kako revna bajtarica se je še smukala s svojo kravico pod Majerjevo mejico in iskala sočne šope za molžno živalico. Danes so sed ne bo godrnjal, tudi za reveže se še najde kakšna drobtinica!

Za bogatimi senožeti se vrstijo vrtovi, kozolci s tremi križi, ostarele skednji z nagnjenimi čeli. Na pristavi hrzajo konji, nemirni psi se trgajo z verige. Golobi se vozijo nad ostrejši, redki dimčki se svaljajo sredi vasi, sence vrh Pokojišča se daljšajo. Po bližnicah hitijo zapozneli kmetje z družinami, line so že odprte, zvon je nagnil svoje ustnice...

Čez vse to pa je položil to jutro Jezus svojo dobrotljivo dlan. Zdelo se mi je, da se je skrivnostno dotaknil slednje duše, slednje bilke, najneznatnejšega, najnevednejšega drobnega stvarstva, ki leži pozabljen med robidovjem in skalnatimi bregovi. Morda je ta pozabljeni drobnček zlati kresčič, ki se trudi s smrekovo iglico, da jo znese do svoje luknjice, morda je to vijolica, ki diši in vabi deklško dlan, morda je

Samo z negovanjem zob nikoli več zobni kamen!

Na zobeh se zelo često tvori povzročitelj hudih obolenj — zobni kamen. Sargov Kalodont odstrani zobni kamen, ker je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu. Pri čiščenju se razkroje organske substance, ki so zvezane z zobnim kamnom. Tako izgubi zobni kamen sčasoma svoje oporišče, se zdrobi in se lahko odstrani s trdo ščetko za zobe. Pomislite, kako važna je redna uporaba Sargovega Kalodonta za ohranitev Vaših zob.

Proti zobnemu kamnu

ki imajo denar, pa so ga vtihotapili v inozemske banke, da so s tem utrhli pot krizi do take ostrine? In če vsi poudarijo, da bi bilo to res pravično, ker če tatove in roparje kaznujejo, bi bilo treba tudi take, ki so roparji v narodnem gospodarstvu. Nadalje, če se ugotovi, da bi bilo bolje, da so se zalegle gnusne podgane takrat, ko so se rodili izumitelji vojnega orožja in vojnih plinov in strupov. S podganami bi že potem mačke obračunile po naravnem zakonu.

In denar, ki gre za razne konference, ki se

vršijo po svetu in požrejo ogromne milijone, ta denar, drugače uporabljen, bi prinesel mnogo več blagoslova kakor brezplodne konference. Tako ljudje govorijo in debatirajo, dokler ne pride čas, da se vrnejo na svoje domove, kjer jih čaka puščoba in bo njihovo življenje zopet monotono teklo naprej.

Kmet je pa izkupil par kovačev, da bo zopet za sol, tobak in ljubi »kofe«, ki se ga je žemice navadila v boljših časih kakor so sedaj.

Ljudski župan Ivan Resman

Mošnje, maja meseca.

Oddahnil se je za trenutek ter v krogu svojih domačih obhajal svoj jubilej, čil in vesel ter mladostno razpoložen kot njegovi vnuki, ki so imeli svoj živ-zavp okrog njega ter po svoje praznovali 70. god starega očeta. — In »gospod Resman« (z neko posebno spoštljivostjo ga nagovori tako sleherni občan) zasluži, da se ga pri tej priložnosti

spomnimo vsi, kot moža poštenjaka in odličnega našega občana, ki je zastavljal vse svoje moči za procvit občine. 40 let zahaja že kot odbornik k občinskemu sejmu, katerim je 13 let nepretrgoma predsedoval kot župan in to tudi v najtežjih vojnih letih — vodil je aprovizacijo za 7 občin, načeloval okrajnemu cestnemu odboru (1912—1924), vojak, legitimacije, begunci in vse, kar mu je natrpala vojna, delo doma, v družini — kdo bi mu prisodil, a kot mož na mestu je zmagal vse. Napolnjava vodovoda je njegova zasluga. On je pravi ljudski župan in to še sedaj, ko je odločil radi starosti župansko čast, kajti v težkih vprašanjih še vedno svetuje z umno besedo on.

Ni manj omejeval vredna je druga stran njegovega življenja. Kot dober Vurnikov učenec se je strokovnjaško izučil v podbarstvu. Njegova dela, ki jih je izvršil v cerkvah na Brezjah, Mošnjah in v Radovljici poleg številnih drugih večjih in manjših del, pričajo, da je bil vreden naslednik svojega učitelja. Kje je poleg ogromnega dela vzel čas še za to, kar zahteva samo potrpežljivosti in časa, ve samo on. Pravil mi je, ko sem ga obiskal, da je imel sijajno službo na Dunaju, preden je prevzel posestvo. Nudilo se mu je udobno življenje, a ostal je zvest domu in občini, katera ga je potrebovala. Kljub 70. letom še vedno rožlja in dela, saj so mu pravkar prinesli kip, da ga popravi in olepša.

V njegovi hiši ne manjka katoliških časopisov, naročnik »Slovenec« je že od mladih nog. Svoje katoliško prepričanje je vselej jasno in odločno pokazal.

Častitamo mu torej z željo, da čvrst in zdrav dočaka tudi 80 letnico in še kaj. — lž.

Danes v Školji Loki film: Planine v plamenih

Likovič Joža:

Procesija

Na tistem parobku nad Mrkunovim malom, kjer se pod večer tako lepo vidi »božje gnade« za polhograjskimi gribi, sem nekoga praznične jutra slonel in od daleč prisostvoval procesiji Presv. Rešnjega Telesa. Zazelel sem si samote, da nemoteno doživim čar tega praznika... Megle so se zgodaj odmaknile za Vihrco in Kočenjico. Sonce je bilo tako nedolžno in belo, bolj podobno nedolžnemu otročičku kakor pa orjaškemu bratu svemira, ki daje luč in zdravje. Pred menoj se je upiral s svojimi kamenitimi boki borovniški most, ki se je zavozdil med strma pobočja Srobočnika in Trebevnika. Njegova gola pleča so rdela kakor ramena nagega sužnja, ki je omahnil pod težo bremena. Barje se je pritaljilo, le daleč nad Ljubljano je trepetala rahla koprena in se ni mogla razpustiti. Praznično razpoloženje je obšlo stvarstvo in vas. Vse se je pripravljalo na veličastni trenutek, ko bo stopil Jezus med nas. Ničesar zgočega ni bilo v ozračju, veter je ostal za morjem. Mrkunove žage počivajo, tudi mlini v Niževcu in Šumniku molčijo. Škrjančki so odleteli v nedogledne višave, kjer se srečujejo oblaki. Neprestano se kličejo, njihova pesem je jasna in srebrna. Bog jim je ustvaril grla.

Tako čemin in čakam sredi pestre narave. Kmalu bodo udarili zvonovi; pri podružnici že pozvanjajo! Nekje so se splašile jerebičke, nekaj lastovk se je spustilo preko žitja in se skrilo v razorih. Klasje se je odelo z zlatim leskom, panji dišijo v prisojnih zatišjih, najneznatnejše bitje skuša razodeti nekaj lepega in milega, človeku se zdi, da se bodo zganile tudi sive skale in zapele hvalnico... Turobne jelše ob jaskih mirujejo. Srebrnčaste pajčevine se lesketajo v žarki svetlobi kakor tanko tkivo, ki so ga vrgle pred jutranjo zoro nevidne roke

pa moje srce, ki išče milost božjo. Gospod kliče! Vsa murnač se mu odziva s skromnim napetom, brez bojazni in ljubosumnosti. Soseske žužkov gostolijo brezimne pesmice, ki jih človeški jezik ne more posnemati in zadeti. Svečani glasovi prihajajo prav iz ostrja zemlje, se ubranjo prelivajo in družijo s pohlevnim šumljanjem potoka. To je hvaležen smehljaj naše zemlje, ki se odziva Jezusu!

Potem so se razmajali farni zvonovi; veliki je odprl bronzaste ustnice, manjši so poslušno in pridno drobili za njim. Slavnostni zvoki orgel so pripluli iz svetišča, procesija se je spustila od cerkve na vas, med vrtove, v polje... Škratna bandera so začela v predpoldanskem solncu, po zlatih ramenih se je prelivala ognjena belina, zlata jabolka so se zaigrala, čar in svetlost sta se združila. Vrsta belih otrok se je strnila, za njimi gospodarji, pobožne žene, veljaki, ognjegasci z bakrenimi šlemi, farni križ, zopet otroci, pevec, četvorica ministrantov v živordežih haljah in belih srajčah, podobni peštrim metuljem, ki utripajo sredi cvetne čaše. Nato so nesli nebo, zlati okovi so bili polni žarkih spreminikov. Oblaki kadila so valovili izpod neba, ki je bolj plaval sredi spreveda, kakor da je nošeno od revnih rok. Blagoslov se je širil preko ponižnih slemen, na dišeče sadovnjake, čez cvetoče livade, se čez mrki zid, ki varuje pokopališče, je segel in se dotaknil mrtvih v gluh jami. Nekaj blažilnega se je zalesketalo nad počivajočo božjo njivo: ali bi bila solza, ki jo je potočil ob spominu na umrle veren vaščan, ko se je uvrstil v procesijo, ali je kanila milost božja na človekov prah...

Zapustil sem prijetno zatišje v rebri in počakal procesijo za poljem. Vsa zemlja je pela slavo, trikrat slavo! Vsi spevi s ose živali v skupni poziv: Pridite, molimo! Srebrnčastostve mejice, topli begovi, vsi zlati in odkani z belimi pasovi marjetice, leščevje ob Borovniščici, tihi bori, od neurja strgane drce na Trebevniku,

oblaček s sneženimi lici sredi neba, neizmerna modrina... Se na železnici so nehali butati in biti železni odbijači voz, lokomotive niso vresčale, vpitje premikačev se je zgubilo, vas je zamrla. Samo murni so se neprestano skušali v krikanju: žgi, žgi, žgi! Včasih so tudi ti prislunili zvononju, ki se je približevalo pa zopet prijetno oddaljevalo. Za hip je vse potihnilo, čul sem le lahen drget, morda so odprle rože zlate venčne liste, morda so pripravljali angeli pot Jezusu in njegovim. Že se je približevala procesija. Drobnost cingljanja je naznanjala radost in molitev. Veliko bandero je zmagoslavno plavalo v ozračju, zlate reze so negibno visele ob škrlatu. Prihajali so otroci z velikimi očmi, mladeniči z vedrimi obrazi, dekleta z rožmarinom v rokah, starke z malce nagubanimi lici, ki so podobna kožici uležanega jabolka. Zdravje in veselje, upanje in zahvala! Vsa čela so odkrita, v nobenem srcu ne ti jeza. Jezus v beli hostiji rad odpušča, duhovnik povzdiguje monštranco za vse, za nedolžne in velike, za hlapce in bogatine, za zdrave in nevedne. Gledam znane obraze, ki so polni radosti, iz njihovih oči sije prijateljstvo in bratstvo. Kdo je ostal doma? Morda privandran krčmar ali orožnik na obhodu ali bolna reva. Toda tudi teh se je usmilil Jezus, saj je skromen in majhen, njegova ljubezen se ne prodaja za zlato, posvetne reči. Morda je izostal še kdo, katerega je zaman vabil jutranji zvon. Kdo bi mogel ostati še zakrknjen, ko slavimo najlepši praznik cvetja, luči in ljubezni... Priključil sem se vrstam vernih, se priklonil in šel za Jezusom med cvetjem in petjem.

Kdaj se bo zvrstila preko slovenske zemlje tista procesija, ko pojdemo vsi na kraj, kjer bo z nebeškim kruhom odkupljeno sovraštvo, jeza in krivica, ko ne bo več nevednih izdajalcev in Judežev med brati, ko bomo vsi eno, ponižni in dobri kakor mili Jezus, ki se je skril v belo hostijo, v kateri slavi danes svoj veliki praznik ljubezni in odpustanja.

Primarij dr. Robert Blumauer:

Na kirurgičnem oddelku splošne bolnišnice

Splošna državna bolnišnica v Ljubljani šteje sedem oddelkov. Vsak oddelk je namenjen gotovim boleznim, ki se zdravijo izključno na dotičnem oddelku. Tako se zdravijo na kirurgičnem oddelku vse one bolezni, pri katerih prihaja v poštev operativno zdravljenje, t. j. zdravljenje z nožem. Med te vrste bolezni spadajo predvsem: kostolomi, rane, ki nastanejo bodisi vsled poškodbe ali vsled razjedajočega učinka bolezni, različne bule in otekline, ki se pojavljajo ali v obliki raka ali v njemu podobni, toda ne tako nevarni obliki, včasih na površini telesa, večkrat tudi v notranjih organih; dalje spadajo semikaj vsa gnojna in negnojna vnetja kože, podkožnega tkiva ter notranjosti telesa, med katerimi zavzema najvažnejše mesto trebušna votlina s svojim nevarnim vnetjem slepiča, predrtjem želodca, vnetjem žolčnega mehurja ter ostalih organov. Izvzeta pa tudi niso med kirurgičnimi boleznimi nekatera vnetja ali obolenja organov prsne votline, kakor tudi glave, predvsem v možganih, ne da bi se posebej omenjali vse vnetljive bolezni človeškega okostja z njih posledicami.

Neveščak si navadno predstavlja kirurgične bolnike take, ki prenašajo poleg duševnih, vsled obolenja samega povzročeni, še druge, hujše telesne bolečine, ki naj bi bile povzročene vsled hudih poškodb ali umetno prizadejanih, operacijskih ran. Toda obiskovalec, ki nastopi s tako predstavo o značaju kirurškega obolenja in zdravljenja, pot svojega prvega obiska na kirurgični oddelk, obstane osupnjen na pragu velike bolniške sobe, v kateri leže v dolgih vrstah bolniki, ki mu s svojimi vidnimi obvezami pričajo, da se skriva pod njimi huda globoka rana, osupnjen obstane vsled tega, ker mu obraz bolnikov ne razodeva nikake posebne telesne boleti. Nasprotno. S smehljajem in napetim pričakovanjem v obrazu sprejme tak bolnik obiskovalca, ki pride z zunanjega sveta, napeto ga pričakuje, da mu more opisati vse prestano hudo in se izživeti ter izliti v presrečnem čustvu velike prestane nevarnosti in to njemu, nevedčemu takih občutkov. Kajti onim, ki so okoli bolnika samega, ne kaže opisovati tega, kar so sami preskusili, česar so sami polni.

Zakaj to varanje v predstavi teh najtežjih med težkimi bolniki? Od kod izvira moč teh bolnikov, da prenašajo tako mirno, vedno in navidezno lahko svoje hude telesne muke?

Ako smo v življenju slučajno priča kakne nesreče, tedaj je naš prvi vtis v trenutku, ko ponesrečenca niti videti nismo in nam ni bilo mogoče, četudi lajično, objektivno oceniti obsega njegove poškodbe, tedaj se nam najbolj vtisne v spomin daleč slišno zdihovanje in stokanje ponesrečenčev, jokanje, vpije in razburjenje ter brezglavo hitenje in vrvenje njegove okolice. Ti prizori se v večji ali manjši meri ponavljajo in pojavljajo vse dotlej, dokler ponesrečenca ne objame v svoje zavetje bolnišnica — kirurgični oddelk. Zaveš, da se nahaja na kraju, kjer ga že pričakuje strokovna pomoč, možnost lajšanja njegovega trpljenja, daje takemu bolniku notranji mir; mirna okolica, smoteno ravnanje z njegovo poškodbo, brez vsakega nepotrebnega razburjenja in hitenja, mu z vsakim trenutkom manjša bolečine, ter končno neposredna bližina rešujoče operacije ali bolečine mamečega sredstva, je ono, kar ga napravi potrpežljivega, vdanega, vrednega svojih v dolgi vrsti ležečih sotrpinov.

Toda žalobno ni pri vseh bolnikih in vedno tako. Prav žalostno izjemo v tem oziru nam tvorijo ravno na kirurgičnem oddelku oni poškodovanci, pri katerih odpove vsaka disciplina, ki so nedostopni vsakemu prigovoru, najnedostojnejši v splošnem in v izražanju svojih bolečin, to so alkoholizirani »junaki« pijančevskih pretepov. Ti nam popolnoma nepotrebno, in na žalost moramo ugotoviti, skoraj redno vsak teden natrpajo oddelk in pomožne vrste trpinov kot dokaz najžalostnejše in najhujše rakovine, ki izjeda trdovratno precejšen del našega zdravega naroda. Konec takih poškodovancev je večkrat tako žalosten, kakor vzrok njih obolenja, t. j. smrtin; v mnogih slučajih je kirurško zdravljenje vsled alkoholnega zastrupljenja organizma jako težavno; večkrat pa se razvije neozdravljiva, dolgo trajajoča bolezen.

Uvodoma smo navedli v glavnem vse bolezni, ki se zdravijo na kirurgičnem oddelku. Iz velike množice navedenih obolenj razvidimo, da zavzema največji del oni, katerega zdravimo kirurško t. j. z nožem. In res, če si napravimo pregled vseh bolnikov, ki se sprejmejo tokom enega leta v celotno bolnišnico, vidimo, da se izmed sto bolnikov sprejme povprečno 47 bolnikov na kirurgični oddelk, na vse ostale oddelke t. j. po številu šest, pa 53. Na podlagi tega vpogleda bi si vsakdo predstavljal, da je kirurgični oddelk, ki sprejme in operativno zdravi vsako leto skoro polovico vseh v bolnišnico sprejetih bolnikov, najmanj tako obsežen kakor trije ostali oddelki skupaj. V resnici pa kirurgični oddelk po velikosti ne presega nobenega izmed ostalih večjih oddelkov. — Poleg higiensko izbranih sob za bolnike pripadajo kirurgičnemu oddelku operacijske dvorane, bi morale pripadati različne preiskovalne sobe (laboratoriji) ter še drugi prostori za nastanitev strokovnih pripomočkov, n. pr. Röntgen, sobe za obeževanje z različnimi žarki, prostori za zdravilne kopelji in masažo, terase za solnjenje, biblioteko, predavalnico itd. itd.

Iz dosedaj navedenega, se mi zdi zadostno poudarjeno, da je z velikim odobravanjem pozdraviti uvidenost in pripravljenost merodajnih činiteljev za zgraditev novega kirurškega paviljona, ki bo vsebral številu kirurških bolnikov ter odgovarjal vsem tehničnim zahtevam moderne kirurgije.

Josip V. Majčič.

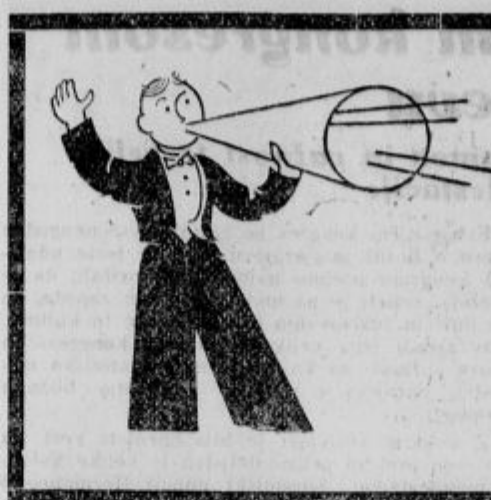
Jugoslovanska kolonija na Češkoslovaškem

V Jugoslaviji je malo znano, da se nahajajo v Čsl. republiki jugoslovanske kolonije, ne samo novo naseljenih poedincev t. j. trgovcev, delavcev, dijakov, intelektualcev itd., ampak tudi cele vasi davnih naselencev iz naših krajev. Malokdo v domovini se briga za te naše sorjake, le nekateri resni narodni delavci gredo med nje, proučevajo njih življenje in zgodovino. Tako je mladi znanstvenik naš rojak dr. Ružičič, lektor srbohrvaščine na nemški univerzi v Pragi, obiskal te naše pozabljene rojake in svoja opazovanja priobčil v čsl. jugosl. reviji v dvojni številki 7—8.

Te naselbine so ostanki dolgega pasa, ki se razlega od Prekmurja ob avstro-ogrske meje tja čez Donavo do Bratislave in čez Dolno Avstrijo pa na Moravsko. Glavni deli so ostali še do danes pod Avstrijo v pokrajini Gradišče (Burgenland), kjer živi več kot 40.000 Hrvatov. Zgodovina teh naselbin in narodna pripadnost prebivalstva še ni dovolj preiskana. Najbolj zanesljivo je, da so te naselbine, ki so postale že v XV. in XVI. stoletju, bile ustanovljene od beguncev iz Bosne, Like, Krbave in Banije, ki so bežali pred turško invazijo. Na podlagi nekaterih podatkov je moravske Hrvate naselili l. 1588 avstrijski general Kristofor Toffenbach, ki je preje služil na vojaški granici.

Na ozemlju čsl. republike se nahaja danes še šest vasi, v katerih so hrvaški kolonisti ohranili še svojo narodno zavednost in svoj materin jezik. Dr. Ružičič, ki je obiskal te naselbine, jih deli v dva dela: moravska skupina, ki obsega tri vasi, in pa slovaška skupina, tudi tri vasi. Izmed ene in druge skupine ni nikakih vezi, niti ne vedo, da živijo v mejah iste države. Na njegovo opombo o sorojakih so bili še celo iznenadeni. Natančna in uradna statistika o njih ne eksistira. Po ocenah docenta dr. Vážnega bi bil položaj l. 1919. slovaške skupine: vsa prebivalstva 4708, od teh pa 3303 Hrvatov. Moravski Hrvati so sicer v prvem številu že navedeni, vendar pa v tako majhnem številu, da so njihove vasi imele nemško večino, kajti mnogi Hrvati, orijentirani nemško, so se izdajali za Nemce. Po Ružičičevih raziskavanjih je najnovejša razmerje velik bolj v korist Hrvatov. Od celokupnega števila prebivalcev 2848 je Hrvatov 2148. Torej imajo v vseh vseh absolutno večino. Računa se, da štajeta obe skupini okrog 5.500 Hrvatov.

Jezikovno spadajo moravski in slovaški Hrvati čakavski skupini. Seveda pod vplivom svojih čeških, slovaških, nemških in v manjši meri tudi madjarskih sosedov so prevzeli nekatere elemente teh jezikov. Okolica je vplivala in še sedaj vpliva, da prebivalci obvladajo jezike svojih sosedov, ven-

Še dva dni imate časa!

Samo še jutri in v soboto imate čas, da pošljete »Slovencu« svoj oglas v trikratno objavo, da bo uvrščen med druge inserate, ki prihajajo v poštev za veliki razpis nagrad! Ne pozabite, da gre za vselej, ko velja že itak inserirati!

Eden izmed sto tisoč odjemalcev

dar pa se je domači dialekt še popolnoma ohranil. Posebni narodni običaji, ustnih izročil in pesni češkoslovaški Hrvati niso ohranili. Tudi narodna noša vedno bolj izgineva in se vidi le še v nedeljah in še to le ženska.

Solstvo so imeli moravski Hrvati v začetku mešano češko-nemško, pozneje pa samo nemško, zato ni čudno, da so do prevrata imeli nemško orijentacijo. Po prevratu so vse šole v moravskih vseh češke, v slovaških pa slovaške. Vse vasi imajo ljudske šole, razven tega pa moravske in slovaške vasi po eno mešansko šolo z učnim jezikom češkim oziroma slovaškim. Moravske vasi bi želele dobiti hrvaškega učitelja, da bi jih poučeval v domačem jeziku in da bi jim vodil kulturne ustanove. Kulturni položaj Hrvatov je jako žalosten, kajti brez domače inteligence so prepušteni popolnoma vplivom svoje okolice. Zato ne preseneča, da sta dve struji: čehoilska in germanofil-

ska. Najbolje je še na Slovaškem, kjer so orijentirani slovaško. S svojimi sorojaki v Jugoslaviji nimajo nikakršnih vezi. Nimajo niti hrvaških knjig niti časopisov. Edino čtivo so stari ali pa novi molitveniki. Narodna zavest seveda ni bogve kako razvita, saj je še čudno, da se sploh danes še zavedajo, da so Hrvati. Ta zavest, da so posebna skupina, je pa v njih močno ukoreninjena in se jo zavedajo tudi germanofili. Sicer pa germanofilstvo ni narodnega izvora, ampak veliko bolj strankarsko-političnega. O slovanski skupnosti in vzajemnosti nimajo veliko pojma, saj le malo vedo, da njihovi sorojaki žive v Jugoslaviji.

Toliko študija dr. Ružičiča, katere bo gotovo prineslo kaj uspeha tem pozabljenim bratom v češkoslovaški državi. Upati je, da se bo vsaj sedaj našla korporacija, ki bo skrbela za duhovno izobrazbo svojih rojakov.

Ptujske občinske zadeve

Znižanje najemnine v občinskih hišah - Ukinitev mestnega avtobusnega podjetja?

Ptuj, 25. maja.

Dne 23. t. m. se je vršila IV. redna seja občinskega sveta pod predsedstvom župana Jeršeta. Po prečitanih zapisnikih zadnje seje poroča župan, da je mestna občina podaljšala najemno pogodbo s šolskimi sestrami v Mladiki za tekoče leto.

Pri poročilu upravnega oddelka poroča referent Rozman o izvršeni reviziji stanovanj in znižanju najemnin v občinskih hišah. Znižanje najemnin znaša povprečno 20% in se je pri določanju oziralo na vrsto stanovanja in socijalni položaj najemnikov. — Bufe! v mestnem kopališču se odda geji. Skleta; nastavitve kopalnega mojstra pa se prepušči mestni upravi. — Nadzorovalno službo v mestnem gledališču bodo opravljali za to določeni občinski nameščenci, katere bo plačevalo Dramatično društvo kot najemnik gledališča. — Kanalizacijo na Novi cesti izvrši mestna uprava v lastni režiji. — Pobiranje trošarine na vino po občinskih organih se ukine in je naprosena finančna oblast, da vrši te posle po svojih organih, kakor je bilo to uvedeno že svoječasnno. — Veteranske-

mu društvu se dovoli oprema zastave z grbom mesta Ptuja. — V domovinsko zvezo se sprejmejo Alojz Jošt z družino, Ivan Cvikel z družino in Tomaž Paulič. — Sklepi mestnega ubožnega sveta, glasom katerih se zvišajo podpore nekaterim mestnim revežem, se potrjuje.

Pri slučajnostih so bile iznešene pritožbe proti mestnemu avtobusnemu podjetju, češ, da je pasivno in da ne funkcioniira, ker stanje popravi ogromne vsote, vozovi so že izrabljeni; mestna občina je kupila že stare vozove, tako da stanje popravi več, kakor so vozila vredna. Kazalo bi, da se to podjetje ukine. Do sklepa pa ni prišlo in se bo v prihodnji seji o tem ponovno razpravljalo.

V tajni seji je občinski svet razpravljal po večini o personalnih zadevah občinskih nameščenecv. Med drugim je določeno za mestnega blagajnika dosedanj nadkontrolor Rožmarin. Sledilo je poročilo disciplinarne komisije o neki disciplinski zadevi. Končno so mestni očetje določili stojnice mesarjem na Novem trgu med Miklošičevo in Slomškovo ulico.

Dolenjski cviček - občinska koruza

Dolenjska, pokrajina sladkega cvička, jih je zmešala. 24. maja med tremi in štirimi popoldne se je na banovinski cesti Novo mesto—Šmarjeta odigral grad prizor. Od šmarješke strani je pripeljal poltovorni avto, težko obložen s sodi rujnega vinca, poleg šoferja tudi štiri do vrha nalite gospodce. Od Novega mesta je pa pripeljal pet škripičjih voz, polnih občinske koruze. Vozniki Beve, Kovarčič iz Maharovca, Hudoklin iz Dobrave in Kirar pa Jordan iz Rulne vasi, so previdno vozili že po itak ozki cesti po desni strani. Ko je Beve pripeljal mimo avtomobila, je v razbrzdanošči zagrabil čokot »gospodiče na avtomobilu, ki je tedaj obstal, za njegov bič in ga je s tako silo potegnil, da je Beve padel z voza in se hudo potolkel po obrazu. Isto-

— Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabopočutju vzemi na tešče kozarec naravne Franz-Josef-grenčice. — Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

dobno pa so skočili tudi drugi trije »korenjaki« iz avtomobila, potegnili samokrese, grozili z njimi in seveda tudi pretepali Beveca, ki se je postavil na noge, tako neusmiljeno, da so morali priskočiti na pomoč tudi ostali štirje vozniki.

V prvem trenutku vozniki niso dobro vedeli, za kaj gre, ter so se osuplo spogledovali. Ker je imel vsak izmed voznikov bič v roki, so se zagnali pijani »gospodce« tudi proti njim ter jih hoteli s samokresi strahovati. Vnela se je ljuta bitka.

Končni rezultat je bil, polomljeni bičevniki raztrpane občinske koruze in zatekli obrazi mirojnih voznikov.

V istem času je pripeljal od Novega mesta nič hudega sluteči kolezar, ki bi kmalu tudi postal žrtev podivjanih vozačev vina. Zaletel se je proti njemu na, čokot dečko, ki bi ga gotovo prevrnil na nižje ležeči travnik, da ga niso zadržali menda že streljani sovozači vina. Ta moment je izrabil kolezar ter jo z veliko brzino zelo prestrašen odkuril naprej. Ustavil se je nato pri voznikih, ki so mu poljsnili ta dogodek, naka je z največjo brzino oddirjal proti orožniški postaji v Kronovo. Javil je pretep orožnikom, ki so takoj hiteli na lice mesta. Avtomobil pa je med tem že strahopetno odkuril.

Ker si ni v zmedu nihče zapomnil številke avtomobila, je bilo nekoliko oteženo poizvedovanje oblasti. Ugotovili pa so orožniki prodajalca vina, ki jim je podal zadosti točne podatke teh divjakov, ki ne puste na cesti mirnih pasantov. Konec dejanja pa se bo odigral na sodnji.

SHELLT-O-X ubija sigurno molje varuje Vaše obleke

Kulturni obzornik

Ludvik Mrzel o sebi

Pravkar je izdala Jugoslovanska knjigarna knjigo L. Mrzelovih črtic »Luci ob cesti« (v zbirki domačih pisateljev). V naslednjem podajamo našim čitateljem tole kratko Mrzelovo avtobiografijo:

Tele vrstice pišem ob času, ki je tako žalosten in težak, kakor menda še nikoli noben čas ni bil. Ali bi v teje pomladi leta 1932. še moglo komu priti na um, da bi šel pripovedovat o življenju, ki je bilo? Dandanes je človek že tako uravnan: strašno hitro pozablja stvari, ki so se zgodile, samo v tem dnevu živi, ki je zdaj, samo na tisto misli, kar bo moralo priti. Ali naj res ob tej uri pripovedujem o svojem življenju?

Doma sem iz Trbovelj. (Prav za prav sem se rodil v Loki pri Zidanem mostu, pa to se je zgodilo čisto mimogrede.) Če se zdajle ozrem na teh osem in dvajset let, ki jih imam za seboj, se mi zdijo strašno klavarna in monotona. Nobene velike stvari, da bi bila krepila voljo in pogum, nobenega lepega, svetlega dogodka, da bi mi bil v kupo življenja nalil optimizma. Ljubezni malo, sreče nič.

Ko mi je bilo dve leti, sem skoraj utonil v Savi. Ko sem imel devet let, sem bil stisnjen domala umrl in sem zblaznel. Ko sem bil star trinajst let, sem padel pod vlak. In ko sem bil štirinajst let, sem šel v gimnazijo. Toda doslej sem se iz slednje katastrofe še zmirom izkopal živ in skora-

mej. Moj oče je bil trgovec, pa je zgodaj umrl. Jaz sem bil najmlajši v hiši in zmerom je bilo mnogo besed o tem, kaj bo iz mene. Moj brat je bil rudar in revolucionar in je govoril: Ti boš črkostavec, črkostavci so avantgarda proletarijata. (To je bilo v zadnjih letih pred vojno.) Mati pa: Za komija se pojdiš učiti, in če boš pridn, boš lahko imel še svojo trgovino. — Ah, ti moji dobri

ljudje! Kakor sta govorila skoraj prav tako se je zgodilo. Samo namesto v svinec, stavljam zdaj črke na papir, in namesto da bi za pultom stal in občinstvu stregel s platnom in žametom, sedim zdaj za mizo in mu stremem s proizvodi svojega srca. Toda ta trgovina gre precej slabo, po proizvodih srca je v teh jeklenih dneh zelo malo povpraševanja.

Ko sem končal gimnazijo, sem mislil najprej, da bom moral postati pedagog. Toliko krivice in nasilja se mi je godilo vsa otroška leta in vso mladost, da sem se sklenil nazadnje tudi jaz malo masčevati nad svetom: hotel sem postati pedagog, ki se je izsolal ob žalostnih, bednih izkustvih lastnega življenja in ki je na svoji duši občutil preveč omejenega nerazumevanja in gorja, da bi si ga upal še brezglavo razpisati dalje. Toda ko sem prečital par knjig, se mi je začelo zdeti, da je vzgoja zelo brezcen posel in da vzgojiteljeve, človekove oči nikoli ne morejo videti vsega, kar v človeku je. Takrat sem si vtisnil v glavo, da bom psihater. Taval sem po predavalnicah in poslušal učence: toda do nobene stvari se nisem mogel dokopati, ničesar nisem mogel doznati. Neznansko sam sem bil zmerom sredi vsega, zmerom mi je bilo ob vsem kakor da visim nad prepado. Iz te ubijajoče samote sem se nazadnje vrnil tja, pri čemer sem začel. Čisto mogoče se mi zdi, da bo nekoč iz mene lahko še srednje dober profesor, čeprav me veseli bolj tisoč drugih stvari.

Po mašem delam in živim. »Luci ob cesti«, ki so pravkar izšli, so pač šele prvi knjični ob cesti, ki leži pred menoj. Samo preveč sem se izgubil, za nič se ne morem še boriti sredi sveta. In vendar je borba smisel človekovega obstanka.

Toda pri človeku, ki živi, lahko pomagoma še vse pride na vrsto. Samo živeti je treba.

Ludvik Mrzel.

DR. STJEPAN ZIMMERMANN: »DUSEVNI ŽIVOT.«

Kot deveto knjigo svoje zbirke »Znanstvena dela za splošno izobrazbo« je izdala Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu

»Dusevni život« od rednega člana dr. Stjepana Zimmermanna (1932, str. 311 s 34 slikami). Pisatelj, ki je profesor psihologije na bogoslovni fakulteti v Zagrebu in avtor poznane priročnika »Psihologija« je razdelil svojo knjigo na dva dela. V prvem delu slika duševno življenje, v drugem pa podaja nauk o njem. Delo uvaja čitatelja v spoznavanje in razumevanje poedinih doživljanj. Raziskuje, v čem obstoja različnost doživljanja, čustvovanja in teženja. Na kratko pisatelj omenja rešitev problema o naravi relativnega opažanja, razbistri terminologijo in definira ter analizira pomembne doživljanje. Pisatelj zastopa intelektualizem nasproti senzualizmu.

V drugem delu podaja knjiga najvažnejše podatke iz anatomije in fiziologije. Čitatelj uvaja v razumevanje problemov ki jih spoznavamo s pomočjo izkustva ali empirijske psihologije. Dobro je podan historijski razvoj psihologije. Čitatelj bo dobil v knjigi dobro orientacijo o sodobni psihologiji, začeni od Wundta, ki je utemeljitelj moderne psihologije.

Knjiga stane 100 Din in se naroča pri Jugoslovanski akademiji znanosti in umetnosti v Zagrebu, Zrinjski trg 11, ali pa pri Stjepanu Kugliju, Zagreb, Ilica 30.

»Sedaj vem, kaj je radio.« V esperantu spisal E. Aisberg radio-inženjer v Parizu, v slovenski jezik prevedel Leopold Andree, profesor v Ljubljani. S 85 slikami in mnogimi stranskimi risbami 81 strani 8" — 1932. 48 Din. — Nihče ne more pogrešati te knjige, kdor se hoče temeljito seznaniti z radiom. Ne samo znanstveniki, marveč vsakdo, ki posluša radio, se bo mnogo naučil iz te knjige, ki je prevedena doslej v 11 evropskih jezikov. Vsakomur pa, ki že ima kakšno knjigo o radiu, bo dobrodošlo dopolnilo v vrzeli tozadevne naše literature. Knjiga je pisana v dialogu, preprosto in izčrpno obravnava uvod v radiotehniko in je namenjena začetniku. Kdor bo predelal to knjigo, bo razumel vsako knjigo iz radiotehnike. To je ona knjiga, po kateri je priredil prof. L. Andree okoli Božiča 8 predavanj v dialogu na

podlagi slik, ki sta jih prinašala »Učiteljski Tovarš« in vestnik »Radio-Ljubljana« kot priloge. — Knjiga je izšla v bolgarsčini, češčini, estonsčini, francosčini, grščini, italijanščini, madjarsčini, nemščini, portugalsčini in romunščini, kar kaže, da je knjiga svetovnega slovesa in je res dobra. Pisatelj je s knjigo popolnoma dosegel svoj namen ter je v poljudni obliki, nad vse nazorno podal osnovne pojme o radiofoniji, ki mora zanimati danes vsakega inteligenta. Snov je obdelana v dialogih, ki napravljajo knjigo zanimivo ter mora čitatelj z napetostjo slediti razpravam. Skoro vsakemu novemu vprašanju in pojasnilu — razlagi — so pridružene nazorne slike, ki napravijo snov razumljivo tudi vsakemu začetniku v radiofoniji. Kdor bo predelal to knjigo, bo lahko prebral vsako knjigo iz radiotehnike. G. profesor Andree je izdal že pred to knjigo dvojce knjig iz radiofonije in sicer leta 1927. prvo slovensko knjigo »Radio, osnovni pojmi iz radiotehnike« in leta 1929. drugo knjigo pod naslovom »Radio-aparat, njega sestava, napake in motnje«. Iz tega sledi, da je tudi nova knjiga, t. j. prevod, popolnoma strokovnjsko izdelan. Kdor prvih dveh knjig zaradi strogo znanstvene podlage ni povsem razumel, ta mora prečitat novo delo in bo poimlil ter mu bo razumljivo vse, kar mu je bilo nejasno v prvih knjigah. G. profesor Andree je imel pa lansko leto tudi tečaj o radiu za učiteljsstvo, zato je iz prakse zalet tudi metodično stran prevoda, ki mu prednjači jasnost v razlagi in pojmi. Kot načelniku odbora za šolski radio za Dravsko banovino, je bilo gosp. profesorju mnogo lažje na tem, da se radio v naši banovini čimbolj razširi in najde čimveč prijateljev, to je videti iz knjige same in iz prevoda, da je izdelan z vsjo ljubeznijo do stvari. »Učiteljska tiskarna« je dala knjigi elegantno moderno vnanjo opremo. Knjiga je lepo vezana ter tiskana na prvovrstnem papirju. Tudi tisk sam je velik in lep, tako da je za oči naravnost prijeten. Ker je radio danes ena najpogostejših iznajdb, s katero se mora seznaniti vsak inteligent, ne bo mogoče pogrešati te knjige nihče, ki hoče vedeti, v čem obstoji umetnost radia in kaj je radio?

Ljubljana

Spored procesije presv. Rešnjega Telesa v stolnici

Ob osmih slovesna pontifikalna sv. maša. Po maši gre ob lepem vremenu procesija: Pred škofijo, Stritarjeva ulica pred franciškansko cerkev, I. blagoslov. — Wolfova ulica, Kongresni trg pred spomenikom presv. Trojice II. blagoslov. — Udeleži se ga tudi že prej tam zbrana šolska mladina. — Vegova ulica, Emonska in Čopova cesta, pred šentjakobskim znamenjem III. blagoslov. — Stari trg, Mestni trg, pred mestno hišo IV. blagoslov.

Razvrstitev:

I. Družstva: 1. Kat. mladeniško društvo. 2. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov. 3. Stolna prosveta. 4. Kršč. žensko društvo. 5. Krekova mladina in kršč. socialci. 6. Zastava Prosvetne zveze, zastopstvo akademske zveze in akademska društva Danica, Zarja, Borba, Starešinstvo.

II. Ženske Marijine družbe: 1. Dekliška iz Lichtenthurna. 2. Dekliška iz Križank. 3. Uršulin-ska tretja. 4. Stolne kongregacije, Kongregacija Marije Pomočnice. 5. Gospodičen in gospa pri oo. jezuitih.

III. Banderi Naše ljube Gospe. Ženske svetilke. Narodne noše.

IV. Banderi presv. Rešnjega Telesa. Moški svetilci. Stolne dijaške kongregacije. Moške Marijine družbe. Stolna Vincencijska konferenca.

V. Dečki in deklice (po pet v eni vrsti.)

VI. Prva četa vojske z godbo.

VII. Trgovska zbornica, uradništvo, mestni magistrat, univerza.

VIII. Oo. frančiškani, duhovščina, Presvetli z Najsvetejšim.

IX. Ban in divizionar, pomočnik bana, uradniki in častniški zbor.

X. Druga četa vojske.

Verniki ob ulicah, kjer se pomika procesija, se naprošajo, da iz spoštovanja do evharističnega Boga okrase in razsvetli okna na cesti. — Občinstvo naj procesije ne trga. Krščanski takt zahteva, da se moški odkrijejo in da verniki pokleknejo, ko neso Nasvetejše mimo.

Svete maše so od 4 do 8 vsake pol ure, ob 9 n pol 12.

Kaj bo danes?

Drama: Zaprti.

Opera: »Grofica Marica«. Izven. Zniž. cene. Kino Kodeljevo: Ob 17 in 20.30 premijera novega filma »Dobili smo stričaka« (Georges Alexandre).

Igrišče Mirije: Gradjanski: Mirija. Državno prvenstvo. Ob 17.30.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Realsjeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 25, in dr. Stanko Kmet, Dunajska c. 41.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Marij«. Premijera. Red C.

Opera: Zaprti.

Kino Kodeljevo: Ob 20.30 »Dobili smo stričaka«. Nočno službo imata lekarni dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

● Pri oo. frančiškanih bo danes ob pol 10 le tiha sv. maša, zato ne bo prenosa v radiu.

● Naber za mesto Ljubljano se vrši letos dne 1., 2., 3., 4. in 6. junija v Mestnem domu ter se prične vsak dan točno ob pol 8 zjutraj. Naborniki naj si pravočasno oskrbe vse potrebne listine ter naj se strogo držijo poveljnic označenega dneva in ure. Kdor bi pozivnice ne prejel, naj se takoj zgleda v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-L (soba 4), kjer dobi vsa potrebna povelja in kjer mora proti potrdilu prijavit vsako spremembo svojega bivališča. Opozorjamo, da se naboru podvrženi vsi mladeniči roj. letnika 1912 ter vsi, doslej še nepregledani in vsi doslej začasno nesposobni obvezniki roj. letnikov: 1911, 1910, 1909, 1908, 1907 in 1901. Po zakonu je vsako osebo dolžan skrbeti za to, da izpolni svoje vojaške obveznosti, dolžni pa so skrbeti za to tudi njegovi sorodniki; drugače se uporabljajo zanj odredbe in § 45. zakona o ustroju vojske in mornarice in § 51. vojaškega kazenskega zakonika.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine, št. 41 od 24. maja t. l. je objavljen »Sporazum o kliringu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo«, dalje »Popravek o zakonu o izkoriščanju vodnih sil«, »Pristop Letoske k opisi konvencije«, »Objava o pristopu Brazilije h konvencijama o izboljšanju usode ranjenecv in bolnikov v vojskah za voje in o postopanju z vojnimi ujetniki«, »Ratifikacija konvencije o Mednarodni uniji za pomoč po Turčiji«, »Razglas o opustitvi, odnosno preureditvi železniških zapornic in o objavi banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1962«.

● Včerajšnji živilski trg je bil kljub današnjemu prazniku slabo založen. Tudi povpraševanja ni bilo mnogo. H koncu meseca... Največ se seveda bilo salate, zlasti berivke. Izmed ostale zelenjave prevladuje rdeča redkvice, ki ji je cena že zelo padla. Šopek redkvice se dobi za vsako ceno. — Jabolk je končno popolnoma zmanjkalo na trgu. — Na perutninarjem trgu je bilo sicer dovolj jajc, toda manj, kakor navadne tržne dni. Jajca so po 1.25—1.75 Din par. — Ob Zmajskem mostu je nastala zdaj prava borza za cvetlice in poljske ter gozdne rože sploh. Ženice iz bližnje okolice ter tudi z daljnih hribov prinese vsakovrstno okrasje, ki ga nudijo za vsak denar, da le skupijo par dinarjev. Tudi tu se revščina očituje na vsakem koraku.

● Kopanje na Savi postaja Ljubljančanom iz leta v leto prijetnejše. Vsak količnik solnčni dan se jih vzdolj savskih bregov gnete na stotine. V opoldanskih urah se vsujejo čez polje cele procesije kopalcev, ki hite proti Savi. Veliko jih pripelje tudi Magistrov avtobus, ki časih niti ne more naložiti vseh kopalcev. Zato bo Magister za kopalce naročil celo poseben nov avtobus. Obenem po podjetje Magister s 1. junijem izdajalo za kopalce posebne kopalne vozne karte po 5 Din za osebo tja in nazaj. S tem bo seveda mnogim, ki dnevno obiskujejo Savo, zelo ustreženo.

● Prostovoljno gasilno in reševalno društvo Ljubljana—severni del je končno po dveh letih drezanja vendarle prejel odlok ljub. mestnega načelstva z dne 23. t. m., št. V 20138-32, s katerim

se mu podeljuje »pravica gašenja, t. j. aktivnega sodelovanja pri gašenju požarov ali drugih elementarnih nevarnosti«. Kljub nasprotjem nekaterih odločujočih činiteljev Jugosl. gasil. zveze je mestna občina torej vendar objektivno rešila to perečo zadevo za severni del Ljubljane. Čas je že bil.

● Zaprti pot. Prehod skozi Lattermanov drevored, ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivovarni Union, bo v času od 30. maja do 18. junija t. l. vsled prireditve velesejskega zaprti.

● Železno ograjo okrog banovinske hranilnice v Knafljevi ulici, kjer so tudi oddelki banske uprave, so pred več kot dvema letoma začeli pleškati z minijem. Delo pa se ni dokončalo in tako priča ta ograja v bledeorke barvi še danes o tem, da za končno popleskanje ali ni sredstev ali pa ni zanimanja.

● Na čevljarskem mostu so štirikotni betonski stebri za ograjo gotovi. Delo bi bilo pospešiti, dohode do mostu zasuti, zlasti pa odpraviti železno konstrukcijo, ki leži na sredini mostu že mesece in zavira promet. Dostop do Cankarjevega in Gallusovega nabrežja, ki se bo znatno zvišalo, se bo izvršil tako, da bodo nizdoli držale široke stopnice v obliki nekeke rampe, kar je dokaj ugodna rešitev napram prejšnjim strmim stopnicam.

● Ceste perejo po Ljubljani. Kljub deževnemu vremenu so včeraj izpirali po Ljubljani nekatere zamazane tlakovane ceste. To je bilo res potrebno, zlasti še zato, ker se spodobi, da bodo za današnji praznik tudi ceste v redu.

● Krakovski nasip v zgornjem koncu ob mostu čez Gradaščico še ni dovršen. Odkladanje materiala za izpolnitev brežine bi bilo treba pospešiti, dosežanje nelepe kupe pa izgladiti. Prav to velja za brežine ob Gradaščici v Gradaški ulici.

Zobozdravnik

DR. JOSIP TAVČAR

specijalist za zobne in ustne bolezni

Tel. 3393 Gledališka ul. 4 Tel. 3393
ordinira čez poletje od 7. zjutraj do 5. pop.

● Bivši Paichlov svet med ulico Rimske legije in podaljšano Askerčevo ulico je bil pred kratkim ves prodan ter se bodo začele ondi zidati vile. S tem se bo odprla široka Askerčeva ulica od tehniške naprej v smeri proti Groharjevi in Rimske cesti, kar pomenja zopet korak naprej v odpiranju novih širokih prometnih prog, ki so Ljubljani zelo potrebne. Škoda le, da se to ni že lani zgodilo. Cesta železnica bi se bila po tej lepi široki cesti ceneje izpeljala ko po ozki in vijugasti Rimske cesti. Ko bi padla še zadnja ovira, ki jozuje Askerčevo ulico ob Emonske cesti, bi dobil južno-zapadni del Ljubljane krasno, široko avsenjo, ki bi segala od Rimske ceste do št. Jakobskega trga. Izmed zagat, ki so še v mestu, je omeniti še Kersnikovo ulico, ki bi vezala Gosposvetsko cesto z Dvořakovo ulico. Upajmo, da se bo v doglednem času odprla promet.

● Rop na prailemskem polju. Zanimiv in ne-naveden slučaj ropa preiskujejo ljubljanske oblasti, tako policija kakor tudi sodišče. Te dni je šla Franciška P. z lžanske ceste, ločena žena delavca A. P., v Tomačevo, kjer je z nekim kmetom namevala skleniti kupno pogodbo za kos zemljišča. Po poti se ji je pridružil njen mož, ki jo je spremljal. V Tomačevem pa ni prišlo do kupčije in oba, žena in njen mož, sta se vrnili proti Ljubljani. Na poti sta neke sedla, da se odpočijeta. Tedaj je mož potegnil nož in se že zavil proti ženi in bi ji gotovo kaj hudega prizadejal, ako ne bi slučajno prišla tedaj mimo ciganska družina, katere se je možakar ustrašil, tako da je pustil ženo pri miru. Ko sta mož in žena med prepriom nadaljevala pot proti Ljubljani, je mož naenkrat iztrgal ženi torbico in pobegnil z njo. V torbici je bilo 1470 Din, ki jih je žena imela pripravljene za nakup zemljišča. Žena je rop takoj prijavila policiji, ki je moža pričela iskati. Našla ga je neke v okolici, kjer je bil uslužben za hlapca. Mož je že izročil sodišču. Izgovarja pa se, da je ženi zato vzel denar, ker mu je žena izjavila, da bo ta denar zapravila v Ljubljani, česar pa se je zbal in je raje sam denar vzel. Ta izgovor pa možu seveda ne bo dosti pomagal.

● Pri telovadbi se ponesrečil. Včeraj zjutraj se je pri telovadbi na Taboru ponesrečil 22letni trgovski pomočnik Maks Nahlik, stanujoč na Poljanski cesti št. 54. Poškodoval se je na vratu. Njegova poškodba k sreči ni nevarna.

● Ciganska družina gostuje po Ljubljani. Letos se je zopet oglašila v Ljubljani ciganska družina, ki pohaja od hiše do hiše s svojo malo menažerijo. Eden spremlja s tamburinom medveda, ki poskakuje in se prekopa v najbolj smešne poze, drugi ga pa spremlja s harmoniko ter z nogo bije takt mali opici. Kakor vse kaže so cigani že

Tudi najodpornnejše in najtrše dlake se hitro omeščajo in pridajo pod rezilo po uporabi palmira-mila:

palmira-milo za brilje da gosti mehko kremasto peno, ki brado hitro omešča ter dolgo mehko obdrži. Ta pena gotovo ne kvari polti. Je lastnosti in osvežujoči duh povzroča, da je brilje s palmira-milom pravi užitek. 75 let izkušenj zagotavljajo stalno dobro kvaliteto.

Resna beseda cenjenim damam!

Cenjene dame, ne pustite se premamiti s kričejo reklamo in nizkimi cenami k trajni ondulaciji s tem bi grešile proti lastni lepoti, zdravju in vsečnosti, lahko bi pa nastale tudi dolgotrajne slabe posledice. Če želite s trajno ondulacijo doseči popoln in zadovoljiv uspeh, se morate preje posvetovati in zaupati le izkušenemu strokovnjaku, ki se že dolgo časa bavi s tem ter pozna tudi Vaš okus in Vaše želje predvsem pa, da je tudi zmogel, da izpolni Vaše pričakovanje o trajni ondulaciji.

Sestava las je pri vsaki dami drugačna, zato pa morajo biti lasje pri vsaki dami tudi drugače in čisto individualno negovani. Vsa procedura trajne ondulacije mora biti kakor pri zdravniku čista, obenem pa stvar razuma in zaupanja, a zato je tudi treba strokovnjaku, ki pred pričetkom dela premisli in preudari, kako mora s Vašimi lasmi ravnati, da Vas bo zadovoljil v vsakem oziru. Trajna ondulacija ni mehanično delo, temveč mora biti napravljena s premislekom, pazljivostjo ter s pravi občutkom za lepoto, zakaj le tako bo Vaša trajna ondulacija vir veselja in zadovoljstva.

Damski frizerji, ki se držijo gornjih principov, morajo uporabljati vse najboljše, zato tudi najdražje kemične snovi, ker je le z globokim znanjem in z uporabo najboljših sredstev zagotovljen uspeh, obenem sta pa koža in lasje zato tudi varni pred poškodbami.

Cenjene dame! Zaradi navedenega se zaupajte le podpisanim lastnikom damskih salonov, ki so določili za dobro in odgovarjajočo trajno ondulacijo enotne cene, namreč za kratko ostržene lase (Bubikopf) 160 Din in za dolge lase — rusko frizuro — 180 Din, za vodno ondulacijo se računa posebej, 20 Din.

V Ljubljani, dne 18. maja 1962.

Združeni damski frizerji v Ljubljani

Blazič Anton, Pred škofijo 10, Dorčec Ivan, Dalmatinova ul. 13, Franchetti Engelbert, Dunajska cesta 20, Franchetti Vili, Dunajska cesta 20, Fetič-Frankheim E. & H., Selenburgova ulica 1, Gjud Aleksander, Kongresni trg 6, Gorazd Olga, Beethovnova ul. 12, Gorupce Josip, Dunajska c. 31, Hočevar Jakob, Igriška ulica 2, Navinšek Emil, Selenburgova ul. 3, Podkrajšek Matija, Sv. Petra cesta 8, Polanc Ivan, Kopitarjeva ul. 1, Rožič Franc, VII., Celovška cesta 71, Rakar Stane, Prešernova ulica 9, Sebal Vendelin, Kolodvorska ul. Salon »Mila«, Dunajska c. 7, Turk Anton, Miklošičeva cesta 6, Vašl Ciril, Novi trg 2, Zajc Franc, ml., Pražakova ul. 15, Zaletel Mirko, Rimska c. 24.

..... pogruntali slovenski narodni instrument — harmoniko, najbrž zato, ker se da s harmoniko tudi brez medveda in opic kaj več zaslužiti.

● Kemično čisti obleke šimenc, Kolodvorska ulica št. 8.

Kranjska gora

Stavbno delo letos do zdaj precej počiva. Tu in tam se prejšnja leta dozidana poslopja dokončavajo. Veliko jih je, ki bi radi zidali, imajo tudi že načrte, proračun in dovoljenje, a denarja ni. Se če ga imajo po bankah in hranilnicah, ga ne morejo poljubno dvignati, zato tak zastoj. Vendar pa bodo postavili nov most čez Pišenco, ki je proračunjen na Din 300.000. Tujsko prometno društvo bo več del izvršilo, podružnica SPD pa novo planinsko kočvo v Kranici pod Razorjem. In morila se bo tekom časa še kaj drugega odprlo.

Umrlj jih je to leto do danes že 20 — navadno jih letno umrje 25 do 30 — in veliko jih je še bolnih in pripravljenih na smrt.

Kat. prosv. društvo je imelo preteklo zimo v svoji dvorani več prireditev: 14 predavanj, 9 predstav in sosedna bratska društva so gostovala s štirimi igrami.

Posojilnica izkazuje v svojem računskem zaključku za leto 1951 Din 3.515.704,44 prometa. Zaradi krize so v zaključku splošno manjše številke kakor prejšnja leta. Zadruga posluje solidno, a vendar v sedanjem mnenju pomanjkanju denarja le ne more ustreči vsem vlagateljem, kakor bi rada.

V občinskem odboru je pristojna oblast razveljavila dva mandata in ju nadomestila z novima.

Razni izletniki so se začeli pojavljati, so pač majniški izleti na dnevnem redu. Tudi nekaj letoviščarjev je že prišlo, pravijo, da več kakor lani ob tem času.

Kamnik

Dve teniški igrišči grade na Prašnikarjevem travniku poleg kopališča. Enega bo financiral Sportni klub, drugega pa občina. G. Prašnikar je prepusil travnik za letno najemnino 250 Din, vsa dela pa bodo stala okrog 22.000 Din. S takimi delji se nikakor ne meče proč denar, kakor radi govorijo nekateri občani. Investirani denar se bo v par letih izplačal, poleg tega pa bo tudi kamniško kopališče z urejenimi sportnimi prostori mnogo pridobilo in se bo promet na njem brez dvoma povečal. Pri gradnji je zaposlenih 20 delavcev, ki so s tem prišli do prepotrebne zaslužke. Delo hitro napreduje.

Cesta v Tunjice je v tako slabem stanju, da je že hoja po njej težavna, vožnja pa je za nekaterih mestih skoraj nemogoča. Že lani je bilo rečeno, da se bo cesta popravila, pa je zopet ostalo samo pri besedah. Občinski odbor v Tunjicah se brani prispevati k stroškom, kamniški pa zahteva, da nosi vsaka občina polovico stroškov. Pri tem bo menda tudi ostalo. Vzdrževanju te ceste se posveča premalo pozornosti. Jarek, ki je bil včasih izkopan ob kraju ceste in po katerem se je odtekala voda, je sedaj zasut. Voda teče po cesti in razmehča flonovata cestnišča, da se kolesa globoko vdirajo v blato. Treba se bo pa vrniti k prejšnji praksi in cesta bo zopet v redu!

Kočevje

Ljudska posojilnica. V ponedeljek popoldne se je vršil občni zbor Ljudske posojilnice in hranilnice r. z. z. n. z. v Kočevju. Posojilnica je pokazala kljub akutni gospodarski krizi razveseljivo delavnost in upravičenost svojega obstoja v našem kraju. Za načelnika zadruge je bil ponovno izvoljen dolenjevaški župnik gosp. Karel Škulj, za podnačelnika pa odvetnik gosp. dr. Janko Lavrič.

Sprememba voznega reda. Kočevsko občinstvo opozorjamo na precejšnje spremembe v novem voznem redu. Vlaki odhajajo po novem zjutraj ob 5.30, opoldne ob 12.25, zvečer pa ob 17.25. Prihajajo po dopoldne ob 10.18, popoldne ob 16.52, zvečer pa ob 22.05.

Osebnosti. Za novega preglednika osnovnih šol je imenovan za Kočevje g. Vilibald Rus iz Kranja. Dosedanji šolski referent pri okrajnem načelstvu g. Teo Betriani pa je premeščen v Konjice. Za ministrskega odposlanca pri višjem in nižjem tečajnem izpitu je imenovan na kočevski gimnaziji univ. prof. dr. Izidor Cankar, na tukajšnji meščanski šoli usmiljenj sester pa je imenovan v istem svojstvu gimnazijski profesor g. dr. Ignacij Voštar.

V senci turjaškega gradu se fotografira vojska fotoamaterjev Gregoričevega tečaja

10.000 Din je zavarovan vsak Slovenec
za -15.000 naročnik za slučaj smrtne nesreče.

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Gospod urednik! Vprašanje bo prišlo nazadnje. Najprej tole: Vem, da se boste tudi Vi zgrozili, ko izveste, kake stvari se objavljajo v listu, ki ga smatramo za prvo slovensko pedagoško glasilo.

Zivimo sicer v času presenečenj. Še ni minila ena senzacija, že čakamo druge. Če je ni, nekaj manjka in časopis, ki je brez nje, ni zanimiv. Dotivljamo pa senzacije, ki režejo globoko, ki izpodjedajo korenine naših verskih svetin, ki rušijo temelje našega verskega življenja, ki hočejo uničiti bistvena načela krščanske veroznanosti. Za take senzacije med vrsticami takozvanih znanstvenih vzgojnih razprav, ki morali imeti bolj pazno oko vsi resnejši krogi, ki jim je mar zdrav napredek na šolskem terenu, ki jim je čuvati versko-nravna vzgojna načela.

Kaj prav za prav hočemo? Opozoril bi rad na zablodo, ki sem jo zasledil v znani pedagoški reviji »Popotnik«. Zdi se, da smo krščanski pedagogi premalo pozorni na vsebino tega lista. Res je, da objavlja tudi marsikaj dobrega; toda če se lotimo s brskanjem temeljnih verskih resnic, če hoče s lahko gesto delati črte dez od Boga razodele verske nauke, moramo pa vsi prijatelji mladine in naše šole enoglasno zaklicati: Tega ne bomo trpeli!

Kaj pa je bilo? Navajam doslovno. V letošnji 8. številki je omenjen list pod zaglavljenjem »Kakšno budi mladinska knjiga« objavil kot »resumee« tole: »Mladinska knjiga vzgaja, uči spoznavati resnično in pristočno in neposredno življenje, ki obdaja deo ... in naj ne plava po eteričnih višinah, podzemskih gradovih in nebesih, naj ne slika devetih, desetih, enajstih praeljnih nebes z angeli, svetniki, kralji in škralti ... V misterioznosti smo postali skrivnostni, trditi smo začeli o sebi: Smo nerazumljivi! Imamo nemurjočo dušo! Smo vzvišeni nad stvarmi! Smo kralji zemlje! Smo polbogovi!«

Tako hoče pisec nekako pod plaščem pseudonimnosti v eno vrečo vsuti vse, kar je pravljica in v isto vrečo stavi tudi večne resnice božje! In take abstrakne trditve pridejo v list, ki ga naročajo in plačujejo slovenski šolski odbori, slovensko učitelstvo in mnogo drugih, ki spadajo med pedagoški svet!

Uredniki bodo rekli: Saj je za to odgovoren avtor spisa, ki je podpisan. Mi pa pravimo: Glavno odgovornost pred Bogom in pred vestjo imajo uredniki, ki so to dali objaviti, saj je menda članek izšel z njihovo vednostjo. Če pa je izšel brez njihove vednosti, naj ga obsodijo! Dokler pa se to ne zgodi, prašam: Ali smem po vesti še naročiti list, ki se v njem tako brskirajo resnice božje?!

Fanteke, punčka, ženka in možiček, vsak uživa SLADOLED »PETRICEK«, saj že pravi vsak fantiček, le najbolji je »PETRICEK«!

Koledar

Četnik, 26. maja: Presv. Rešnje Telo. Filip Nerij spoznavalec.

Petek, 27. maja: Boda Častitljivi, cerkveni učenič; Janez L. papež.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla gospa Ana Zorc, roj. Walland, soproga zasebnega uradnika v p. Pogreb bo danes ob pol 6 popoldne. Svetila ji večna luč! Žalujocim naše sožalje!

Osebnosti

— Promocija. V Gradcu je promoviral za doktorja vsega zdravlilstva g. Maksim Sevek iz Oplotnice pri Konjicah. Mlademu doktorju, agilnemu članu slovenskih katoliških akademskih organizacij v Ljubljani in Gradcu, iskreno čestitamo.

— Nov zdravnik v Gor. Lendavi. G. dr. Branko Lukman je nastopil mesto banovinskega zdravnika v Gor. Lendavi, kjer že stalno ordinira.

Ostale vesti

— Prihodnja številka »Slovenca« izide radi praznika v soboto zjutraj.

— Romanje na Trsat in vaš izlet po morju naj bo nekaka manifestacija cele Slovenije! Naša pesem z ladje naj močno doni tja onkraj Reke, da jo bodo slišali naši bratje v roštvu onkraj meje. Pridite dobre volje! Mi, Slovenci na Sušaku, vas želimo čakamo, Bog vas živi! Na svidenje! — Tako nam piše g. F. Preslesnik, poslovodja podružnice dobroposelskega Kmetijskega društva na Sušaku. Zadnjikrat vas vabimo: Pojdite z nami na Trsat! Iz Ljubljane odpelje posebni vlak v soboto, 28. t. m. ob pol 9 zjutraj, iz Maribora pa bo vozil romarje redni potniški vlak ob pol 6 zjutraj. Na vsaki postaji se nam lahko pridružite, samo v Mlačevem, Se lahi pri Otovcu, v Dobravicah in v Rosalnicah ne. Na postaji si kupite vozni listek do Sušaka, izkaznico za polovično vožnjo pa vam bomo dali v vlaku. Kdor le more, naj gre z nami, četudi se ni prijavil! Pozdravljeni do svidenja! Sveta vojska, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

— Železniške zapornice. Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je izdala razglas, na temelju katerega se bodo nekatere železniške zapornice z 10. junijem t. l. opustile, nekatere pa preuredile v času od 1. do 15. junija t. l. Prehodi, ki ne bodo imeli več zapornice, bodo dobili obvestilne signale v obliki Andrejevega križa. Poleg tega bodo pred prehodi »opozorilniki«. V interesu vsakega posameznika je, da se pri prehodu, ki bodo odslej brez zapornice, preprča, če ne prihaja vlak. — Opustili bodo več žel. zapornice na progi Zagreb—Zidani most; Zidani most—Rakek, drž. meja; Pragersko—Kotoriba; Jesenje—Bistrica—Boh. jezero — drž. meja in na progi Ljubljana—Jesenje —Planica. Preuredili pa bodo zapornice na progi Zagreb—Zidani most; Zidani most—Št. Ilj, drž. meja in na progi Pragersko—Kotoriba.

— Slovensko planinsko društvo sporoča, da so odprte in oskrbovane sledeče kočje in domovi: V Triglavskem pogorju: Aljažev dom v Vratih je stalno odprt in oskrbovan. V Karavankah: Spodnja in Kadinikova kočja na Golici, Valvazorjeva kočja pod Stolom, Prešernova kočja na Stolu in Dom na Kofcah so stalno odprti in oskrbovani. V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, kočja na Veliki planini in Dom na Kravcu so stalno odprti in oskrbovani. Erjavčeva kočja na Vršču se odpre le v slučaju, če je javljen poset, zato naj se turisti zgledajo prej pri oskrbnem Julki Petarjevi v Kranjski gori. Nadalje sporočamo, da so odprte in oskrbovane vse leto: novo zgrajena postojanka na Sv. Gori, kočja na Sv. Planini, novozgrajeni Dom na Mrzlici, vse kočje na Pohorju, Celjska kočja nad Celjem, Piskernikova in Tilerjeva kočja v Logarski dolini, Mozirska kočja na Mozirski planini. Odorta in oskrbovana je restavracija na Boči.

— Nesreča pri kuluku. Iz Predoselj so včeraj pripeljali v ljubljansko bolnišnico 28letnega Franca Šterna, dninarja iz Gorenjega 9 pri Predosljah. Štern je delal na kuluku v Predosljah, kjer pa ga je podsula zemlja in mu poškodovala desno nogo.

DAJ Slado- DAM -led

— Donava je pogoltnila že sedem žrtev. Naše reke so letos razmeroma pozno začele vabiti kopalce v svoje hladno naročje, vendar so kljub temu že zahtevale precej žrtev. Že včeraj smo poročali, da je bosanska reka Vrbas v petih tednih pogoltnila devet ljudi. Donava je gotovo že prekosila, saj je samo v novosadskem okraju utonilo v letošnji kopalni sezoni, ki se je komaj dobro pričela, že sedem ljudi. Včeraj sta pri Novem Sadu utonila zopet dva dečka. Eden se je vozil s čolnom po Donavi, ker ni bil posebno vešč veslanja, ga je veslo vrglo v vodo, kjer je utonil. Drugi pa je lovil ribe. Ribar, ki se je vzel na trnek, pa mu je tega potegnila iz rok in deček je padel v vodo. Ker ni znal plavati, je utonil.

— Strašna smrt deteta pod ruševinami. V vasi Dubravice pri Splitu se je te dni podrla kamenita hišica, last revne vdove. Ruševine so pokopale pod seboj petletnega Marka Jurica, ki se je v tem času igral v hišici. Ruševine so ga povsem razmesarile.

— Letala v borbi proti gozdnim škodljivcem. Kakor poročajo iz Sarajeva, so v gozdovih sarajevske gozdarske direkcije že pričeli z uničevanjem raznih gozdnih škodljivcev. Pri tem se poslužujejo letal, ker drugače je skoro nemogoče priti tem škodljivcem v okoliš. Sprva so nameravali to delo filmati, sedaj pa so to raje opustili, ker ni potrebnih kreditov.

— Pri išiasu sledi na kozarec naravne »Franz-Josef«-grenčice, zavžite na tešče, izdatno izpraznjeno črevesa brez vseh težav, pridružijo pa se navadno prijetno ugodje olajšanja. Zdravniški strokovni listi omenjajo, da učinkuje zanesljivo in prijetno »Franz-Josef«-voda tudi pri pritisku na jetra in debelo črevo kakor tudi pri zabreklih žilah, haemorrhoidah, prostatalnih boleznih in katarju v mehurju. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— V platnenem čolnu s Sušaka do Sydneya v Avstraliji. Na Sušaku je dospel bivši nemški aktivni častnik Billy Böhm, ki namerava v platnenem čolnu priti s Sušaka v Sydney v Avstraliji. Böhm je že leta 1927 prevozil Jadransko morje v platnenem čolnu. S Sušaka se bo odpeljal do Drača, obšel bo otoka Krk in Kreto, odločil se bo peljal v Malo Azijo do reke Evfrat, nato namerava priti do reke Ganges, po kateri bo plul do Kalkute. Iz Kalkute bo šel v Singapore in čez Sumatro in Javo na Male Sundske otoke in nato čez Novo Gvinejo v Sidney. Vsa ta pot znaša 26.000 km in od tega bo samo 800 km na kopnem. Na poti se bo ves čas držal obale, le na zadnji etapi bo moral kakšnih 180 km po odprtem morju. Njegov čoln je opremljen z malim jadrom in majhnim motorjem. Razvije lahko hitrost 9 milj na uro. Böhm računa, da bo trajalo potovanje 18 do 20 mesecev.

Rjekoli

kupite, zahtevajte pred nakupom naš najnovejši, brezplaten manifesturki cenik, da se prepričate o nadvis skrajno znižanih cenah. Belo platno meter Din 5.50, Okoliš Din 7.75, Modrovina (Druck) Din 8.25, Delen Din 10.00, Volneni delen Din 29.00, Hlačešina Din 9.50, 24. in 25.00, Štoi Din 27.00, 36.00, 40.00 itd. itd.

Prva gorenska razpošiljalnica

IVAN SAVNIK, KRANJ 38

— Za mesec junij, posvečen presv. Srcu Jezusovemu priporočila Jugoslovanske knjižarna našim cerkvenim zborom: Ekel M. A.: Pridite molimo! 12 eharističnih napევov za mešani zbor; part. 24 Din, glasovi po 5 Din. Ekel M. A.: Šopek 12 cerkvenih pesmi za mešani zbor; 20 Din. Faist dr. Anton: op. 20. dvanajst cerkvenih pesmi za mešani zbor; part. 20 Din, glasovi pa 4 Din. Grum Ant.: Litanijske in odpevi v čast presv. Srca J. za mešani zbor; part. 14 Din. Kimovec dr. Fr.: Oče naš, 12 obhajilnih pesmi za mešani zbor; part. 20 Din, glasovi po 6 Din. Pogačnik Ivan: Slava presv. S. J., 10 pesmi za mešani zbor; part. 20 Din, glasovi po 6 Din. Premrl Stanko: Cerkevni molitvi zbori; 20 Din. Premrl Stanko: Slava Brezmadežni, zbirka mešanih, moških in ženskih zborov; vez. 40 Din, broš. 30 Din. Sattner P. Hugolin: Slavospevi presv. S. J. za mešani zbor; part. 25 Din, glasovi po 5 Din. Sattner P. Hugolin: Ognjišče ljubezni, osem pesmi na čast presv. S. J. za mešani zbor, soli ali orgle; part. 30 Din, glasovi po 5 Din.

Naicenejše

tapetniške izdelke Vam nudi trdka DOLNICAAR v Št. Vidu, nasproti cerkve. Pri nakupu pohištva se prepričajte!

Dr. Živan V. Marković: Sreske bolnice. 1932. Jugoslovanska štampa v Zagrebu. — Drobna, a zanimiva knjižica! Pisec, višji zdravstveni svetovalec se zavzema z nenavadno vneto za ustanovitve okrajne bolnišnice v Velikem Orašju pri Smederevu ter dokazuje nje nujno potrebo z zdravstvenih, gospodarskih in splošno prosvetnih vidikov. Bolnišnica naj služi kapkada zdravljenju bolnih, naj bo tudi šola higijenske prosvete, gospodinjstva in vrtnarstva, pa tudi umnega sadjarstva in drugih gospodarskih panog! Vsak okraj Jugoslavije imej svojo bolnišnico; kjer siromašni okraj ne zmoro stroškov ustanovitve z opremo sam, naj mu prisloži ta pomoč država in banovina, saj je podvig narodnega zdravlja splošne važnosti. Kolikvega pomena je pravilna nega bolnikov, dokazuje pisec z lastnimi izkušnjami iz svetovne vojne. Pisec želi, da se njegova srčna želja prav kmalu izpolni in da se ustanove tudi drugod okrajne bolnice po zgledu bolnice v Vel. Orašju. Tudi pri nas treba nanje misliti zlasti v okrajih, ki so zelo prostorni in od javnih bolnic oddaljeni, kakor so kočevski in in logaški okraj in vsa Gorenjska, ki nima niti ene bolnice! Z ustanovitvijo manjših podeželskih bolnic bi se tudi večje obstoječe bolnice razbremenile, ki radi prevelikega naloga ne morejo izvršiti svojih nalog v polni meri. Sprejmemo dr. Markovičovo proročilo tudi pri nas! DR. A. B.

Ing. J. D.

Zavarovalnice, požari in požigi

Pod tem naslovom so priobčili slovenski listi lansko leto izjavo raznih naših zavarovalnih društev, v kateri opozarjajo na posledice, ki morajo nastati, ako bi se požari nadaljevali v dosedanjem številu. Zavarovalnice bi morale zvišati zavarovalne premije ter bi bile tudi prisiljene, izvajati stroge določbe zavarovalnega zakona in splošnih zavarovalnih določil. Zato svetujejo zavarovancem, da storijo vse v preprečitev požarov vsled malomarnosti in da posebno izsledijo požigalce lastnih in tujih zavarovanih objektov.

Kakor je videti, se ni v tem pravcu ničesar ukrenilo, saj čitamo dan za dnem o manjših ali večjih požarih. Že v svojem članku o zagrebški požarni katastrofi na Dolcu, ki ga je priobčil Vaš cenj. list dne 14. aprila t. l., sem omenil, da se celo mnogi zavarovanci veselijo, ako jim hiša, avto, itd. zgori, ker si postavijo s prejšnjo zavarovalnino novo hišo ali pa kupijo nov avto. Ni tudi izključeno, da igra pri tem veliko vlogo zločinski samopojig.

Vsekakor je pa potrebno, da se nekaj čimprej ukrene za preprečitev požarov iz malomarnosti, odnosa njihovih udeležev. Tu imata občina in župan kot požarno-policijsko oblastvo dovolj sredstev in moči, saj jim dajejo to pravico in dolžnost vsi posebni znaki in odredbe, kakor tudi vsi občinski redi, za občine bivše ljubljanske oblasti (izvemši mesto Ljubljano) pa uredba o požarno-policijskem redu in gasilstvu z dne 27. oktobra 1928. Po teh zakonitih določilih mora župan odn. občinski odbor skrbeti za odpravo nevarnega ravnanja z ognjem ter s predpisi prepovedati dejanja in opustitve, po katerih bi mogla nastati nevarnost požara. Skrbeti mora, da je vedno na razpolago dovolj vode za gašenje, odrediti more trajno nočno požarno stražo odnosno sme večjim podjetjem in tovarnam predpisati ustanovitve lastne požarne straže in končno si mora nabaviti, odnosno sme predpisati nabavo potrebnega gasilnega orodja, tudi aparatov za gašenje.

Z ustanovitvijo trajnih nočnih požarnih straž bi se požigi gotovo zelo omejili ter bi se nastali požari že lahko pogasili (udušili) takoj spočetka. V ta namen je potrebno, da je vedno na razpolago dovolj vode in gasilnih pripomočkov. Važni so

požarni vodnjaki, toda tam, kjer je premalo vode, pridejo v poštev dobri gasilni aparati, katere bi morala imeti vsaka hiša vsaj po enega, ali pa vsaj vsaka občina po več komadov stalno na razpolago.

V drugih državah je v tem oziru naravnost idealno preskrbljeno. Vsak boljši pa tudi manjši posestnik ima v svoji hiši ali gospodarskem splotu po enega ali več gasilnih aparatov, tam pa, kjer teh izdatkov posamezniki ne zmorejo, kupi občina večje število in jih namesti na raznih krajih. In če se pripeti nesreča, je aparat takoj pri roki ter je dana možnost, da se nastali požar takoj v začetku pogasi odn. uduši.

Važnost take organizacije leži na dlan, saj se vsled vedno pogostejših požarov v naših krajih uničuje le premožno narodnega premoženja in dobrin. To ne zadeva samo posameznikov, temveč tudi gospodarstvo posameznih občin in posredno tudi države, saj se zmanjšuje vsled nastale škode tudi davčna zmogljivost pogorelega.

Vsak odgovorni javni činitelj mora tedaj posvetiti preprečenju požarov največjo pažnjo ter bi storile naše občine ne le človekoljubno, temveč naravnost narodno delo, ako bi najstrožje izvajale požarno-policijske predpise.

V koliko se ti izvajajo odnosno ne izvajajo pri nas, sem že navedel v svojem zgoraj omenjenem članku. Res je sicer, da je gradbeni odesk ljubljanskega občinskega sveta glasom poročila v »Slovenec« z dne 15. aprila t. l. sklenil sklicati anketo, na kateri naj bi se razpravljalo o požarno-varnostnih predpisih v Ljubljani in na kakšen način bi se dalo zaščititi pred požari in katastrofami prebivalce visokih hiš, dalje da se bodo pregledala skladišča eksploziv in lahko gorljivih tvarin, vendar je po mojem mnenju predvsem potrebno, da se uvede nov, sedanji razmeram prikladen požarni red, saj je še danes v veljavi oni zastareli iz leta 1870... Nameravana anketa naj prouči tudi nov požarni red, ki je v osnutku baje že izdelan in naj ne pozabi vpoštevati zgornje nasvete glede preprečitve odnosno udušitve nastalih požarov. Ta požarni red naj bi se uveljavil z zakonom za vsa država ter bi imel za posledico ohranitev mnogih narodnih dobrin! Na hitro delo tedaj, v blagor nas vseh!

Celje

Veliko zborovanje gostilničarjev v Celju. V ponedeljek 30. t. m. ob 10 dopoldne se vrši v hotelu Hubertus (Drago Bernardi) v Gosposki ulici veliko zborovanje gostilničarjev in kavararjev, na katerem se bodo obravnavale posledice novega trošarinskega zakona, krošnjarenje z alkoholnimi piščinami in sploh vsa prečta vprašanja, ki se tičejo gostilničarske obrti in teženj gostilničarjev. Ker je to zborovanje za vsakega gostilničarja važnega pomena, se pričakuje, da se bodo gostilničarji in kavararji polnoštevilno udeležili zborovanja.

Vojni razpored v okoliški občini. Priobčitev vojnega razporeda vojnini obveznikom in daljcem živine za tekoče leto se vrši v nedeljo 29. t. m. ob 8 naprej na dvorišču Gasilskega doma v Gaberju. Vsi vojnini obvezniki, rojeni v letih 1882 do 1910 se pozivajo, da se določenega dne in uro zgloasio k priobčitvi vojnega razporeda. S seboj morajo prinesiti vsak svojo vojaško ispravo. Vsak neupravičen izostanek se bo strogo kaznoval po vojaških zakonih. — Županstvo Celje-okolica.

Slava celjskega pešpolka. V soboto 28. t. m. obhaja celjski 39. pešpolk kakor običajno vsako leto svojo slavo v spomin na zavzetje Črne dne 28. maja 1919 pri koroški ofenzivi, kjer je 39. polk odločilno sodeloval. Isti dan se bo odkril v vojašnici kralja Petra spomenik v spomin padlim borcem pri koroški ofenzivi.

Gasilski dan. Samo deset dni nas še loči od običajnega gasilskega dne domačega gasilskega in reševalnega društva. Tombola, ki se je druga leta vršila na Glaziji, se vrši letos pred magistratom, ljudska slavnost pa se vrši to pot v prostori gasilskega doma in na dvorišču pred domom. Prijatelji darovalci daril za tombolo se naprošajo, da pošljejo darove vsaj do 2. junija oziroma da obveste društvo, da pošlje društvo po darila. Jodi, ki se kvirajo, in pa rože za slavnost naj se oddajo v gasilskem domu na dan prireditve.

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrl v torek 24. t. m. po dolgem trpljenju vojni invalid Ivanuša Ivan ob Sv. Jurija pod Kumom v starosti 41 let. — Naslednji dan, v sredo 25. t. m. je umrl v javni bolnišnici 55letna Marija Kronovšek, žena pletarja iz Celja. — V misijonski hiši oo. lazarištv na hribu sv. Jožefa je umrl včeraj, v sredo 25. t. m. zjutraj v starosti 52 let misijonski brat Sobočan Matija. Njegov pogreb se vrši v petek 27. t. m. ob 3 popoldne. — Dušam pokojnih večni mir in pokoj, njihovim žalujočim preostalam pa naše iskreno sožalje!

Ruše

Gozdni požar. V nedeljo dopoldne je začelo goreti v smolniških gozdovih. Neki delavec je začel suho listje in vejice na posekani ploskvi, da bi si pripravil zemljo za krompir; ogenj pa se je razširil zaradi suše še na sosednje in tako je nastala nevarnost splošnega gozdnega požara. Sreča je bila, da je nastopilo pravočasno veliko število delavcev in gasilcev, in tako so požar v nekaj urah pogasili.

Poroke. Ruše stoje v znamenju veseljih porok. Prva je bila na binškošno nedeljo z velikim sijajem poroka gđ. Jozefine Niesner, uradnice v tvornici za dušik, z g. Rajmundom Pellom, polic. uradnikom na Dunaju; druga je bila poroka g. Franca Seraka, uradnika v tvornici za dušik, z gđ. Hermine Rudl, oskrbnikovo hčerko iz Maribora; tretja bo poroka g. Ivana Šeska, učitelja v Rušah, z gđ.

Rogaška Slatina podaljša v letošnji sezoni, upoštevajoč gospodarsko krizo in da čimogochi zdravljenje čim širšim slojem, veljavnost predsezonskih popustov do 1. julija.

Na obroke lahko kupite najceneje le potom Kreditne zadruge detaljnih trgovcev, Trgovski dom.

Kar še ni bilo, je sedaj v Trg. domu Stermeki. Celje in sicer par močnih moških ali ženskih čevljev iz samo pristnega usnja 66 dinarjev.

Svojim blagopokojnim boste postavili nagrobni spomenik, zato si ogledajte takoj trajno razstavo nagrobnikov najnovejših oblik, skice in album izvršenih spomenikov pri znani najcenejši in naložilni dobavitelji spomenikov, kamnoseško-kiparski tvrdki Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana, telefon 27-87.

Kupujte blago na obroke le potom Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani, Trgovski dom.

Jarenina

Smrt ugledne gospodinje. V ponedeljek 25. maja smo pokopali veleposestnico Elizabeto Ledenik. Velik pogreb je pokazal, kako je bila rajna priljubljena. Bila je znana daleč na okrog. Rajna je bila svakinja znanega šentiljskega rojaka Ivana Baumanca. Skoraj tri leta je trpela na raku. Njene bolečine so bile v zadnjem času neznošne. Celo možje, ko so jo prišli obiskat, so s solznimi očmi zapuščali bolniško sobo. Vse bolečine pa je prenašala z nadnaravno junaško potrpežljivostjo. Rajna je bila izredna ženska, kakor jih le malo najdeš. Taki junaki izumirajo. Bila je vrla gospodinja, nad vse gostoljubna in prijazna, pa iskreno pobožna. Bila je velika prijateljica domače cerkve. 40 let je bila cerkvena pevka. Posebno velika prijateljica revežev je bila — druga Elizabeta Turinška. Bila je stara še komaj 57 let. Ni človeka daleč na okrog, ki bi mogel o nji kaj slabega povedati. — Na pokopališču je med krasnim govorom g. kanonika J. Čizka vse kalo, ko je proslavljal čednosti rajne. Malokateri pogreb nudi gledalcu tak genjiv prizor, kakor je bil ta. Naj počiva v miru!

Trbovlje

O katoliški akciji bo predaval prihodnjo nedeljo popoldne v Društvenem domu g. p. Ramšak D. J. iz Ljubljane. Opozarjamo tudi sosedo na ta za sedanje razmere važen govor.

Smrt pobira. Umrla so: Krlhikar Ana, stara 23 let, žena rudarja; Dečman Marija, vdova, 81 let; Ramšak Martin, rudar, star 43 let in 14 letna Ivana Kovčar, hči rudarja. Naj počivajo v miru!

Treba pojasnila. G. poslanec Pavlič je na javnem shodu napadel trboveljsko občino, da ni hotela prevzeti dva vagona pšenične moke v razdelitev in razprodajo po znižanih cenah za brezposelne, zato da se je izjalovila njegova pomoč za brezposelne. Teh težkih obdolžitev kar ne moremo verjeti in pričakujemo od županstva, da bo dale primerno pojasnilo na gornje očitke.

Delo so dobili. Precej brezposelnih je dobilo delo pri gradbi ceste Radeče—Litija, ki se dela namesto nekdanje velike zasavske ceste, ki bi bila velikega pomena za rudarske kraje Trbovlje, Hrastnik in Zagorje. Sedanja trasa pa je speljana na južni strani Kuma. Trbovlje še tudi zaneprej ne bo imelo prave zveze z ostalim svetom, kakor edino po železnici.

Šoštanj

»Roza Jelodvorska«. V nedeljo, 22. t. m. se je zavesa Prosvetnega odra zopet dvignila. Ta pot nam je dramatični odesk pripravil »Roza Jelodvorsko«, ljudsko igrvo v petih dejanjih. Za uprizoritev je bilo veliko zanimanja, posebno, ker je povest »Cvetina Borogradska«, po kateri je »Roza Jelodvorska« dramatisirana, med ljudstvom zelo znana in čitana. Dvorana je bila zato deležna prav lepega obiska, ker je že čas, ko narava bolj vabi kakor odrske deske, kar razveseljuje. Uprizoritev sama je bila, kolikor je ob danih razmerah mogoče, skrbno pripravljena in podana. Omeniti velja predvsem obredilni osebi »Roza Jelodvorske«, viteza Častimirja (g. Leskoška) in Strazimira (g. Meleta), ki sta s svojo dovršeno igrvo krepko držala dejanje v ravnotežju. Tudi Roza (gđ. Šardonerjeva) je rešila svojo težko nalogo; zlasti zadnje in obenem najtežje prizore je podala z močnim dvajetjem in iskrenostjo. V Strazimirjevem vzdarju Loizu (g. Sovič) in njegovi ženi Ani (gđ. Melanškovi) smo spoznali dva odlična komika. Na odru sta bila kakor doma; v komedijah bosta dosegla še lepe uspehe. Tudi ostali igralci so se potrudili.

Maribor

Mestni in ubožni svet razpravlja Gradbena sezona postaja živahnija - Za 72.000 Din novih ubožnih podpor - Omejitve beračenja v Mariboru

Maribor, 25. maja.

Sinoči sta se vršili na mestnem magistratu dve važnejši seji, na katerih se je razpravljalo o raznih tekočih komunalnih vprašanjih. Sestel se je mestni svet ter obravnaval v glavnem gradbena dovoljenja. Mestni ubožni svet pa je razpravljal o dveh važnih zadevah: podelitev novih ubožnih podpor in omejitve beračenja v mestu Mariboru.

Gradbena sezona je postala nekam živahnija. Na gradbeni urad prispelje nove prošnje za podelitev gradbenih dovoljenj v vedno večjem številu, toda izključno le za male stavbe, enodružinske vile in hišice na periferiji ter kvečjemu tu in tam za enonadstropno stanovanjsko poslopje. Na sinočni seji so se odobrile nekatere prošnje ter bodo zidali: Kožar Franjo podstrešno sobo v Kettejevi ulici; Ilona Fras enonadstropno vilo v Tešičevi ulici; Skrobar Anton podstrešno sobo v Primorski ulici 4; Jerebič Franc klet in prizidek v Kosarevi 40; Schmiedl Erna enonadstropno hišo Kosarjeva 35; Kocjančič Roza odprto lopo v Gregorčičevi ulici. Banovinska stanovanjska palača v Strossmayerjevi ulici je bila oproščena obinskih davčnin, kot je to slučaj pri občinskih hišah.

□ Danes na mariborskem ctoku mednarodne plavalne tekme. Prva waterpolo tekma v Mariboru. Ljubljanci, Gradčani in Mariborčani se pomerijo.

□ Telovski procesiji v frančiškanski in magdalenski župniji bosta v nedeljo 29. maja in sicer ena iz bazilike Matere Milosti procesija ob 8 po Aleksandrovi cesti, Tomšičevem drevoredu, Ciril-Metodovi ulici na Trg svobode. — Iz magdalenske farne cerkve pa gre procesija okoli 9 po običajnem redu.

□ Protestno zborovanje gostilničarjev. Včeraj dopoldne se je zbralo na veliki terasi hotela Orej število gostilničarjev iz mariborskega okrožja. Na pobudo Zveze gostilničarskih združenj se je vršilo protestno zborovanje radi nevdružnih razmer, ki so zavladale v gostilniški obrti po uvedbi novega trošarskega zakona. Navzoči so bili na zborovanju tudi zastopniki oblasti, obrtni nadzornik Založnik, ravnatelj mestnega knjigovodstva Barle ter zastopniki gostilničarskih organizacij iz cele Slovenije. Zborovanje je otvoril zvezi predsednik Zemljič. Glavno poročilo je podal tajnik zdruge Petelin. V obširnem govoru je poudaril, da se pri sestavljanju novega zakona niso upoštevali življenjski interesi gostilniške obrti, ki je zlaeti v Sloveniji podlaga tujemu prometu. Posledice trošarskega davka so se pokazale kot katastrofalne tudi v komunalnem gospodarstvu, ki v dravski banovini sloni pretežno na dohodkih trošarine. Odmera trošarske takse je nepravilna, ker je vzeta za podlago točilna taksa, ki je bila odmerjena v prejšnjih dobrih letih; od takrat je nazadovao konzum alkoholnih pijač in potrebna bi bila nova podlaga. — Krošnjarstvo v vinom naj se prepreči, celokupna trošarina za gostilničarje naj se maksimira na 1.50 Din od litra ter naj se pobira od sode, ko je dejan na pipo. Trošarska taksa naj se sploh ukine. Nastopilo je še več govornikov. Sprejeta je bila končna resolucija, naslovljena na pristojna mesta, ki vsebuje zahteve gostilničarjev.

□ Iz častniške službe. Maribor je zapustil te dni poveljnik tukajšnjeja 32. topniškega polka polkovnik Mile Radovanovič, ki je delj časa vršil tudi dolžnosti mestnega poveljnika. Odhajajoči, ki je imenovan za poveljnika topniških oddelkov zetske divizijske oblasti v Trebinju, si je s svojim ljubeznivim in odkritosrčnim nastopom pridobil v krogih mariborskega meščanstva tople simpatije in obilo iskrenih prijateljev.

□ Vprašanje S. Novakove ustanove. Izredni občni zbor mariborskega trgovskega gremija se bo vršil pričetkom junija. Na dnevnem redu je izprememba pravil, ki se mora izvršiti po pravilniku, in vprašanje Simon Novakove ustanove. O zadnjem vprašanju smo že poročali. Gre za gradbo novega doma za osirotle trgovce ter za prodajo gremijskih hiš v Slovenski ulici.

□ Razstava ženskih rečnih del in risb bo v zavodu šolskih sester 29., 30. in 31. maja ter 1. junija. Ročna dela bodo razstavljena v telovadnici, risbe in drugi tovrstni izdelki pa v risalnici učiteljskega.

□ Nov vozni red na podeželskih progah mariborskega mestnega avtobusnega podjetja stopi v današnjem dnem v veljavo. Objavljen se bo v prihodnji številki.

□ In je tiho bilo... Pri nedeljskem razvitu skavtskega prapora je spregovoril tudi vodja belgijskih katoliških skavtov knez van Boolm, ki se je slučajno mudil v Mariboru. V svojih izjavah, ki so vzbudila občo pozornost, je naglašal, da morajo skavtska načela sloneti na osnovah krščanskega svetovnega nazora. Casopisi so vestno beležili vse glede nedeljske skavtske slovesnosti, začuda pa nikjer o pomenljivih izjavah odličnega gosta.

□ Velik uspeh mariborskega obrtnika. G. Rudolf Stibere, krojaški mojster v Mariboru, Cafova 2, je dobil večeraj iz Londona od svetovne razstave »International General Trade and Modern Homes Exhibition London 1932« veliko zlato kolajno in diplomu za razstavljeno lastnoročno delo. G. Stibere je razstavil na tej razstavi, ki se vrši v Londonu samo vsako 30. leto, fino izdelan komad moške obleke in komisija svetovnih strokovnjakov je priznala našemu vrlenu domačemu strokovnjaku izredno odlikovanje, kakršnega še ni menda dosegel noben mariborski krojaški mojster. Zlata kolajna meri 6 cm v okrog in je debela pol cm. Diploma je odlično delo ter je lastnoročno podpisana od razstavnega odbora. Odličnemu mariborskemu obrtniku, ki uživa med mariborskim meščanstvom veliko zaupanje, iskreno čestitamo!

□ Ekspozitura OUZD v Mariboru. Marijina 13, razglasa, da je v torek 24. maja otvorila svoje čistilno kopalnice in fizikalno zdravišnice, ki je dostopno vseh javnosti. Čistilno kopalnice je odprto razen ponedeljka vsak dan od 9 do pol 19, ob sobotah od 8 do pol 19, ob nedeljah in praznikih pa od 8 do 12. Cene so nizke, razen tega ob torkih, sredo in četrtkih dopolne s popustom. Fizikalno zdravišnice je odprto vsak dan razen nedelj in praznikov od 8 do 10. (Moški: torek, četrtek in sobota; ženske: ponedeljek, sredo in petek.) Posebej se še poudarja, da imajo v navedenem času dostop vsi privatniki, torej tudi nečlani. Čistilno kopalnice in fizikalno zdravišnice je higijensko kakor tudi medicinsko najmoderneje opremljeno.

□ Današnji trg se radi procesije nahaja na novem gradbenem trgu. Istotja se preselijo tudi mešarske stojnice.

□ Smrtina kosa. Smrt je ugrabila 72 letnega Jurja Fortnerja, finančnega preglednika v pokojni. Blagopokojni bo pokopan danes popoldne ob 4 na frančiškanskem pokopališču. Naj počiva v miru. Preostali naše iskreno sožalje!

Ubožni svet je reševal zopet številne prošnje za ubožne podpore. 33 novim osebam so bile podeljene podpore v znesku od 50 do 300 Din mesečno. Osmim osebam so bile prošnje odklonjene, 9 osebam pa je bila redna podpora zvišana. 11 ubožev je bilo sprejetih v zavode in sicer 5 v mestno oskrbnišnico, 6 pa v ptujsko hiralnico. Sedmim osebam je bila redna podpora ukinjena.

Podrobno se je na seji razpravljalo tudi o omejitvi in sploh ukinjenju beračenja, ki je v Mariboru poglavje zase. Število ubožev, ki prosijo po hišah, narašča od dne do dne kljub vsem prepovedim. V drugih mestih se je beračenje skušalo reševati na različne načine. Uspešno so se obnesli boni, katere prodajajo v Ljubljani karitative organizacije. V Mariboru se bo poskusilo zaenkrat z naslednjo akcijo: mestni socialno-politični urad bo preučeval vrste beračev v Mariboru. Kdor ni pristojen v mesto, bo moral domov na deželo. Za mestne ubožce bo skrbela občina, dobivali bodo redno podporo in prehrano v mestni ljudski kuhinji, prepovedano pa jim bo vsako prosjačenje po lokalih in stanovanjih.

□ Prebivalci Jurčičeve ulice in trgovci, ki posedujejo tam lokale, se pritožujejo, da ni bila ulica še letos poškropljena. Dasi je asfaltirana, se vseeno nabira na tlaku dovolj prahu ter bi bila vsakdanja škropitev na mestu.

□ Občni zbor Pohorjskega doma se je vršil v sredo zvečer. Izvoljen je bil zopet dosednji odbor s predsednikom inž. Černetom, podpredsednikom Brandnerjem in tajnikom Gorupom.

□ V prostovoljno smrti se je namenila 19 letna služkinja Terezija H. Podala se je iz Maribora domov k Sv. Kungoti ter v gozdu popila steklenico lizola. Našli so jo že nezvestno. Telefonično poklicani mariborski rešilni oddelki jo je prepeljal v bolnišnico, kjer jo upajo ohraniti pri življenju.

□ Svečanost otvoritve palače OUZD. V nedeljo 29. maja bo slavnostna otvoritev nove palače OUZD, ki je obenem združena s proslavo 10 letnice obstoja zakona o zavarovanju delavcev. Proslavo bo otvoril ob 9 komisar OUZD, nakar sledijo pozdravi bana oziroma njegovega namestnika, mestnega načelnika dr. Lipolda, bivšega ministra za socialno politiko dr. V. Kukovca, raznih drugih zastopnikov ter slavnostni govor ravnatelja OUZD dr. Bohinjca. Nato sledi svečana blagoslovitev. Kot zaključna točka sporeda je ogled poslopja in ambulaterijev.

□ Strel v prsi. Včeraj ob 12.45 se je v neki gostilni na Aleksandrovi cesti ustrelil v levo stran prsi 25 letni Anton V. Bil je delj časa brez posla. V. se je nevarno ranil in so ga prepeljali v splošno bolnišnico.

□ Harmonij iz kartona je konstruiral iz izredno večšino Mariborčan g. Franc Povšič iz Koseskega ulice. Sestavljen je harmonij s toliko strokovnjsko zamisljivo, da na prvi pogled niti ni mogoče domnevati, da bi bil to drugačen harmonij kakor običajno konstruirani. Udarjaš po tipkah, priskušeš blagovozno donečim zvokom, pa niti slutiti ne moreš, da je to poseben ter izvirne vrste harmonij iz kartona! G. Povšiču gre vse priznanje pri tem izvirnem zamisleku, ki je v izvedbi zahteval veliko strokovnjakstva, pa tudi potrpljenja, pridnosti in vztrajnosti.

□ Dve potrjeni poravnavi. Okrožno sodišče je potrdilo poravnavo trgovca Franca Nedoga v Pljuju. Dosežena je 40% kvota, plačljiva v 12 enakih zaporednih mesečnih obrokih. — Potrjena je poravnava trgovca Hinka Trautmana v Murski Soboti. Dosežena je 40% kvota, plačljiva v 4 tromesečnih obrokih.

□ Naplavljen utopljenec. Te dni je prinesla Mura preko meje utopljenca ter ga naplavila v Selnici ob Muri. Truplo je bilo že zelo izkaženo ter je ležalo več dni v vodi. Mrtveca so spravili v mrtvašnico v St. Ilju v Slovenskih goricah. O najdbi so bile obveščene avstrijske oblasti. Ugotovilo se je, da je mrtvec 36 letni pomožni delavec Leopold Gädil iz Kalsdorfa v Avstriji. Brezposelnost in beda sta ga gnala v smrt ter si je končal življenje 17. maja s skokom z mostu v Kalsdorfu v Muro. Mrtveca so pokopali na šentiljskem pokopališču.

Kranj

Sprememba avtobusnega voznega reda. S 1. junijem stopi v veljavo nov avtobusni vozni red na progi Kranj-Jezersko in obratno. Iz Kranja odhaja dopoldne ob 9.30 in zvečer ob 20.15. Postaja lišče je pred pošto. Z Jezerskega odhaja zjutraj izpred gostilne »Stular« ob 6.20, popoldne pa z jezerskega sedla (meja) ob 16.30. Družba »Avtopromet Jezersko« pa oskrbuje zvezo preko kopališča Bele s Celovcem in organizira izlete Kranj-Celovec. Ta vozni red velja do 15. septembra.

Borba za prvenstvo Kranja. Na nogometnem igrišču SK »Korotan« se bo danes popoldne ob 15 odigrala prijateljska derby tekma med SOD »Triglav« in SK »Korotan«, oba iz Kranja. V predtekni igri rezervi obeh klubov. Priprani smo, da bo srečanje obeh močev privabilo k igri obilo občinstva. Zeleti je, da bi bila igra fair in zanimiva.

Stična

Pevsko okrožje Stična je priredilo v nedeljo 22. maja ob nepričakovani udeležbi krasno uspešni koncert. Pred koncertom je okrožni predsednik, šolski upravitelj Intihar Alojzij razložil pomen okrožij in pevskih nastopov ter povedal tudi bistvo in nastanek narodne pesmi. Nastopilo je pet zborov posamično: Žužemberk, Šmihel, St. Vid, Stična in Krka. Vsi zbori so peli zelo sigurno in razpolagajo z dobrimi glasovi. Nastopili so zelo mirno in samozavestno ter peli po večini na pamet. S tem nastopom so pokazali zbori velik pevski napredek v teku petletnega obstoja pevskega okrožja. Za konec so združeni zbori, sto glasov, pod vodstvom okrožnega pevovodje Požuna zapela več pesmi tako ubrano in enotno, kakor bi bila vsa grla vedno le en skupen zbor. Mogočno je zadonel med starodavnimi samostanskimi zidovi Flajšmanov »Triglav«, ki je med poslušalci vzbudil toliko navdušenja, da so ga morali pevci ponoviti. Sploh pa je bil ves nastop tembolj poseben, ker se je vršil na prostem v prijetni senci samostanskega zatišja. Pevsko okrožje se iskreno zahvaljuje samostanskemu predstojništvu, predvsem gosp. opatu. Gg. patri so dobrohotno pripravili krasen koncertni prostor in bili okrožju v vseh zadevah zelo naklonjeni in požrtvovalni. Tudi njihove velikodušne gostoljubnosti ne bodo mogli zbori pozabiti. Okrožje namerava z istim sporedom nastopiti še na Krki in v Žužemberku.

Učite se pravilno solnčiti!

Pred solnčenjem nadrgnite temeljito Vaše telo z

NIVEA-CREMO
ali **NIVEA-OLJEM**

Oboje vsebuje edino sredstvo za nego kože — koži soroden Eucerit; obe sta prirodni sredstvi, katerih ne morejo nadomestiti tako zvane „čudežne kreme“. Obe sredstvi zmanjšujeta nevarnost vnetja vsoled solnčenja in dajejo koži krasno temno barvo. V vročih dneh „Nivea-cremo“ hladi, pri hladnem vremenu Vas pa ravno nasprotno Nivea-olje brani naglega ohlajevanja, ki povzroča prehlad.

Ohenem prosimo, da si zapomnite: NIKDAR se ne solni! MOKEK in pred solnčenjem se vedno masiraj!

Nivea-Cremo Din 3'— in 22'—, Nivea-olje Din 25'— in 35'—

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor

Joža Herfort:

Gozdni stražnik

Pomladno jutro. Solnce se je že dvignilo iz za obzorja hribov, ptice so že odpele svojo jutranjo molitev, gozd se je umiril in le brnenje drobnih žuželčnih kril je oživljalo gozdno tišino. Iz borovja se je spustila srednjevelika pisana ptica, sedla na mlado bukev, se ozrla na okoli in zaklicala s hreščecim glasom glasni »re, re, re«. Kmalu se ji je odzvala tovarišica v dolini: Soje so pričele svojo dnevno službo.

Z bukke je naša znanka zletela v gostolisto gmrovje in pazno motrila okolico. Njena rdečrjava obleka se je lepo lesketala v solncu, njen črn rep je bil čisto svilen, začetek peroti pa je bil lepo belo moder, kakor bi bil izpolnjen z dragulji. Nasršila je svojo čopo, modrikasto sivo oko pa je neprestano opazovalo okolico. S svojimi črnimi brki izgledala prav rokovnjaško. — »O, ali ne bo prehudo — rokovnjaško!« Potrpi, bodi dober opazovalec, pa boš videl vse!

Drozg si je postavil poleg leščevja svojo domačijo. Samica je šla po hrano za vedno lačne mlade kljune, samec pa je bil pri gnezdu. Bistvo oko soje je opazilo gnezdo. Tiho se je približala in pograbila ne meneč se za obupno klicanje drozgovca, negodnega mladiča, ga s par udarci kljuna umorila, zletela v gmrovje in tam pozajtrkovala. Kmalu je odletela, z glasnim vresčanjem naprej, po svojem poslu.

Čuka je prehitelo jutro in ni več našel svojega groblja. Pritisnil se je k debli goste smreke in jo poprosil zavetja. Perotke je lepo stisnil, ostru luč pa mu je zaprla rumeno oko, revež je samo mežikal.

Solnčni žarki pa so čuku vključili poiskali njegovo zaslonno skrivališče in ga pričeli prav rahlo božati po njegovi skromni sivojavi suk-njici. Samotarju z groblja je to godilo, peroti je povesil in se udobno solnčil.

Namah pa je v dolnici zabreščala soja in se glasno zabavljaje zakadila v nič hudega slutecga čuka. Soja so se pridružile kmalu še druge drobne ptice. V gozdu je nastal velik vrišč. Vse je kričalo in zabavljalo čez čuka, ki se je branil, kolikor se je mogel. Drobnji kričali, s sojo vred, so mu hoteli vrniti vse neprijetnosti, ki jih trpe po noči od sov in čukov, z obrestimi vred.

Čuk je uvidel, da je najboljša, da se umakne. Smuknil je s smreke, vsa vpijoča drhal pa za njim! Zavil je na rob gozda, preletel čez jaso in se spustil v varno zavetje podstrešja samotne hiše.

Ptice so se kmalu razkropile, soja pa je še naprej vpila, da je ona prva zapazila čuka.

Naznanila

Liubljana

Francoski institut v Ljubljani opozarja, da se bo vršilo predavanje o Českoslovaški, ki je zadnjič odpadlo, v petek 27. t. m. ob 21 v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predaval bo g. prof. Marc Vey. Pokazal bo tudi številne in lepe skioptične slike. Vabimo.

Letna skupščina Oblastnega odbora Jadranske Straže v Ljubljani se bo vršila dne 6. junija t. l. ob pol 21 v prostorih restavracije Zvezda.

Kamnik

V nedeljo 29. t. m. ob pol 4 popoldne vprizore v Tunjicah ljudsko igro »Domens«. Predstava se vrši na prostem pred cerkvijo. Za Kamničane prav lep izlet.

Cerkveni vestnik

Kongregacija gospodov pri sv. Jožefu. Člani, ki se udeležijo stolne procesije, naj se zbero ob pol 9 za stolnico pred bogoslovijem.

30letnica obstoja praznuje v nedeljo 29. t. m. križanska moška in mladeniška Marijina družba. Slovesnost se združi s praznovanjem glavnega družinskega praznika Marije pomočnice kristjanov. Duhovno opravilo zjutraj in zvečer ob 6 Pred popoldanskim cerkvenim opravilom sestanek družbenikov v dvorani ob pol 6 in se vabijo člani, da se istega udeležijo polnoštevilno.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Začetek ob 20.

Cetrtek, 26. maja: Zaprt.

Petek, 27. maja: MARLI, premijera. Red C.

Sobota, 28. maja: KRALJ OVIDIPUS. Red E.

Opera.

Začetek ob 20.

Cetrtek, 26. maja: GROFICA MARICA. Izven. Znižane cene.

Petek, 27. maja: Zaprt.

Sobota, 28. maja: TURANDOT. Red D.

Naše dijaštoo

J. k. a. d. »Zarja« ima jutri v petek ob 8 zvečer redni semestralni občni zbor z običajnim dnevnim redom v Akad. domu. Za člane udeležba obvezna, gg. starešine, člani bratskih društev iskreno vabljeno! — Procesije sv. Reš. Telesa v stolnici se danes udeležimo vsi brezpogojno z društvenim trakom. Zbirališče od pol 9 do 9 zjutraj med semeniščem in stolnico. — Odbor.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Cetrtek, 26. maja: 10.30 Dr. St. Gogala: O vzgoji. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, poročila, plošče. 15.15 Courteline: Priljudni komisar (Ljudski oder). 16.00 Samospevi g. Dermote. 16.45 Zabavni kotiček (M. Krageelj). 17.00 Salonski kvintet. 20.00 Plošče. 20.30 Religiozne speve poje s spremljevanjem vijoline in čela ga. Thierry-Kavčnik. 21.15 Flavia solo, igra Slavko Korosec. 22.00 Koncert orkestra »Triglav«. 22.45 Čas, poročila.

Petek, 27. maja: 11.30 Šolska ura: Metularjev muzej (A. Adamič). — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, poročila, borza. — 18.00 Salonski kvintet. — 19.00 Dr. L. Sušnik: Francosčina. 19.30 Sokolsko predavanje. — 20.00 Prenos z Dunaja: Mahler: 7. simfonija. — 22.30 Čas, poročila.

Drugi programi

Petek, 27. maja.

Budapest: 12.05 Balalajke. 20.40 Mozartov večer. Ciganska glasba. — Dunaj: 20.00 Prenos iz Amerike. 20.15 Mahler: VII. simfonija. 22. Večerni koncert. — Praga: 19.05 Havajski trio. 20.30 Mednarodni koncertni koncert iz Pariza. — Langenberg: 20.15 Haydn: Simfonija. 20.45 »Rešitev«, drama v 1 dej. — Rim: 20.45 Pester koncert. Komedija. — Belgrad: 20.15 Prenos z Dunaja. — Berlin: 20.15 Scena iz Goethejevega »Fausta«. 20.45 »Orpheus in Eurydika«, 3 dej. Oskar Kokoschka. — Toulouse: 20.15 Moderna simfonična glasba. 23. Operetne pesmi. 23.30 Moderna simfonična glasba. — Stuttgart: 20.15 Simfonija v C-duru. 22. Violski koncert. — Barcelona: 21.20 Radio orkester. 22. Vokalni koncert. 22.40 Prenos koncerta iz Varšave. — Milano: 20.45 Operetne pesmi. — Zagreb: 20.30 Prenos iz Belgrada.

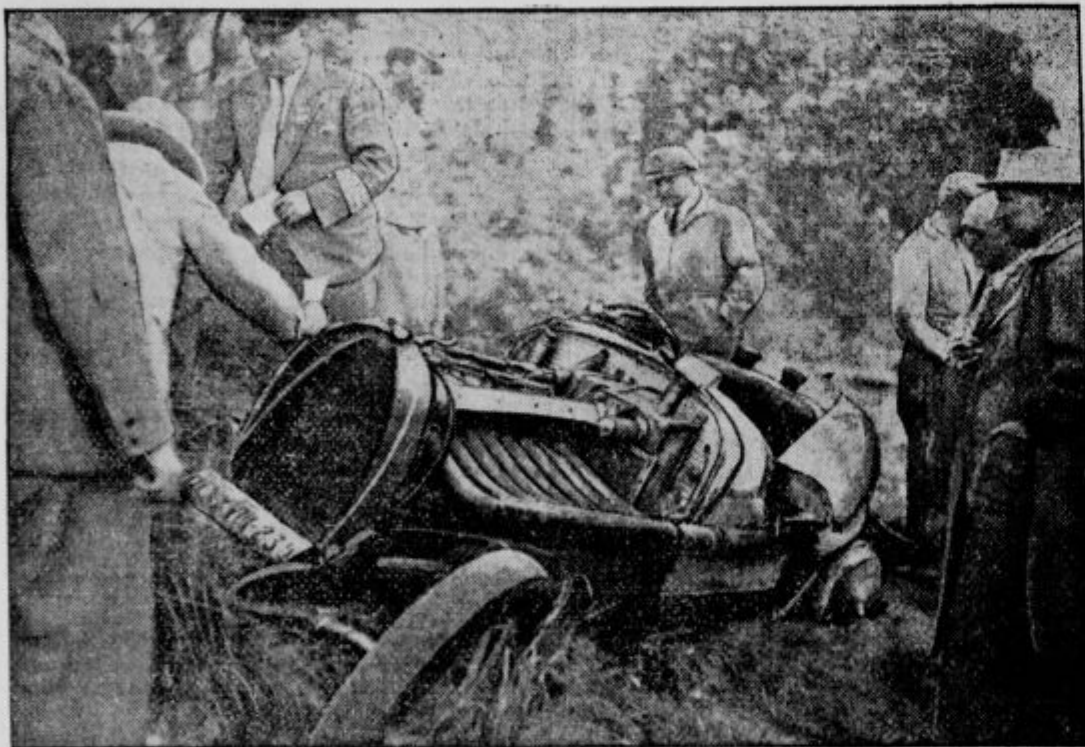
Palača pustolovcev

Največji slepar 20. stoletja je bil brez dvoma švedski »kralj vžigalec« Ivar Kreuger, ki se je ustrčil v svoji hiši v Parizu. Ta hiša ima svojo posebno zgodovino. Je lepa starinska palača v središču Pariza. Zgrajena je v baročnem slogu. Zgradil jo je glasoviti John Law, ki je bil največji slepar 18. stoletja. Ta Law je prišel iz Amerike. Bil je spekulat in pustolovec, kakor jih za njim svet ni več videl, dokler ni zaslovel čez 200 let za njim zopet Ivar Kreuger. John Law je v Evropi pripovedoval, da je lastnik ogromnih zemljišč v ameriški državi Ohio. Ustanavljal je družbe in prodajal delnice za izkoriščanje bogate zemlje ob reki Mississippiju. Znal je svoje bogastvo, ki ga ima v daljni Ameriki, tako spretno risati, da je dobil za svoje akcije, ki jih je dajal tiskati, nešteto kupcev. Njegov kredit je v kratkem času neizmerno zrastel. Ljudje so mnogo rajši kupovali vrednosne papirje, ki jih je izdajal John Law, kakor pa cekine z glavo Ludvika XIV. Tudi sam francoski dvor mu je brez pogoja zaupal. Zato je bil pa toliko strašnejši poraz, ko so se 17. julija 1730 naenkrat zrušili Lawovi zračni gradovi, pri čemer je pol Francije

prišlo ob vse svoje premoženje in je kraljevski dvor zaradi tega leta in leta trepetal v strahu pred strašnimi posledicami tega finančnega poloma.

Po polomu je država zaplenila vse pustolovevo premoženje in baročna palača v ulici 364 Rue St. Honore je prišla v kraljevo last. Vojvoda Orleanski, ki je nekaj časa vladal namesto mladoletnega Ludvika XV., je pa to palačo daroval svoji prijateljici poznejši grofici Parabere, največji lepotic svojega časa. Tu so se vršile razkošne svečanosti pariške družbe. Leta 1741 je postala lastnica te palače poznejša markiza de Pompadour, glasovita lepota in prijateljica Ludvika XV. Pod Ludvikom XVI. je bil lastnik te hiše sloveči finančni magnat Magon de La Ballu, ki je, kakor njegov kralj, končal pod giljotino.

To palačo je kupil tudi Ivar Kreuger in v njej končal svoje glasovito pustolovsko življenje. Človek bi rekel, da si je Ivar Kreuger nalašč privoščil špas, kupiti prav to palačo slovečih pustolovcev, če je seveda poznal kaj zgodovine. Ali pa je naključje tako naneslo, da je tej palači usojeno imeti za gospodarje same pustolovce.

Dirka v smrt. Razbiti avto ubitega kneza Lobkovic, ki se je v nedeljo ponesrečil pri dirkah v Berlinu.

S psi proti vlaštem

Japonska armada v Mandžuriji vedno bolj porablja dresirane bojne pse, to so tisti, ki so izučeni napadati sovražnika. Patulje, ki varujejo železnice, so mišljenja, da ne morejo več shajati brez takih psov. Redno vojaštvo se ni moglo uveljaviti v neprestanem boju proti majhnim četam kitajskih upornikov, ki so razdirali telefonske in brzojavne naprave ter železniške nasipe. Zato so začeli jemati s seboj na patrolje izučene pse, ki se tiho in previdno priplazijo do sovražnika in tako hitro planejo nanj, da nima več časa rabiti orožja. Ti japonski bojni psi so baje umorili že veliko kitajskih upornikov.

Smrt nonevarna gnojnica

Iz Budimpešte poročajo: V občini Rakospalota so trije delavci popravljali v neki hiši stranišče in greznico. Pri tem se jim je primerila nesreča, da so vsi trije padli v globoko jamo, ki je bila polna gnojnice. Vse tri so sicer rešili žive, a sta dva od njih umrla že na prevozu v bolnišnico. Tretji pa je še vedno nevarno bolan. Vzrok zastrupitve je straniščno gnojnico.

Dva skladatelja

Rosini, zastopnik klasične italijanske godbe, in Wagner, ki je pričel revolucijo v operi, nista bila posebna prijatelja. Stari Rosini je bil iz srca prepričan, da je zapeljal Wagner glasbeno dramo na krivo pot. A oba sta razumela, da je boljši tenak mir kakor debel prepir. Samo v izrednih trenutkih sta dala duška pravemu prepričanju. Rosini, ki je rad gostil prijatelje, je nekoč imel velik obed. Gostje so se živahno pogovarjali. Nenadno se je razlegel iz kuhinje strahovit ropot in žvenket. Kuharica je v naglici potekla neštevilno krožnikov. — »Corpo di dio!« je zavpil Rosini. — »Kdo si upa pod mojo streho izvajati »Tannhäuserja«?« — Izkazalo se je, da je zvrnila kuharica s posodo obloženo mizo. Uslužni prijatelji pa so Wagnerju kmalu sporočili ta prizor. Avtor »Tannhäuserja« tega nikoli ni mogel pozabiti avtorju »Sevilskega brivca«. Kaj bi rajni Rosini rekel še le k današnji glasbi.

Madžarski letalec Jurij Endres, ki je preletel iz Amerike v Romunijo v 25 urah, se je smrtno ponesrečil, ko je letel k mednarodnim letalskim slavnostim v Rim.

Jurij Kristijan knez Lobkovic, ki se je ponesrečil pri nedeljski dirki v Berlinu.

Maščevanje pisatelju

Iz Pretorije v južni Afriki poročajo naslednjo dogodivščino, ki je vzbudila veliko razburjenje:

Pisatelj Lamont, profesor francoščine na vseučilišču v Pretoriji, je pred kratkim spisal knjigo z naslovom: »Vojška, vino in ženske«. V tej knjigi je precej neusmiljeno razgalil celo vrsto znanih oseb v Pretoriji, ki so zato sklenili maščevati se. Nekega dne ga je na cesti prehitel avto, v katerem so sedeli štirje neznani možje. Avto se je ustavil, možje so pisatelja zgrabili, ga vrgli v svoj avto in odpeljali v gore. Tam so ga slekli, da od pete do temena namazali po vsem telesu s smolo in ga nato povaljali po kurjem perju. Tako našemarjenega so zopet vrgli v avtomobil in ga odpeljali nazaj v mesto. Ko so se pripeljali na sredo glavnega trga, kjer se je vršila promenada pretorijske odlične družbe, so nesrečnega pisatelja postavili na tla takega, kakršen je bil, sami so pa s svojim avtomobilom izginili. Ko je množica videla sredi elegantnega trga stati žalostno in našemljeno postavo, je vse drlo tja. Še sedaj se vse krohota tistemu prizoru. Pisatelju Lamontu so se junaki njegovega romana kruto maščevali.

Mednarodni teden v Firenci

Italijansko »Društvo prijateljev višje kulture« v Firenci je priredilo ta mesec mednarodni teden s sodelovanjem znanih inozemskih pisateljev. Politika je izključena, v ostalem pa določijo vsaki gost sam snov svojega predavanja. Francoze zastopa Paul Morand, Nemce — Thomas Mann, Italijane — Giovanni Papini i. t. d. Izmed Slovanov je nastopil D. Merežkovskij, ki je govoril dne 12. t. m. v francosčini o Leonardu da Vinciju.

Ameriška letalka preletela Atlantski ocean. To je prva brezžično poslana slika ameriške letalkice Amelije Earhart ob prihodu na Irsko.

Stari so dobro povedali

Antonij Pij ni nikoli pozabil na sloviti Scipionov izrek: »Boljše je ohraniti enega, pa dobrega državljana, kakor pobiti tisoč sovražnikov.«

Focijon, obsojen na smrt, vprašan, kaj je njegova poslednja beseda sinu Foku. »Predvsem,« je dejal Focijon, »mu ukazujem, naj se nikdar ne spominja krivic, ki jih je storila domovina njegovemu očetu.«

Platona je nekoč vprašal: »Le kako živiš, da se prav nihče ne obregne ob tvoje življenje?« Platon: »Nobena skrivnost! Tako, da nikomur še na misel ne bodi, da bi se zaletaval v me.«

Temistoklej prijatelju, ki ga izprašuje za svet: ali je boljše dati hčer možu, ki ima denar, ali ki ga nima? »Za svojo osebo,« odgovarja Temistoklej, »imam rajši moža brez denarja, kot pa denar brez moža.«

Sokrates vprašan, le kako more človek doseči, da bi bil pri ljudeh kar najbolj dobro zapisan? »Da govori to, kar je najboljšo, in dela, kar se spodobnemu državljanu spodobi.«

Taisti Sokrat prijatelju, ki hiti: Sokrat, Atenci so te obsodili na smrt: »Njih pa naravate«

In Ksantipi je dobro povedal, ko mu je govorila: Ali pa ne boš umrl po krivici? »Hm, ali bi pa ti hotela, da umrem po pravici?«

Aleksander, ko je izvedel, da pripravlja Darij, perzijski kralj, nepregledne množice vojakov: »En volk se ne boji tisoč ovac!«

Ko je tebenski vojak zagledal, kako prihajajo Lacedemonci čez gorske preseke in prelaze, je začel vpiti: Udri! Napadimo jih. Pelopida pa: »Rajši vpij: oni bodo nas!«

Neki Lacena, ko so mu povedali, da je sin padel v vojni: »Zato sem ga rodil, da bi niti za las ne okleval dati za domovino življenje.«

Zeno, ki je zasačil svojega sužnja pri kraji, se je razjezil in ga ukazal umoriti. Suženj: »Oprosti gospod, tako je pač v moji naravi, da moram krali.« Zeno: »In to tudi, da boš sedaj umorjen.«

Anaharsis nekemu Atiku, ki mu očita, da je rojen v Skitiji: »Meni je v sramoto domovina, ti pa domovini!«

Neki prav slavn govornik si je domišljal, le kako sem še posebno z epilogom ganil ljudi. Ko je ves upehan sedel, je vprašal Katula, če je kaj videl, kako je ganil ljudi. In Katul nato: »Pa še kako. Ne morem si predstavljati, da bi se našel tak trdovratnež, ki bi se mu ne zdel tvoj govor resničnega in pravega usmiljenja vreden.«

Nek tujec, mudeč se v Sparti, se je hotel pobahati s tem, kako dolgo zna stati samo na eni nogi in je dejal Lacedemoncu: »Ne vem, če bi mogel ti tako dolgo stati na eni nogi?« Lacedemonec: »Niti najmanj! So pa pri nas gosi, ki zna vsaka.«

Filozof Krates mladeniču, blodečemu samemu po ulicah: »Kaj pa delaš?« Mladenič: »Sam s seboj premišlujem.« In Krates nato: »Fant, slabe tovarišije se boji, to ti povem!«

Nekoč je ogledoval sliko, ki je kazala, kako pobijajo Atenci Lacedemonce. Ves navdušen je zaklical: »Kako hrabri so Atenci!« A Lacedemonec: »Na sliko že!«

Ko je Demetriji zavzel Megaro in odvedel vse prebivalce v sužnost, je dejal filozofu Stilponu: Sedaj vam prepuščam svobodno mesto. »Resnico govoriš,« odgovarja Stilpon, »niti enega sužnja nisi pustil v mestu.«

Baje je nekoč Temistoklej, ko se je prepiral z

nekim Serifijem, odgovoril, ko se je Serifij verjel, da bi se ne potegoval za svojo, temveč za čast domovine: »Poslušaj fantič! Če bi bil jaz Serifij, bi bil slaven; ti pa, če bi bil stokrat Temistoklej Ate-nee, bi ne bil nikoli!«

Ko je Pavzanas, izgnan iz domovine v Tegeji hvalil Lacedemonce, ga je nekoč vprašal: »Zakaj pa nisi ostal v Sparti, ampak si rajši zbežal?« A Pavzanas: »Ker zdravniki ne prihajajo k zdravim, ampak k bolnim.«

Pesnik-začetnik je poslal Teokritu svoje verze v pregled. Ko je Teokrit vse pregledal, ga je pesnik vprašal, kaj mu najbolj ugaja. »To, kar si izpustil,« ga je pohvalil Teokrit.

Ko je Anaharsis prisostvoval atenski narodni skupščini, je na koncu podal izjavo: »Le to se čudim, da pri Grkih govorijo pametni ljudje, a najbolj neumni pa sodijo.«

Lepidus se je zavalil v leščevje, v senco, ko so se drugi potili na solncu, sedaj korakajoči, sedaj metajoči kopje, rekoč: »Rajši hočem tako služiti vojaščino.«

Nekoč je povpraševal: »Pa kje je Bog, le kje bi mogel biti.« Drugi na to: »Povej poprej, kje ga ni!«

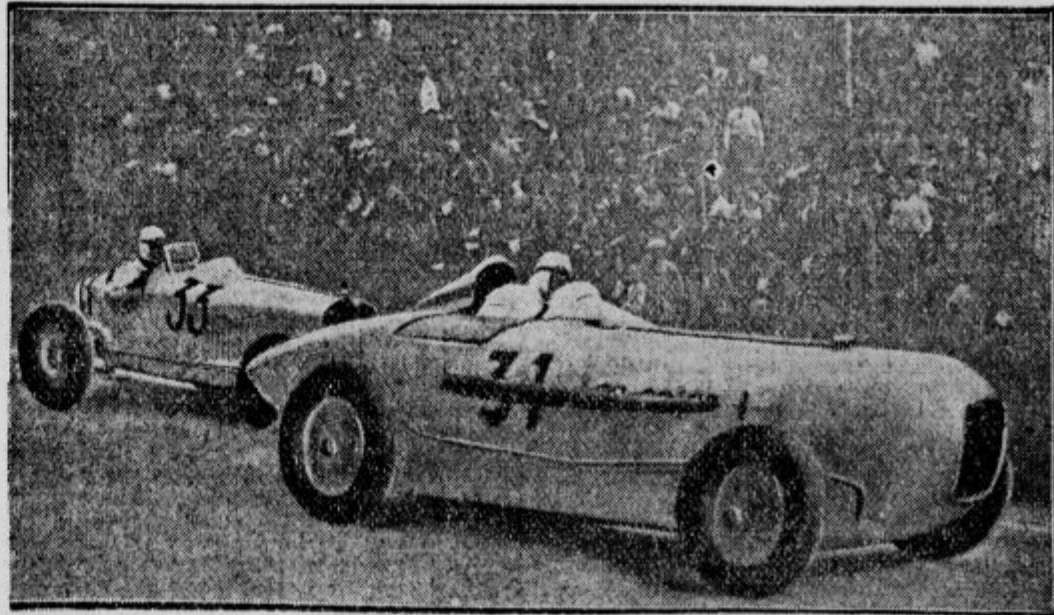
Diogenes je prišel nekoč v Mindus. Zagledal je na široko in na sležaj odprta vrata. (Mindus je bilo namreč malo mestce.) Diogenes: »Možje iz Minda, zaprite vendar mestna vrata, da vam ne bo mestce ušlo!«

Admiral Sajito, doslej japonski guverner na Koreji, je dobil nalogo sestaviti novo japonsko vlado.

Prijet tat draguljev

V Kölnu na Nemškem je policija pretekli po tek prišla glasovitega čikaškega razbojnika Levyja. Heinen Levy je v Chicagu ukradel za 85.000 dolarjev draguljev. Ameriške oblasti so ga sicer kmalu prijele in je bil obsojen na 10 let ječe. Preden pa je bila obsodba končnoveljavna, so ga izpustili na svobodo proti visoki kaveiji. Mož pa je kaveijo prepustil ameriškemu sodišču, sam pa je z nakradnim premoženjem pobegnil v Evropo ter se skrivati po nemških mestih. Nemška policija ga je iskala že več mesecev, vendar se ji ni posrečilo priti mu na sled. Pred nekaj tedni ga je pa zasledila policija pri Kölnu, pa šele sedaj se ji je posrečilo prijeti ga.

Z avtomobilske dirke v Berlinu. Zmagovalec Brauchitsch po dolgem boju srečno prehitel svojega tekmečarja Caracciola, ki je prišel na cilj drugi.

Uredba o poslovanju Ljubljanske kreditne banke

Slično kot Prašedion je sedaj dobila uredbo, s katero se regulira njeno poslovanje, Ljubljanska kreditna banka, ki je zanjo zaprosila pretekli teden

Belgrad, 25. maja. AA. Na podlagi čl. 5 zakona o zaščiti kmeta in o uveljavljanju posameznih predpisov zakona o izvršbi in zavarovanju ter na prošnjo Ljubljanske kreditne banke iz Ljubljane, ki je zaradi sklenjenih kreditnih odnosov, nastalih zaradi splošne gospodarske krize in prekomernega dvigovanja vlog zašla v težko pri svojem rednem poslovanju, in na predlog ministra za trgovino in industrijo je ministrijski svet izdal tole uredbo o izplačilnih rokih za vloge in druge terjatve Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Nove vloge.

Čl. 1. Počeni z dnem, ko stopi v veljavo ta uredba, mora Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani posebej voditi, upravljati in obračunavati svoje terjatve in dolgeve, nastale do tega dne (stare terjatve in dolgeve), posebej pa terjatve in dolgeve, ki nastanejo po tem roku (nove terjatve in dolgeve).

Čl. 2. Nove vloge se smejo do nadaljnjega plasirati le v lahkolikvidne vrednote n. pr. v eskont kratkoročnih menic, sposobnih za reeskont, v lombard državnih papirjev in podobno.

Vloge, plačljive po vidu, se morajo plasirati v celoti, od ostalih vlog pa 25% v blagajniške zapise ali na žiroračun pri Narodni banki ali pri Drž. hip. banki ali pa pri Poštni hranilnici.

Nove vloge na knjižice in nanje odpadajoče obresti se morajo izplačevati v rokih, ki so nastavljeni na vložnih knjižicah, če se s posameznimi vlagatelji drugače ne dogovori.

Isto velja tudi za nove vloge na tekoči račun. Nove terjatve zavodovih upnikov na tekočih računih iz trgovskega poslovanja se morajo izplačati takoj, obresti pa pri zaključku računov, če se ne dogovori drugače.

Dohodki od novih zavodovih terjatev ter poravnane nove terjatve se morajo uporabiti samo za izplačilo novih zavodovih dolgov in za delno poravnanje bodočih tekočih potreb, navedenih v točki 1 člena 3.

Stare vloge in terjatve.

Čl. 3. Svoje stare dolgeve mora Ljubljanska kreditna banka poravnati na nadalje navedeni način, in sicer vloge na knjižice in na tekočem računu z 4 1/2% brutobresti, če ni dogovorjena nižja obrestna mera, iz razpoložljivih likvidnih sredstev, ki jih bo dobila iz dotoka starih svojih terjatev, z inkasom ter terjatve in z vnovčenjem zavodovih imovine, v kolikor ni potrebna za redno poslovanje zavoda in za nabavo drugih sredstev po čl. 4, in sicer:

1. Še ne izvršene dispozicije strank na podlagi terjatev iz inkasa poslov in na osnovi pologa gotovine, izvršene izrečno v določen namen; zaostali davek in javne dajatve, obveznosti, prevzete ob nakupih na javnih prisilnih prodajah v svrhu pokritja zavodovih terjatev, terjatve na tekočih računih in vložnih knjižicah s strani tujih poslanstev in konzulatov bo moral zavod izplačevati takoj, ko to upniki zahtevajo, odnosno kadar dospo; bodoče tekoče potrebe te vrste, režijske stroške in sodne stroške, dolžne obresti na reeskont, lombard in report Ljubljanske kreditne banke pri drugih zavodih se morajo poravnati iz vseh zavodovih razpoložljivih sredstev po čl. 2 in 3 te uredbe;

2. po prvih treh mesecih, če bo mogoče pa že prej, pozneje pa po vsakih treh mesecih bo ravnanje zavoda napravilo obračun glede vseh razpoložljivih likvidnih sredstev in bo v skladu z višino teh sredstev, imajoč pred oči potrebe, navedene v točki tega člena, določilo v sporazumu s komisarijem ministrstva za trgovino in industrijo kvote, s katerimi bo zavod moral v roku prihodnjega tromesečja izplačevati na zahtevo svojih upnikov njihove stare terjatve;

terjatve, zavarovane z zastavo ali pa izločene, so izenačene glede načina izplačila z ostalimi terjatvami;

Trgovci, nikar ne naročate blaga, dokler niste ogledali XII. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani, ki traja od 4. do 13. junija 1932. Samo tu se vam nudi popoln pregled industrijskih in obrtniških proizvodov po najnižjih cenah. Permanente legitimacije s pravico do polovice vnošne prodajajo vsi denarni zavodi v državi, prodajalno Putnika in večje železniške postaje v naši banovini.

Združene papirnice Vevče, Gorice in Medvode so lani izkazale pri bruto donosu 132 (125) milj. čistega dobička 2. 71 (275) milj. čistega dobička in ostane dividenda neizpremenjena: 8%. V bilanci je omeniti povečanje upnikov od 23.45 na 21.26 milj. Din, med aktivni pa so se investicije povečale od 26.3 na 26.65 milj (zaradi povečanja celuloznih naprav), nadalje so se povečale zaloge od 5.7 na 12.9, dolžniki od 19.1 na 23.9 milj. (ter vrednostni papirji od 4.7 na 4.8 milj). Povečanje raznih dolžnikov in deviz je prehodnega značaja. Produkcija je lani znašala: papirja 1075 (1335) vagonov, celuloze 454 (347) in lesovine 322 (492) vagonov. Stalež delavstva pa se je zmanjšal od 842 na 711, uradništva in mojstrov pa od 67 na 64.

Lesni trgovec! Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu obvešča (osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani, da se bodo po sporočilu zavodovega dopisnika v Beyrouthu (Sirija) začela v kratkem dela za napravo vođa za nafto v Mosul—Tripoli. Delo bo trajalo približno 5 let. Za ta dela bo treba velikih količin lesa. Lesni trgovci, ki se zanimajo za dobavo lesa, naj se obrnejo za točneje podatke na dopisnika Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. A. Olshaniatky, Beyrouth P. O. B. 756.

Zmanjšanje kulture sladkorne pese. Mednarodna zveza za sladkorno statistiko je objavila podatke o stanju kulture sladkorne pese, iz katerih posnemamo, da je v Jugoslaviji posajenih s sladkorno peso 38.000 ha, kar pomeni v primeru s prejšnjo kampanjo padec za 9.2%. Največja površina je sedaj v Evropi zasajena s sladkorno peso v Franciji. V vsej Evropi znaša nazadovanje v primeru s prejšnjo kampanjo 18.5%.

Inženjerji o kartelih. Te dni so zborovali v Skopju inženjerji in arhitekti iz vse države in so sklenili v resoluciji, da pozovejo državo h kontroli nad zaščitnimi carinami one industrije, ki se ne briga dovolj za splošno interese, temveč dviguje cene v breme konzuma, tako pa preprečuje večji razvoj gradbene delavnosti. Če industrije ne bi hotele pristati na zmanjšanje cen, se naj jim vzame zaščita. Poleg tega bi bilo potrebno, da se izvede revizija zaposlenosti našega delavstva in uradništva v karteliranih naših narodnih industrijah.

Klaviři čeških, nemških in avstrijskih tovarn bodo razstavljeni na letošnjem XII. Ljubljanskem

3. Še bo Ljubljanska kreditna banka pred roki, navedenimi za obračun v točki 2, imela razpoložljiva likvidna sredstva po tem členu, bo komisar ministrstva za trgovino in industrijo dovolil na predlog ravnateljstva, imajoč pred oči potrebe in točke 1. tega člena, da izplačuje v mejah svojih denarnih sredstev svoje dolgeve, ki so obremenjeni z ročno zastavo in da izplačuje vloge iz tekočih računov upnikov in sicer:

Vloge, ki so nastale po 25. septembru 1931, obresti za preteklo polletje na vse stare terjatve upnikov, izseljenke vloge, ki so jih vlagalci poslali zavodu neposredno iz inozemstva, potrebe za izplačilo dokazanih pogrebnih stroškov in kulturnih društev za vloge na knjižice in tekoči račun, ki se glase na njihovo ime, dokazane neodložljive potrebe protokoliranih tvrdk za mezde, plače in premije njihovim nameščencem ter obveze socijalnih in privatnih zavarovanj, z vložnih knjižic in tekočih računov, ki se glase na ime dotične tvrdke; kvote, navedene v točki 2, se razglase z javnim oglasom v Službenih novinah in v vseh zavodovih blagajnah;

kvote, ki jih upniki ne dvignejo v omenjenem tromesečju, se smatrajo za nove terjatve in se morajo prenesti med nove terjatve;

dolžniki se lahko pri izplačilu zavodovih terjatev poslužijo zakonite pravice zadržitve, ne morejo pa se zadržati terjatve iz vložnih knjižic, v kolikor je vloga nastala pred uveljavljenjem te uredbe in se terjatve iz takih knjižic od dolžnikov pridobijo po uveljavljeni te uredbe, razen tedaj, če je taka pravica pridobljena z nasledstvom; izjemno se lahko dovoli zadržitev tudi takih terjatev, če je to v interesu zavoda za poravnanje njegovih terjatev;

take zadržitve lahko ravnateljstvo dovoli samo z odobrenjem komisarija ministrstva za trgovino in industrijo;

spore med zavodom in njegovimi upniki glede izvajanja te uredbe rešuje komisar ministrstva za trgovino in industrijo. Proti njegovemu odloku se stranka lahko pritoži v roku 15 dni na ministra za trgovino in industrijo.

Reorganizacija zavoda.

Čl. 4. Takoj ko stopi ta uredba v veljavo, mora ravnateljstvo Ljubljanske kreditne banke v sporazumu s komisarijem ministrstva za trgovino in industrijo izdelati načrt o reorganizaciji zavoda v svrhu okrepitve lastnih sredstev, zvišanja likvidnosti, čimvečjega znižanja zavodovih režij in čimprejšnjega prehoda k normalnemu poslovanju. Ta načrt se predloži v odobritev ministrstvu za trgovino in industrijo.

Čl. 5. Zavodovi organi, ki bi se pregrešili proti določbam te uredbe, bodo disciplinarno odgovarjali po obstoječih disciplinarnih predpisih za nameščence zavoda, razen tega pa bodo odgovarjali še po splošnih predpisih za vsako storjeno škodo.

Upnik zavoda, ki je izplačan proti določilom te uredbe, je dolžan povrniti nepravilno dvignjeni znesek.

Čl. 6. Spore med komisarijem ministrstva za trgovino in industrijo in zavodovim ravnateljstvom rešuje ministrstvo za trgovino in industrijo.

Čl. 7. Za določbo veljave te uredbe se stare terjatve proti Ljubljanski kreditni banki (čl. 1), razen tistih, ki so navedene v čl. 3 točka 1, ne morejo iztožiti in se v svrhu iztirjanja takih terjatev ne more proti zavodu ukreniti izvršba.

Prav tako se za določbo veljave te uredbe ne more zahtevati otvoritev konkurza nad tem zavodom.

Vse pravice, ki so si jih vlagatelji in drugi upniki pridobili z izvršenim postopkom v zadnjih 30 dneh pred uveljavitvijo te uredbe, se smatrajo, kakor da niso bile pridobljene.

Čl. 8. Ta uredba stopi v veljavo, ko se razglasi v Službenih novinah kraljevine Jugoslavije.

Slede podpis vseh ministrov.

velesejmu od 4. do 13. junija. Kdor si namerava nabaviti glasovir, naj si prej ogleda razstavo na velesejmu in odloči se mu gotovo ne bo težka. Na lanskem velesejmu so bili vsi razstavljeni komadi v petih dneh razprodani. To pomeni, da so bili izdelki prvovrstni in cene ugodne.

Konkurzi so razglašeni o imovini naslednjih tvrdk: Premelj Ivan, trgovec v Zagorju ob Savi; prvi zbor upnikov 28. maja 1932, oglašiti se je do 25. junija in ugotovljeni narok 2. julija; Škerlj Jo. slp, trgovec v Ljubljani, Solski dreverod: prvi zbor upnikov 28. maja, oglašiti se je do 25. junija in ugotovljeni narok 2. julija; Repatec France, mesar v Marenbergu, prvi zbor upnikov 28. maja, oglašiti se je do 18. junija, ugotovljeni narok 20. junija; Repatec Marija, bivša gosliničarka, prvi zbor upnikov 28. maja, oglašiti se je do 18. junija, ugotovljeni narok 20. junija, zapuščina polk. Zorca Ivana, trgovca v Ljubljani, Dunajska cesta 36, prvi zbor upnikov 28. maja, oglašiti se je do 25. junija, ugotovljeni narok 2. julija.

Poravnalna postopanja so uvedena o imovini naslednjih tvrdk: Grile Alojzij, trgovec in posestnik v Novem mestu, narok za sklepanje poravnave 22. junija, oglašiti se je do 17. junija; Anton Bizjak, trgovina z mesanim blagom (lastnica Julija Bizjak) v Smartnem ob Paki, narok za sklepanje poravnave 30. junija, prijaviti je terjatve do 25. junija (nudi 40%); Lepadat Zdenka, roj. Pavlovič, posestnica in lastnica hotela »Erika« v Kranjski gori, narok za sklepanje poravnave 1. julija, oglašiti se je do 25. junija (nudi 50%).

Potrjene poravnave. Grobelšek Franc, trgovec v Mariboru, Aleksandrova cesta 57, za 60% v 15 mesečnih obrokih; Stern Arnold, trgovec v Puconcih za 35% v teku enega leta; dr. Zabeo Alfonz, graščak na Fali pri Mariboru, za 75% v 15 mesečnih obrokih.

Ustavljena poravnava. Damisch Ervin, trgovec v Ptuj (konkurz se ne uvede, ker ni zadostne imovine za založbo stroškov), končana pa sta poravnavi: Lah Marija, trgovka v Mariboru, in Treo Anton, stavbenik v Ptuj.

Obeni zbori. Jurija grofa Thurnskega, jeklarna na Ravnanh 7. junija ob pol 16 v Mariboru, pisarna dr. Leskovarja; Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic 9. junija ob pol 16 v Gradšču 7/1 (bilanca, volitve nadzorstva); Pražarna in kemična tovarna, d. d. v Ljubljani (Prometni zavod za premog) ob 11 (bilanca, volitve uprave in nadzorstva); Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice, r. z. n. z. 9. junija ob 15; Drava, lesna industrija, d. d. v Mariboru, 11. junija ob 16 (poleg normalni sklepanje o delni parcelaciji in odprodaji stavbnega zemljišča družbe).

Likvidacija. Portland cementna tovarna d. d., Dovje s sedežem v Mojstrani.

Znižanje glavnice. Grom, carinsko posredniški in spedijski biro, d. z. o. z. v Ljubljani, od 0.2 na 0.1 milij. Din.

Vinarska podružnica in Ljutomeru vabi na strokovno predavanje, katero se vrši dne 29. majnika 1932 v dvorani g. Zavratnika in Ljutomeru ob 9. Predava okrajni kmetijski referent g. Znidarič o tekočih delih v vinogradu (pletet, škropljenje, zatiranje škodljivcev itd.).

Borza

Dne 25. maja 1932.

Denar

Po večerajšnjem dvigu so danes tečaji deviz padli, edino tečaj Curiha in Prage sta ostala neizpremenjena. Promet je običajen.

Na zagrebški in belgradski borzi so bili zabeleženi isti tečaji kot na ljubljanski. Zagreb je beležil še Newyork kabel 56.1563—56.2189.

Ljubljana. Amsterdam 227.17—2284.53, Berlin 1329.02—1339.82, Bruselj 773.07—791.01, Curih 1067.35—1102.85, London 206.89—208.49, Newyork 5598.63—5621.89, Pariz 221.66—222.78, Praga 166.56—167.42, Trst 287.85—290.25.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal na zagrebški borzi 137.989 Din.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.19, London 18.85, Newyork 511.25, Bruselj 71.60, Milan 26.25, Madrid 42.20, Amsterdam 207.20, Berlin 121, Stockholm 96.25, Oslo 94, Kopenhagen 102.75, Sofija 3.70, Praga 15.16, Varšava 58, Atene 3.42, Carigrad 2.49, Bukurešta 3.06, Helsingfors 8.72.

Dunaj. Dinar notira: valuta 12.80.

Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za vojno škodo čvrstejša, dočim so izkazovali dolarski papirji nekoliko nagibnosti k popuščanju. Promet je bil na zagrebški borzi naslednji: vojna škoda 1100 kom., 8% Blerovo posojilo 5000 dol. in 7% Blerovo posojilo 4000 dol. Belgradska borza izkazuje naslednji promet: vojna škoda 770 kom., 7% inv. pos. 20.000, begl. obveznice 175.000, 7% Blerovo posojilo 10.000 dol. in 8% pos. Drž. hip. banke 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 170 kom. delnic Priv. agr. banke. Ljubljana. 8% Bler. pos. 46 bl., 7% Bler. pos.

Ivo Kermavner:

Katol. telovadne in sporne zveze

Zadnjič smo se seznanili z mednarodno kat. tel. in sportno unijo, a danes si bomo od bližje ogledali se njene članice. Omejil se bom samo na telesnovzgojno stran, ker je ogromno delo, ki ga vrše omenjene organizacije na verskem, narodnem, prosvetnem, gospodarskem in socialnem polju, več ali manj znano. Začnimo kar pri Ameriki.

Amerika ima dve organizaciji, s katerima je v stikih mednarodna unija. To sta: Katoliška jednota Sokol in Slovaški katoliški Sokol.

Katoliška jednota Sokol je telesnovzgojna organizacija katoliških Čehov v Združenih državah severne Amerike. Pred 25 leti je bilo ustanovljeno prvo društvo. Danes šteje ta zveza 49 društev, ki so združena v štirih župah.

Članstvo goji telovadbo, igre in narodne ples. V poslednji dobi se je v njihovih vrstah razširil tudi ameriški sport. Vsaka tri leta prireja zveza zvezni zlet, združen s tekmi. Poslednji zlet se je vršil leta 1930, prihodnji bo leta 1933, ko bo jednota praznovala 25 letnico svojega obstoja. Glasilo zveze je »Katoliški Sokol«, ki izhaja mesečno. Mnogo močnejši je

Slovaški katoliški Sokol

ki je že leta 1930 obhajal 25 letnico svojega obstoja. Je to katoliška organizacija Slovkov, ki se bavijo s telovadno vzgojo. Vseh članov je blizu 50.000, med temi polovica mladcev in mladenk. Člani in mladi gojijo redovne in proste vaje, orodno telovadbo, lahko atletiko, igre z žogo (basket-ball, molej-ball, door-baseball), rokborbo ter razne druge ameriške in slovaške igre. Članice in mladenke pa telovadbo, ples, lahko atletiko in igre. V poslednjih letih zelo delujejo na to, da bi se lahka atletika čimbolje razširila v njihovih vrstah. Lahkotletske tekme, katere prireja tako za člane kakor za članice in naraščaj so prinesle že zelo razveseljive rezultate. Pri zadnjih tekmah, o priliki zveznega zleta leta 1930, je tekmovalo 60 izbranih telovadcev in atletov. Slovaški katoliški

Gradjanski : Ilirija

Igrišče Ilirije ob 17.30.

Danes popoldne se končno le srečati moštvi »purgerjev« Ljubljane in Zagreba, Gradjanski in Ilirija. Kot lani sta tudi letos prva nasprotnika v naši skupini Gradjanski in Ilirija. Najpopularnejša igra je prva. Razumljivo, saj hočejo takoj od početka napraviti dobro propagando za prvenstveno tekmovalje. In ako ti dve moštvi ne bosta uspeli s propagando, potem bo to težko uspelo kateremu drugemu klubu. Slava hrvaškega nogometa je v najožji zvezi z imenom Gradjanskega, ravno tako ne smemo prezreti Ilirije, če govorimo o slovenskem nogometu. Oba kluba sta znana daleč po širnem svetu. Priznati pa moramo, da je Gradjanski zastopal zagrebški nogomet skoraj po vseh državah Evrope. V tem pogledu se seveda Ilirija z njim ne more kosati. Pri nas, žal, niso take prilike, da bi mogli naši klubi delati dalje turnee. Kader naših igralcev sestoji v glavnem iz dijakov, medtem ko ima Gradjanski na razpolago igralce raznih družabnih slojev, ki lahko dobe daljši dopust za turnee. Zato je Ilirija imela precej renomiranih klubov iz inozemstva doma v gosteh. Sta to dve moštvi s staro tradicijo.

Cepprav je Gradjanski dosegel v inozemstvu vedno lepe in pomembne uspehe, proti Iliriji je vselej le s težavo zmagal, največkrat pa v Ljubljani podlegel. Znano je, da je doživel Gradjanski ravno v Ljubljani največ porazov. To igralci »purgerjev« dobro vedo in so se tudi za današnjo tekmo temeljito pripravili. Pred kratkim je vodstvo kluba zaposililo kot trenerja slavnega madjarskega reprezentančnega igralca Molnarja, ki ima predvsem nalogo, da igralce pripravi za letošnjo prvenstveno tekmovalje. V torkovo številko zagrebškega »Večera«, kjer ima glavno besedo Perška — v sportu seveda — je dal posebno izjavo o moštvi Gradjanskega. Molnar pravi, da še ni videl tak oborbenega moštva, kot ga ima Gradjanski. Ako kaj takega izjavi Molnar, to potem gotovo drži. Lahko računamo, da bo danes Gradjanski napel vse sile, da doseže dober rezultat. Zmaga v Ljubljani nad Ilirijo pomeni za njega ravno toliko, kot da je že dosegel končno zmago.

To dobro vedo tudi naši fantje. Dobro so pripravljeni in gotovo ne bodo znošljali, kar tiče borbenosti, za igralce Gradjanskega. Mogoče ne znajo toliko, toda nadomestili bodo z marljivo igro. Ilirija nastopi najbrže v naslednji sestavi: Jakšič-Brle, Janez-Belak, Varčič, Pogačnik ali Luce-Zvižgovec, Doberlet, Svetic, Košak, Ilvar, Moštvo je močnejše, kot je bilo ono v Zagrebu, ki je doseglo

43 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 53 bl., agrarji 22.50—23, vojna škoda 180—182 (180, 178, 182, 180); 6. 178—180 (178), 12. 173—179, 8% Bler. pos. 46—46.25 (46, 46.25), 7% Bler. pos. 41.75—42 (43, 42), 7% pos. Drž. hip. banke 47.50 den., 6% begl. obv. 32—33.

Belgrad. Narodna banka 4450 bl., Priv. agrar. banka zaklj. 212, 209, 7% inv. pos. 50.50—52 (51.50), agrarji 23—25, vojna škoda 183—185 (184, 184.50, 184, 185), 6% begl. obv. zaklj. 33, 33.25, 33.75, 33.25, 8% Bler. pos. 49 bl., 7% Bler. pos. 43.50, 43, 42.75, 7% pos. Drž. hip. banke zaklj. 49.50.

Dunaj. Podon.-savska-Jadran. 49.10, Wiener Bankverein 10.80, Escompteges. 100, Zivno 56, Mundus 55, Alpine 9.10, Trboveljska 19.50.

Žitni trg

Ljubljana. Notacije so ostale neizpremenjene. Zaključkov ni bilo.

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 44 vagonov.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Promet omejen. Pšenica junij 12.24—13.45, zaklj. 12.40—12.42, koruza junij 15.57—15.03, zaklj. 15.63—15.05, avgust 15.70—15.80, zaklj. 15.76—15.75.

Chicago. (Začetni tečaji.) Pšenica maj 58.125, junij 59.75, sept. 61.625, dec. 63.875, koruza junij 32.625, sept. 35, oves maj 22.50, junij 22.75, sept. 22.025, rž junij 39.

Winnipeg. (Začetni tečaji.) Pšenica maj 62.975, junij 63.50, okt. 66.50.

Živina

Mariborski sejem 24. maja 1932. Prignanih je bilo 23 konj, 12 bikov, 135 volov, 308 krav in 21 telet, skupaj 499 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 3.25—4.50 Din, poldebeli voli 2.50—3, plemenski voli 2—2.50, biki za klanje 2—3.50, klavne krave debele 2.25—4.25, plemenske krave 2—2.25, krave za klobasarije 1.25—1.50, mlada živina 3—4.50, teleta 4—5. Mesne cene: Volovski meso I. vrste 10—12 Din, II. vrste 6—8 meso od bikov, krav, telc 4—6, teletje meso I. vrste 10—12, II. vrste 6—8, svinjsko meso sveže 8—18.

Sokol ima lastno moderno tiskarno in je tudi zelo močna gospodarska organizacija.

V Avstriji obstoja katoliška telovadna zveza (Christlich-deutsche Turnerschaft Österreichs) od leta 1921, četudi je bilo prvo društvo ustanovljeno že leta 1900. Organizirani so člani, članice in naraščaj. Zveza je razdeljena na 7 okrožij. Vsega članstva je 30.000. Telovadbo, odnosno sport goji 5000 naraščajnikov, preko 4 tisoč naraščajnic, 6400 članov in 4700 članice. Poslednji zlet, združen s tekmami so imeli leta 1930 v Solnogradu. V lahki atletiki so bili doseženi naslednji rezultati: 100 m: 11.3, 800 m: 2.09,8 min; 1500 m: 4.22 min; 5000 m: 16.45 min; 10.000 m: 34.56 min; skok v daljavo: 6.57 m; skok v višino: 1.66 m, s pulico 5.27 m; met kroglice: 12.77 m; disk: 58.04 m; kopje: 50.84 m. Mesečno glasilo zveze je »Verbandsturnzeitung« s prilogo »Christliche deutsche Turnerei«. Poleg tega imajo tudi glasilo za telovadeče članstvo.

Precej stara je belgijska telovadna in sportna zveza (Fédération des Sociétés Catholiques de gymnastique de Belgique), ki je bila ustanovljena že leta 1892 oziroma prva društva — po številu 6 — že celo leta 1887. Zveza se je zelo hitro razvila. Leta 1901 je na slavnostni družba »Ganda« (ki se ga naši udeleženci iz brnskega in praškega orlovskega izleta gotovo še spominjajo) nastopilo pri prostih vajah 3000 telovadcev. Med vojno se je delovanje ustavilo, kakor pri drugih organizacijah. Organizirane ima člane, naraščaj, članice in mladenke. Organizatorično se deli zveza na 8 okrajev. Uradno glasilo zveze je »Belgika«, ki izhaja že od leta 1895. Zgodovina belgijskih gimnazistikov je slavnostna. Na vseh mednarodnih tekmah pred vojno kakor po vojni so sodelovali in ne brez uspeha. Najmočnejše je društvo »Ganda«, katero vodi naš stari znanec prof. dr. M. Verdonck. Poleg omenjene zveze imamo v Belgiji še eno katoliško telovadno zvezo v Bruslu (Union Métropolitaine).

z 2:2 neodločen rezultat. Tudi za Ilirijo je tekma važna. Ze samo ena točka je za domačo moštvo veliko. Upravičeno pričakujemo, da bodo naši fantje dostojno in tudi uspešno zastopali slovenski nogomet. Občinstvo, ki bo danes zopet enkrat v rekordnem številu posetilo tekmo, bo gotovo znalo v pravem času in primerno izpodbujati igralce k marljivji igri.

Zanimiva bo tudi predigra. Za izpremembo nastopita hazenski družini Ilirije in Atene. To bo prva letošnja hazenska tekma, ki bo obenem tudi najboljša propaganda za lepi ženski sport. Številni gledalci, ki bodo prihiteli gledat tekmo Ilirije in Gradjanskega si bodo ogledali tudi hazensko igro.

RAZNE SPORTNE VESTI.

Danes igrajo zagrebški sportni uredniki nogometno tekmo z moštvom tiskarjev. Na zelenem polju se srečajo oni, ki pišejo, s tistimi, ki postavljajo. Ta tekma se vrši že par let

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je prilože na znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Službe isčejo

Beseda samo 50 par

Gradbena tehničarka
s triletno prakso in po povrnitvi iz inozemstva išče primerne nameščenja za sezonsko delo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8236. (a)

Iščem službo
služe ali hišnika. Dopise na podružnico »Slov.« v Celju. (a)

Polir
zanesljiv in samostojen, zmožen vseh del, išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8215 a

Organist-cerkovnik
izvrsten igralec, želi premeniti službo. — Nastopi lahko takoj. Ponudbe po značko »Izvrsten igralec« št. 8253 na upravo »Slov.« (a)

Iščem službo
kot v pomoč gospodinj v mestu ali na deželi. — Nastop 1. ali 15. junija. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8235. (a)

Mladenič
išče slikarske prakse. Po naslov se prosi pisati na upravo »Slov.« pod št. 8256. (a)

Vrtnarski pomočnik
spreten, išče službo pri vrtnarskem podjetju. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru. (a)

Krojaški pomočnik
vesten delavec, išče službo v mestu ali na deželi, najraje na Gorenjskem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8293. (a)

Trgovski pomočnik
specerijske stroke, išče službo. Naslov v upravi »Slov.«, Maribor. (a)

Vajenci

Beseda samo 50 par

Kovaškega vajenca
sprejme takoj Oblik Valentin, izdelovatelj sekir, motik, lopat itd., Zaprice Kamnik. (v)

Trgovsko vajenko
dobro računarko, ki ima res veselje do trgovine na deželi, sprejem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ptuj« 8323. (v)

Vajenca
za kovaško obrt sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru. Alojz Štirn — voznik in podkovski kovač, Dobrič pri Trebnjem, Dolenjsko. (v)

Službodobe

Beseda samo 50 par

Kravarja
samskega, neoporečnega, z dolgoletnimi spravevali, ki zna dobro molziti in se razume na nego živali, se išče na veleposredstvo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod značko »24« št. 8298. (b)

Postrežnico
mlažo in sposobno, ki zna tudi likati, sprejem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8254. (b)

Dekle
zdrava in delavna, dobi mesto hišnice ter sobo s številnim. Resljeva cesta 30, desno. (b)

Sprejem šiviljo
na dom, vajeno otroških oblek. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8315. (b)

Varuhinja
zanesljivo in čisto, večje nekoliko šivanja, iščem k dvema 2½ letnima fantoma, na deželo, takoj. — Ponudbe z natančnimi podatki na upravo »Slov.« pod »Dobra spravevala« št. 8319. (b)

Zasluzek

Beseda samo 50 par

Izvrsten zaslužek
dosežete z nabiranjem zdrav. rastlin. Takoj pišite: V. Vabič, Zalec. (z)

Zenitbe

Samostojna gospa
srednjih let s precejšnjim kapitalom išče v svrhu ženitve znanja s starejšim gospodom, ki ima lastno hišo, gostilno ali kako drugo obrt. Dopisi na podružnico »Slov.« Novo mesto pod »30.000« št. 8140. (z)

Vdovec
star 43 let, išče ženo vdovo, katere ima nekaj kapitala ali v pokoji in ima veselje do trgovine. Naslov pove uprava »Slov.«, Maribor. (z)

Denar

Beseda samo 50 par

Posojila brez obresti
za odkup zemljiškoknjižnega dolga in nakup posredstva podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Išče potnik! (d)

140.000 Din
privatnega posojila prostim za novo štiri- oziroma petstanovniško hišo v najlepšem delu Ljubljane, na prvo mesto. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Trikratna garancijska vrednost« 8291. (d)

15.000 Din posojila
iščem za prevzem trgovine. — Za jamstvo dam za 380.000 Din vrednostnih papirjev. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »15 takoj« št. 8314. (d)

Družabniku
z 30—50.000 Din se nudi stalna in dobra eksistenca. Posebno znanje ni pogoj. Dopise na upravo »Slov.« pod »Brezkonkurenčno« št. 8340. (d)

Pouk

Beseda samo 50 par

Oblastv. koncesionirana šoferska šola J. Gaberčič
bivši komisar za šoferske izpite. Ljubljana, Dunajska c. 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. junija. (b)

Objave

Beseda samo 50 par

Izjava.
Podpisana Ivanka Logar, na Suhi št. 4, izjavljam, da nisem plačala za dolge, ki bi jih napravil moj mož Franc Logar. — Ivanka Logar. (o)

Pozor, gospodje in dame!

Zavod za brzoklanje, kemično čiščenje, renoviranje, obračanje garderobe, ob enem tudi za kemično čiščenje, barvanje in preoblikovanje klobukov Vallet Expres - centrala Šmartinska cesta št. 24, Ljubljana Rudolf Pajk, Sv. Petra cesta 51, sprejemnica trafik Florijanska ulica 12, Vam nudi najnižje cene in garancija za precizno delo. — Likanje obleke 16, kemično čiščenje 55, obračanje 280 Din. Poskusite enkrat in ostali boste naša stalna stranka.

Stanovanja

Beseda samo 50 par

IŠČEJO:
Stanovanje
2 sob in kuhinje iščem sredi mesta. Plačam tri mesece naprej. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8288. (c)

Iščem
2—3 sobe, kuhinjo, pritlikline - za avgust ali pozneje. Pekarija Dolinar, Pred škofijo 11. (c)

ODDAJO:
Stanovanje
visokopritlikno, dve sobi, kuhinja in pritlikline, vodovod in elektrika, oddam takoj ali pozneje za 500 Din na Vodovodni cesti 75. (c)

Sobo in kuhinjo
oddam. Tovarniška 20. — Zelena jama. (c)

Trisobno stanovanje
oddam s 1. avgustom t. l. Cena 900 Din. Ogled samo od 3 do 6 popoldne. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7414. (c)

Trisobno stanovanje
komfortno, s centralno kurjavo, v palači na Miklošičevi cesti, se odda. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8328. (c)

Dvosobno stanovanje
z vrtom oddam takoj za 450 Din. Naslov v upravi pod št. 8332. (c)

Stanovanje
dve sobi, kuhinja in ves ostali komfort se odda s 1. junijem ali pozneje v Podjurski ulici 15, Spod. Šiška. (c)

Odda se soba
posebni vhod, elektrika, plin, parket, v centru pri kolodvoru, dvigalo v hiši. Več pove uprava »Slov.« pod št. 8331. (s)

Soba s številnikom
se takoj odda. Podmilščakova ulica 39. (s)

Oddam sobo
s posebnim vhomom poceni boljši gospodinj ali gospodu. Munih, Sodarška steza 3, nova vila. (s)

Prazna soba
s posebnim vhomom se takoj odda pri novi židovski cerkvi. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8312. (s)

Snažno sobico
oddam solidni gospodinj. Resljeva cesta 26, I. (s)

Opremljena soba
z dvema posteljama, parket, elektrika, v centru, se takoj ugodno odda. — Istotam se odda tudi manjša soba s številnikom. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 8335. (s)

„Fotografirati se moram naučiti!“

Fotoaparati
boljše znamke, na plošče 6½×9, z lečo P. 4.5 ali boljšo Nedoh kupim. — Ponudbe pod šifro »Pocenik« na upravnistvo Slovenca.

»Sreda dam oglas v »Slovencu«, ker je velik po citateljskem krogu in velik po inšerijskem uspehu. Kar me pa posebno veseli, je to, da ima »Slovenec« najcenejše oglase, cenejši kot v vseh slovenskih dnevnikih z enako naklado.«

Ta oglas v rubriki »Kupim« stane 1150 Din Vsaka beseda 50 par.

Vnajem

Beseda samo 50 par

ODDAJO:
Več pisarniških sob
v 1. nadstropju v Gledališki ulici 8 odda takoj skupaj ali posamič Pokojniski zavod za namestnice v Ljubljani. (c)

Lokal
z 2 izločbama event. z manjšim skladiščem takoj oddam. Vprašati: Kolo-dvorska ulica 30. (n)

Odda se v najem
dobro vpeljana trgovina z usnjem; prevzem z blagom ali tudi brez blaga. Točna pojasnila da Anton Štefe, Kranj. (n)

Radi preselitve
notarske pisarne se odda lokal v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. (n)

Krasen lov
na Storiču (južna stran), obstoječe iz samostalnih lovišč Povje, Babnavrt in Bašelj, vsak čez 200 ha, se takoj odda za dobo 6 let. Jeleni, gamsi, srnjaki, mali in veliki petelin. — 3 popolnoma opremljene lovske kočice, dve v 750, ena v 1400 m morske višine. Ponudbe na Edvard Dolenc, Kranj. (n)

Hiša
dvostanovniška, Zgornja Šiška, Celovška cesta, na zelo prometnem kraju — postaja cestne železnice, pripravna za trgovino ali obrt, napredaj. Pojasnila daje Zajec Franc, Zgor. Šiška 105. (p)

Hiša
novozidana, napredaj pod zelo ugodnimi pogoji. — Perovšek, Tacen št. 79, Št. Vid nad Ljubljano. (p)

Več stavbnih parcel
po 1000—1500 m², solčna lega, ob Dunajski cesti, blizu kisarne »Produkta«, napredaj. Pojasnila »Pri Angelici«, Jezica. (p)

Razno

Beseda samo 50 par

Jecljanja
se temeljito in trajno odvadite. Najboljše reference. Počitniški pouk začne. Vpisovanje dnevno od 1 do 3. Pavla Kovač, Miklošičeva 22, III. (r)

Restavracija »Turist«
Bečunje, Gorenjsko, nudi letoviščarjem po najnižjih cenah sobe in hrano. Ima lastno krasno lovišče. — Se priporoča Jože Avenik. (r)

Stalna razstava umetniških slik
Velika izbira okvirjev! ANTON KOS Ljubljana, Mestni trg 25

Prodaj in kupim
solnece parcele in stanovanjsko vilo. Persons — Ljubljana, poštni predal št. 307. (p)

Nova hiša
napredaj. Izve se Ljubljanska ul. 37, Zelena jama. (p)

Kupimo

Beseda samo 50 par

Kupim omaro
za obleko z dvojnim vrati in otroški športni voziček. Ponudbe na upravo »Slovencu« pod »Omaravoziček« 8189. (k)

Staro železo
medenino, baker, bron, aluminij, gume in razno, kurje Ant. Bremec — Celje. Telefon št. 202. (k)

Kupim
dobro ohranjen, srednje težak voz. Mesarija Rode, Zaloška cesta, Moste pri Ljubljani. (k)

Kovaško orodje
kompletno, kupim. — Ponudbe z navedbo cene na Matija Žitnik, Strauberg, p. St. Peter pri Novem mestu. (k)

Kupim
podleskovo (ušveč) seme po najnižji ceni. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »Iščejo se nabiralci« št. 8204. (k)

Vsakovrstno zlato kupa
po najvišjih cenah CERNE, tujevir, Ljubljana. Wolfova ulica št. 3. (k)

Bukova drva in ogelje
kupa stalno Uran Franc Ljubljana Sv. Petra cesta 24. (k)

Vrednostne papirje
kupa Komanditna družba M. Jankole, Selenburgova 6/II. (k)

Za mojo dražbo
ki bo v jeseni v Zagrebu, iščem že sedaj primerne predmete, posebno kompletne grafičinske opreme (slične dražbe vršim tudi na licu mesta), dalje starinsko pohištvo, lepe slike, steklo, porcelan kakor tudi vse starinske in moderne umetnine. Dražbeni pogoji zelo ugodni! Radi dogovorov pridem radevolje tudi na dom! — Ponudbe na upravo »Slovencu« pod »Aukcion« št. 8244. (k)

Prodajmo

Beseda samo 50 par

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela, po najnižjih cenah pri trdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg. (l)

Flugs patentne kose
prvovrstna kvaliteta! Zaloge: Videmšek, Maribor, Korošičeva 36. Zastopniki se iščejo v vsakem kraju. (l)

Prvovrstno ogrsko salamo
razpošilja po povzetju v paketih po 5 kg za ceno 200 Din

Makso Kupusarevič
mesar in klobasičar, Kovin — Banat.

Posestvo
obstoječe iz gozdov, njiv, travnikov in sadonosnika, skupaj približno 14 orolov, v lepi ravni legi, se proda. Naslov: Fidler, Maribor, okol. Jarmovec, nošta Dramlje. (p)

Čakaj se zadovo
ljite s drugimi izdelki, ki so baje ravno tako dobri, ako možete vendar povsodi dobiti pravi original **MILO**

Gostilničarji, pozor!
Ogrske salame in najfinije domače salame kakor tudi prvovrstni polnemodolski sir nudi po konkurenčni ceni delikatesna trgovina I. Buzzolini, Lingarjeva ulica. (l)

Konfekcija — moda!
Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Damska kolesa
se poceni prodajajo v veliki izbiri, tudi na obroke, pri Anton Bremec, Celje. (l)

Autotakšno podjetje
dobro vpeljano, rentabilno in brezkonkurenčno, z dvema vozovoma — zelo ugodno napredaj. Le resne ponudbe na upravo »Slovencu« Maribor pod »Zelo dobičkanosno 225« št. 8052. (l)

Puhasto perje
čisto, čohano po 48 Din kg. druga vrsta po 38 Din kg. čisto, belo, gosje po 130 Din kg. v čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja

Stroj
za šivanje usnja poceni napredaj. — Vprašati pri Rozi Sidar, Maribor, Po-breška cesta 9. (l)

Traverze
14 kom. nosilcev, premer 28 cm, dolgi po 6 m, in 7 kom. nosilcev, premer 28 cm, dolgi po 11 m — prodaja Gerkman, Laško. (l)

Sodavico in Chabeso
tovarno v Mariboru, dobrovpeljeno, se zelo ugodno prodaja lastnik Goljak, Krčevina, Maribor, Aleksandrova cesta 21. (l)

Lesena baraka
primerna tudi za avtogarazo, napredaj. Kapitelj-ska ulica 3. (l)

Trgovina
z mlekom in drugimi izdelki, v sredini mesta, se radi boleznih prodaja. Naslov pove uprava »Slov.«, Maribor. (l)

Vino
zlahtnih trt, 10 litrov in več, vinogradniška cena, prodaja Sušnik, Zaloška cesta 21. (l)

Šivalni stroj
popolnoma nov, napredaj za 1250 Din. Miklošičeva c. št. 7, III. Vhod poleg Delavske pekarnice. (l)

Novo kolo
svetovne znamke, se poceni prodaja. Miklošičeva 7, III., vhod poleg Delavske pekarnice. (l)

Trgovina
Marija Rogelj, Sv. Petra cesta 26, Ljubljana, priporoča veliko izbiro volnenega blaga, svile, dilena, kamrika, cefirja, oksforda, sifona, prtov, zastorjev, brisač, nogavic, oblek, predpasnikov za velike in male, finega damskega in moškega perila po zelo nizkih cenah. (l)

Buffet ali gostilno
prodaj na najprometnejšem mestu radi smrtnega slučaja. Resni reflektanti naj se javijo samo ustmeno na Alojz Sarotar, Zagreb, Maksimirska 34. (l)

125 Din
1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepeli, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708.

Barve, lake, firnež in dr.
boste gotovo rabili, da popravite to, kar Vam je pokvarila zima. Ako se tozadevno obrnete na trgovino barv »Lustra«, Gosposvetska cesta 12 (po- leg restavracije Novi svet), boste to škodo popravili z malenkostnimi stroški. I

Čevljarji: PATENT PETA
preizkušena od raznih mojstrov je nenadomestljiva v Vaši stroki, ker Vam pritrjuje usnje na lesenih petah stalno in v najkrajšem času brez vsakega truda. — Dobi se pri Jakob Fligl ded., Ljubljana, Rimska cesta 2 ali Gregorčičeva 5 — Telefon št. 33-53 — Zahtevajte potnik — Cene ugodne.

Le brzo hitite, da ne zamudite ugodne prilike!

„Pri zmajskem mostu“

najugodnejši nakup vse vrste manufakture Došli so novi ostanki Dagmar svile Din 8 — in lepega trpežnega kambrika od Din 5 — naprej. Se priporoča Ivanka Štrukelj Ljubljana, Resljeva cesta št. 2

Auto-motor

Beseda samo 50 par

AJS motorno kolo
s prikolicco, 1000 cm³, malo voženo, ugodno proda Franjo Kunovar, Sv. Križ — Ljubljana. (f)

Tovorni avto
2 tonski, znamke »Opel«, vožen 17.000 km, poceni naprodaj pri Anton Brebec, Celje. (f)

Prodaj
2 dobro ohranjena motorja z ali brez prikolicce, znamke »Ariel« 5 HP in »AJS« 8 HP, po zmerni ceni. Poizve se v trgovini Stane Drganc, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. (f)

Avto 5000 Din
znamke »Opel«, stara tipa, zelo izdržljiv motor, posebno močne vzmeti, dobre gume, poltovorna karoserija, prodaj takoj. Ponudbe: »Tempo«, Ljubljana, Gledališka 4. (f)

Tovorni avto
ki je prevozil ca. 60.000 km, generalno popravljen v brezhibnem stanju, se ugodno proda. Kapitelijska ulica 3. (f)

Tovorni avto
znamke Perl, skoraj nov, prodaj ozir. zamenjam za drva. Mejovšek, Maribor, Tattenbachova ul. 13, telefon 24-57. (f)

»Ford« limuzino
dobro ohranjeno - proda Ivan Šiška, Metelkova ul. št. 4. (f)

Avto »Ford«
limuzina, dobro ohranjen, se ugodno proda. »Union« zavarovalna družba, Miklošičeva 7, III. (f)

Motorno kolo
znamke B. S. A., 350 ccm O. H. V. sport, v brezhibnem stanju — poceni prodaj. Oglede v mehanični delavnici g. Gustinčiča, Tattenbachova 14, Maribor. (f)

Pohištvo

Beseda samo 50 par

Posteljo
železno, zložljivo, takoj prodaj. - Sp. Šiška, podaljšana Verovškova ulica 12, podstrešje, desno. V četrtek 26. ali nedeljo 29. maja dopoldne. (f)

Novo jedilnico
krasno, prodaj za vsako ceno. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 8327. (f)

Glasba

Beseda samo 50 par

Cerkvene orgle
poceni naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5980. (g)

ORGLE
harmonije, pianine, piščali in ventilatorje za orgle izdeluje najceneje Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica. (g)

B klarinet
skoraj nov, po zelo nizki ceni naprodaj. - Vprašati pri hišniku, Trzaska cesta št. 10. (g)

Pridelki

Beseda samo 50 par

Ia krompirja
jedilnega samo belega, izbranega, kupujem stalno vsako količino proti takojšnjemu plačilu. Na ponudbe brez cene se ne oziram. »Viktorija«, Zagreb. (f)

Prodaj
3-4000 kg dobrega sena. Ivan Pavlin, Radomlje. (f)

OGLAŠUJTE
v
SLOVENCU

Franc Mohor

slaščičar in medicar

Ljubljana, Kolodvorska 6

v ljudno naznanja cenjen, občinstvu, da je otvoril specialno delavnico slaščic in peciva. — Izdeluje vsakovrstne slaščice prvovrstne kakovosti. — Razne medene izdelke za sejmarje in preprodajalce. Pošilja tudi v provinco. Dostavlja pecivo na dom, po naročilu in zahtevi. **Razne specialitete.** Cene solidne in konkurenčne. Postrežba točna. Poslužite se, da se bodele prepričali

Obri

Beseda samo 50 par

Trajno kodranje
80 Din. — Dinter Drago, pri cerkvi Sv. Petra — Ljubljana. (f)

Soboslikarski vzorci
najbolji in najcenejši bodo na ljubljanskem velesejmu v paviljonu E. Se priporoča Josip Božič. (f)

Pozor!
Najceneje se oblečeš pri Rusu na Selu, Predovičeva ulica 12, Moste. — Bivši vodja delavnice firme Krošeli. (f)

Po 30 Din
popravlja modroce Mohar, tapetnik, Ljubljana, Lepodvorska ulica 3. Na željo pride na dom. (f)

Soboslikarska,
pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marj, d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (f)

Vinogradnikil
Prvovrstne bakrene škropilnice po 380 Din dobite pri Videmšek - Maribor, Korošičeva 36. (f)

Likalnike
kuhalne plošče in svetilke kupite najceneje pri tv. **SLAVKA PETAN**
Hotel Tratnik
Sv. Petra cesta, Ljubljana
Telefon št. 2951
Trdka
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta, nudil
lepa, suha drva in
prvovrsten premog.

Koruzo za krmo
oddaja najceneje
veletrovinu št. in moke
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

DENTIST-TEHNIK
ŽIBERT JOSIP
izvršuje vsa dela v
zlatu in kavčuku naj-
solidnejše in po zmer-
nih cenah.
KAMNIK - Graben 12

Prvovrstne
lanene tropine 37/38 %
prodajamo kmetovalcem
po Din 180-
za 100 kg
Tovarna lanenega olja
HROVAT & COMP.
LJUBLJANA
pisarna Dunajska c. 1a, III.
tovarna Moste pri Ljubljani

Moderne
cauche in fotele
priporočamo samo z jeklenimi
Schlaraffia žilnimi vložki,
ker so radi svoje elastičnosti,
stalno enake oblike in
trajnosti v resnici najboljše.
Poglejte si vzorce v delavnici
tapet in dekor. obrti
Dragotin Puc, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 26.

ROŽNIŠKI JOUCUR

Zahtevajte ga po vseh
mlekarnah in kavarnah.

Tiskovine

ki jih rabite v Vaši pisarni (pisma, kuverte, poslovne knjige, opomini, okrožnice etc.) in vse one druge, ki jih kot moderen, po napredku stremeč podjetnik ob sezonskih in drugih prilikah razpošiljate in razširjate med občinstvom (okrožnice, letake, plakate) morajo imeti ne le uporabno besedilo, temveč biti tudi v tiskarsko-tehničnem pogledu lepo in učinkovito dovršeni.

Jugo slovanska Viskarna v Ljubljani

Katerkoli vrste tiskovin potrebujete, obrnite se za nasvet in ponudbo na gornjo tiskarno. Vzorci so na razpolago, postrežba točna in solidna, cene umerjene. Telefon števil. 2992

razpolaga z veliko zalogo modernih črk in okrasov, novodobnimi stroji za litografijo, knjigotisk, offset-tisk in bakrotisk, in osobjem, ki je povsem večje raznovrstnim delom svoje stroke.

FURNIRJI

vsake vrste pri trdki
P. R. ALLES, Ljubljana — Frankopanska 18.

MIRKO KOSIRNIK

ključavničarstvo autogenična varilnica
Ljubljana VII, Frankopanska ulica št. 26
Telefon št. 34-77.

V. F. PEČAR

prevoznik z avtomobili in konji ter žaganje drv na motorno žago, Ljubljana-Moste, Zadrzna 17.
Telefon 26-90.

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Malek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Struclj.
Vezanje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, ažuriranje. — »Breda« žepni robei komad 2 Din.

Gg. trgovcem in posestnikom se priporoča za vsa sedlarska dela ima vedno v zalogi vsakovrstne konjske opreme, konjske plahte in vzorne ter vse potrebščine. Sprejema storo v popravilo. — Točna postrežba. — Cene solidne.

VIKTOR KLEŠNIK
sedlar in jermenar
Ljubljana, Poljanska cesta 49

Štev. 1630/1932.

Razglas

Pri mestni občini kočevski se odda mesto provizoričnega

občinskega stražnika

proti mesečni plači po dogovoru. Prošnje, svojeručno pisane in pravilno kolkovane, je vložiti do vstetega 5. junija t. l. pri podpisnem županstvu. Sprejemni pogoji so razvidni iz natečaja ki je objavljen v »Službenem listu« kralj. banske uprave dravske banovine št. 41 z dne 25. V. 1932.

Županstvo mestne občine Kočevje, 20. maja 1932.

PETER ŽITNIK splošno kleparstvo

specialna inštalacija strelovodov

LJUBLJANA, Ambrožev trg št. 9. — Telefon št. 31-46

Cene zmjerne. — Delo najsolidnejše.

OTVORITVENO NAZNANILO!

Priporočamo Vam

1101

najboljše šivalne stroje in kolesa

Adler - GRITZNER

Švicarski
pletilni
stroji
DUBIED

edino le pri trdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913 za vodo. Telef. št. 2913
Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Kolje za vinograde!

cepljeno, 1000 komadov, 300 Din; žagano, 1000 komadov, 220 Din — prodaja proti gotovini »Dravac«, Maribor, Meljska cesta 91.

Sobno slikarstvo

Albert Špeletič

Ljubljana, Emonska cesta št. 25

Vzorci na vpogled. - Cene konkurenčne.

POHIŠTVO

Spalnice, jedilnice, sprejemnice, saloni, kuhinje iz vsakovrstnega lesa moderno izdelano. — Solidne cene. — Nudi
GOLJAR IVAN
Ljubljana, Linhartova 30

Foto - aparate, potrebščine in material

kupujete najceneje pri tl.

Griesbach i Knaus

Zagreb

Jurišičeva ulica 1

Zahtevajte novi ilustrirani cenik!

Zahvala

Podpisani izrekam tem potom podpornemu društvu

»Ljudska samopomoč«
v Mariboru

za takoj izplačano pripadajočo znatno podporo po smrti mojega očeta g. Matevža Prijatelj najlepšo zahvalo in priporočam to za vse sloje prekorno in največje društvo te vrste vsakomur v takojšen pristop, ako se ni njega član.

Vel. Poljane, dne 24. maja 1932.

Alojzij Prijatelj.

Zahvala

Za številne izraze sožalja ob smrti moje nepozabne soproge, gospe

Marije Muška

bodi vsem, ki so rajnico med njeno težko boleznijo obiskovali in jo tolažili, vsem darovalcem cvetja in vencev, častili duhovščini in vsem, ki so blago pokojnico spremlili na njeni zadnji poti, izrečena najtoplejša zahvala.

Novo mesto, dne 26. maja 1932.

KARL MUSKA, soproga.

† Umrli nam je naš nad vse ljubljani soproga, oziroma dobri oče, gospod

Jurij Forstner

preglednik finančne kontrole v pokolu

dne 24. maja ob pol 9 zvečer po dolgi, mukepolni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Pogreb blažega pokojnika bo v četrtek, dne 26. maja ob 16 iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pohorju.

Sveta maša zadušnica se bo darovala 27. maja ob pol 9 v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, dne 25. maja 1932.

Zalujoča soproga **Frančiška**, sin Franjo, učitelj, in hčerka Olga.

Otvoritev hotela in restavracije STEGU v Zagradu pri Celju

dne 29. maja 1932

Svileno in volneno blago
za obleke in buze, volneni in bombažasti delovi, fini caftir, različne bode tkanine se dobijo v veliki izbiri pri
R. MIKLAUČ - Pri Školu
LJUBLJANA

OZEBLINE

novo nastale vsake vrste na roki, prstu, nogi, nosu, ušesu, ki so zatekle in srbijo, takoj izginejo, ako jih namažete s poznano

»BARTULICEVO LJEKOVITO MASTJO«

Cena zavitku samo Din 10.— Proizvaja in v promet jo daje stara, leta 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna Sv. Marije, Zagreb, Jelatičev trg 20. Dobi se v vsaki lekarni.

Zahvala

Za vsa mnogoštevilna pismeno in ustmeno izražena sožalja, katera smo prejeli povodom tako nepričakovane nagle smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, brata itd., gospoda

Ivana Hočevarja

župana, posestnika in gostilničarja

se iskreno zahvaljujemo, kakor tudi vsem, ki so draga pokojnika v tako ogromnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, zdravnikom, vsem zastopnikom raznih društev in korporacij, vsem zastopnikom uradov, darovalcem krasnih vencev in šopkov, pevcem in govornikom.

Se enkrat Vam iskrena hvala!

Velike Lašče, dne 25. maja 1932.

MARIJA HOČEVAR z otroci in ostalo sorodstvo.

Modni kamarni, sportni ševji, za FINE OBLEKE.
Velika izbira ugodne cene.
R. MIKLAUČ - Pri Školu
Ljubljana

Omišalj na Krku

je oddaljen od Sušaka 45 minut s parobrodom. Hoteli in vile so zgrajene na obali ter posedujejo lastna kopališča. Kopanje svobodno. Vodovod in električna razsvetljava. Krasni izprehodi in izleti v okolico. — Nedaleč od Omišlja je malo mesto Njivice, prikladno zlasti za one, ki žele popolen mir. Informacije daje kopališko poverjenstvo.

Otvoritveno naznanilo! Tovarna JOS. REICH

naznanja, da

je otvorila novo sprejemališče na

Miklošičevi c. 28

ter se uljudno priporoča za kemično snajenje, barvanje in plisanje oblek Svetlolikanje ovratnikov in pranje domačega perila

PREDNO SE ODLOČITE ZA

VAŠ ODDIH NA JADRANU,
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE
STRAND-HOTEL VOLARIČ,
BASKA

Zavod dominikank V GLEISDORFU PRI GRAZU

Viša gospodinska šola s 3 letniki. Trgovski tečaj. Posebni tečaji za tuje jezike; zlasti nemški počitniški tečaj za inozemke. Tečaji za glasbo. — Penzionat ima mirno, zdravo lego. — Izvrstna vzgoja in oskrba. Moderno opremljen. — Prospekti na razpolago.

Gospodarska ZADRUGA MIZARSKIH MOJSTROV v Ljubljani

reg. zadr. z o. z.

Vegova ulica št. 6, poleg realke

priporoča svojo stalno zalogo navađenega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetna dela. Izvrše se vsa stavbena in gradbena dela po lastnih in arhitektonskih načrtih. Informacije brezplačno.

Pohištveno mizarstvo

Na zalogi razno pohištvo
izdelava po lastnih in po
priloženih načrtih Podgora p. št. Vid n. Lj.

Jože Kunčič

Ne odločite se prej, preden ne vprašate za ceno pri

JOSIPU KURNIKU

splošno mizarstvo, Zgornja Šiška 51, Pod Hribom.

V zalogi vsake vrste spalnice in drugo pohištvo.

† V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša dobra mati, stara mati, prababica in teta, gospa

Alojzija Hamer roj. Petrič

posestnica

danes 24. maja po dolgi, mučni bolezni, v 80. letu starosti Bogu vdano zaspala.

Pogreb blage pokojnice bo v petek 27. maja ob 8 iz hiše žalosti na farno pokopališče v št. Ilj v Slov. gor.

Ceršak, dne 25. maja 1932.

Marija Kaloh roj. Hamer, hči; Franc, Alojzij, Josip in Rudolf, sinovi — ter ostali sorodniki.

Zahvala

Vsem, ki so našega

Franceta Koširja

uradnika banovinske hranilnice

spremlili 17. t. m. k večnemu počitku ali se ga spominjali v molitvi, iskrena hvala in Bog plačaj!

Maribor-Ljubljana, dne 26. maja 1932.

Franjo Košir, ravnatelj zemljiške knjige v pok., oče; Stanko Košir, davčni uradnik, brat; Albina Bartol roj. Košir, sestra; Amalija Košir roj. Nežič, svakinja; dr. Anton Bartol, notar, svaki; Marijan, Zlata, Zorka in Majda, nečak in nečakinje.

Roland Dorgelès:

Leseni križi

43

Vzdolž celega strmega brega so stali suhi, goli leseni križi iz desak in vej in zrl na reko. Povsodi si jih videl, še po preplavljenem polju, kjer so jadrane rdeče čapke kakor čuden lokvanj.

Če je reka narasla, je sivo vodovje križe odneslo in jih naplavilo kjersibodi na breg, kjer je potem nemara kak otrok na zlomljeni deski s težavo razbral par črk: »... pešec... za Francijo...« potem pa si iz nje naredil sabljo. Človek bi bil dejal, da vstajajo mrtvi na beg iz svojih pozabljenih grobov, neskončna vrsta ostalih padlih vojakov pa gleda njihov odhod — križi so stali tako blizu skupaj, kakor da bi si hoteli podati roke.

Iz gostega grmovja je molel šipek svoje bele cvetne šope. Demachy si je mimogrede utrgal par vejic. Krenil je proti opekarni. Zastava Rdečega križa, ki je bila plapolala nad njo, je bila le še siva, razcefrana cunjica nad zijajočim strešnim ogradjem, ki je trudno visela na praporšču. Zid, v katerem so itak že od septembra zijale strelnice, so poslej preluknjale še granate; stolpič se je zrušil, sprednja stena se je na mnogih mestih razklala in si mogel sedaj kar na deset različnih mestih skozi vrzeli v zidu na obvezovališče. Kljub temu so tamkaj, odkar je bila voda udrila v kleti, obvezovali ranjence. In ker ponoči niso mogli tvegati, da bi na tem mestu, ki je bilo daleč vidno, prižgali luči, so obvezovali v temi in se s prsti dotipavali do ran.

Kogar niso mogli rešiti, je imel posteljo že pripravljeno pred vrati: jama je bila izkopana in ni bilo treba drugega kakor da so ga odnesli ven. Tudi pokopališče se je naučilo vojne; mrtvih ni hotelo več sprejemati posamez, marveč jih je dalo pred opekarno

zbirati v stotnje. Kdor je iskal številko kakega polka ali kako ime, se je moral pripogniti in vzdigniti bršljanov venec ali trak, ki je bil iz treh krp nekako spentljan v trobarvnico. Saj je bil kdorsibodi od tovarišev vse te podatke s svojim nožem vrezal v spono na pasu, a rja je napis kmalu uničila, kakor da bi hotela smrt izbrisati vsak najmanjši spomin.

Demachy se je pred prvimi grobovi ustavil. Od sinoči so bili nanesti novih mrličev; ležali so med križi in čakali na svoj grob. Eden je bil zavrt v šotorko, trd mrljiški prt, ki se je lomil od krvi. Ostali so ležali, kakor so se bili borili, v svojih od glena zamazanih plaščih in zamazanih hlačah; niti oblička niso bila pokrita, ta nabrekla ali voščena lica, te uboge, spačene poteze, ki so bile videti, kakor da bi bile onečene s kalnim vinom. Samo glava nekega serganta je bila pokrita. Tičala je v krušni malhi kakor v meniški kuti in njegova strašna rana se je dala pod mrljiškim prtom strjene krvi samo uginiti. Na prstu je imel poročni prstan. Majhen lovec je imel roko stegnjeno, kakor da bi hotel zapreti pot; nohtovi so bili zagrebeni v rahlo prst. Kaj so se bili iz jarka pravlekli do sem, da bi tukaj umrli?

Med belimi in črnimi križi je Demachy iskal Nourry-jevega, ki je bil padel pred osmimi dnevi v gozdu Studenci. Mali Belin je bil raztrgal desko iz velikega zaboja, jo razklal na dve in iz nje zbil skupaj križ. Gilbert ga je spoznal od zadaj, ko je čital na njem »Champag...« Ob vznemirjenju groba je nekdo zasadi prazno granato; v njej je bil šopek ovelih šmarnic. Demachy jih je vzel iz nje in namesto njih vtaknil vanjo šipek.

Zaprli je oči in mislil na Nourry-jev zadnji dan. Krogla ga je bila zadela v trebuh, in ker bolničarjev ni bilo, je vso noč hropl v stanišču; včasih je okrenil svoj suhi obraz s šiljastim nosom proti nam in mrmral:

»Oh, zaradi mene ne morete spati, ubogi fantje.« Ob zori je umrl. Nočni ogenj iz pušk je bil ponehal, topovi še niso streljali. V hosti je pel škinkovec. V tej pokojni tišini smo njegovo smrt bolj umeli.

Da bi mu preskrbeli prav grob, je naša skupina sklenila, da ga prenese v ozadje. Po menažo so odšli štirje možje, namesto dveh; menjaže se, so nesli veliko truplo, zavito v rjavo odejo. Za njimi je šel Demachy, nesoč pod pazduho križ, v drugi roki pa vrče. Po smrti je prišlo za Nourry-ja par pisem. Lahko bi jih bili z opazko o njegovi smrti poslali nazaj — v kot bi bili enostavno zapisali: »Naslovljenec pade!«, a Demachy je menil, da je bolje, če jih sprejmemo. Sedaj jih je vzel iz svoje nabojnice, jih raztrgal, ne da bi jih bil odprl, in posul papirne koščke kakor cvetje po pravilno urejenem vojaškem grobu: bil je četverokoten kakor postelja v vojašnici; naj počiva vsaj pod besedami svojih dragih.

Ta tovariš mu je sedaj, ko ne živi več, ljubši, kakor prej. Zal mu je, da tega velikega, plahega in pohlevnega fanta ni bil bolj ljubil, da ni bil bolj dober nasproti njemu. Tako je nosil še nekaj imen svojih tovarišev v svoji duši, ki so bili ostali nekeje po malih pokopališčih ob Aisne-i ali v Champagne-i ali pa celo v medpolju. Govoril je z njimi, poslušal tožbe teh ubogih ljudi, ki jih živih ni vedno ljubil, ker so bili včasih robati, telesno in duševno okorni. Nobenega izmed njih ni pozabil, rad se je sklanjal nad spomin nanje, v tem ko je ostal med tovariši njihove skupine, ki tako radi pozabljajo, komaj še spomin na brezpomembno ime. Če je stal, kakor sedaj, ob kakem grobu, je čutil, da je njegova duša še nedotaknjena, njegova otožna in plameniča duša iz časov, ko še ni bilo vojne; le da je spala, izžrpana po tem bednem življenju, po vsakdanjih potrebah in mučnem obževanju z drugimi. V takih urah samote pa je zopet vstala — v takih bridkih urah....